

การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง
สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)
Designing of Printed Textile Inspired by Thai Art Mural In Ayutthaya
Period : A Case Study of Wat Yai Suwannaram, Phetchaburi

สุภาพร อามิตร
SUPAPORN ARMIT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง
สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

Designing of Printed Textile Inspired by Thai Art Mural In Ayutthaya
Period : A Case Study of Wat Yai Suwannaram, Phetchaburi

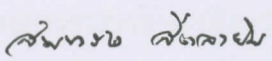
สุภาพร อามิตร
SUPAPORN ARMIT

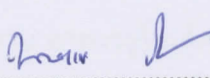
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2560

ชื่อวิทยานิพนธ์   การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง
สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)
ชื่อ นามสกุล   สุภาพร อามิตร
ชื่อปริญญา   คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา   คหกรรมศาสตร์
คณะ   เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนพรรณ บุณยรัตกลิน

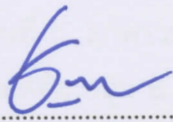
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมทรง สิตลายัน)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลีวนิช)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนพรรณ บุณยรัตกลิน)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้รับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

.....คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชฎาภัทร์ กี่อารีโย)

วันที่ 23 เดือน กันยายน พ.ศ 2560

ชื่อวิทยานิพนธ์	การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)
ชื่อ นามสกุล	สุภาพร อามิตร
ชื่อปริญญา	คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา และคณะ	คหกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) และศึกษาความพึงพอใจการออกแบบลายพิมพ์ผ้าที่ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสตรีวัยทำงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคารยูไนเต็ด เซ็นเตอร์ (United Center Building) ที่นิยมใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประเมินส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,000-20,000 บาท สิ่งที่ผู้ประเมินพิจารณาเป็นอันดับแรกก่อนเลือกซื้อผ้าคลุมไหล่คือลวดลายของผ้า และราคาส่วนใหญ่ที่ผู้ประเมินนิยมซื้ออยู่ระหว่าง 300-500 บาท การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ทั้ง 3 กลุ่มสี ประกอบด้วย กลุ่ม A โทนสีขาวธรรมชาติ, กลุ่ม B โทนสีเย็น, และกลุ่ม C โทนสีร้อน จำนวน 3 รูปแบบ ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.25$, $S.D.=0.59$ เมื่อพิจารณาตามด้านต่าง ๆ พบว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมากทุกด้าน คือ ด้านการออกแบบลายพิมพ์ ด้านสีสันทัน ด้านเทคนิคการพิมพ์ ด้านวัสดุ และด้านประโยชน์ใช้สอย โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.28$, $S.D.=0.60$ กลุ่มสีที่นิยมเป็นที่พอใจสูงสุดคือ กลุ่ม B โทนสีเย็น ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$, $S.D.=0.54$ และด้านประโยชน์ใช้สอยเป็นที่น่าสนใจมากที่สุด

คำสำคัญ : การออกแบบลายพิมพ์ผ้า, เทคนิคการพิมพ์ลายผ้า

Thesis title	Designing of Printed Textile Inspired by Thai Art Mural In Ayutthaya Period : A Case Study of Wat Yai Suwannaram, Phetchaburi
Author	Supaporn Armit
Degree	Master of Home Economics
Major program	Home Economics
Academic Year	2017

ABSTRACT

The purpose of the study “Designing of Printed Textile Inspired by Thai Art Mural In Ayutthaya Period : A Case Study of Wat Yai Suwannaram, Phetchaburi” with objective to study and design Printing Fabric from the Inspired by Thai Art Mural In Ayutthaya Period : A Case Study of Wat Yai Suwannaram, Phetchaburi. And study the satisfaction and design the printing design, which to produce as product to cover shoulders, by using the questionnaires as a tool in collecting data from the group samples, which the woman, working age of state departments and private sectors in the office of United Center Building, who is popular use the product to cover shoulders, Bang Rak District, Bangkok Metropolis for 50 persons by grouping (Purposive sampling). The analyze data by using statistic at 100 % for average value and deviate standard, the result of study found that the most appraisers are between age 25-30 years old, education level is bachelor degree and income between 15,000–20,000 Baht. The most appraisers consider first are first select to buy the fabric with design and the prices, most appraisers favor to buy the price between 300–500 Baht. Designing of Printed Textile Inspired by Thai Art Mural In Ayutthaya Period : A Case Study of Wat Yai Suwannaram, Phetchaburi. All 3 groups of color consist of Group A, tone white is natural, Group B tone color is cold color, Group C is hot tone for 3 patterns, total pictures are satisfied at level $\bar{X} = 4.25$, S.D.=0.59 when compare to various sides and found that is satisfaction level in all sides that the design the printing pattern, on color, technic of printing, material and other useful usages, by design pattern fabric, color, printing technic, material and other usages, by design the printing pattern. Picture No. 1 Total pictures they are satisfied at level $\bar{X} = 4.28$, S.D.=0.60. Tone group is very satisfaction that is B Group, tone is calm. Total picture are satisfaction at high level $\bar{X} = 4.30$, S.D.=0.54 and usage benefit is the most interest.

Keywords : Designing of Printed Textile, Printing Techniques

กิตติกรรมประกาศ

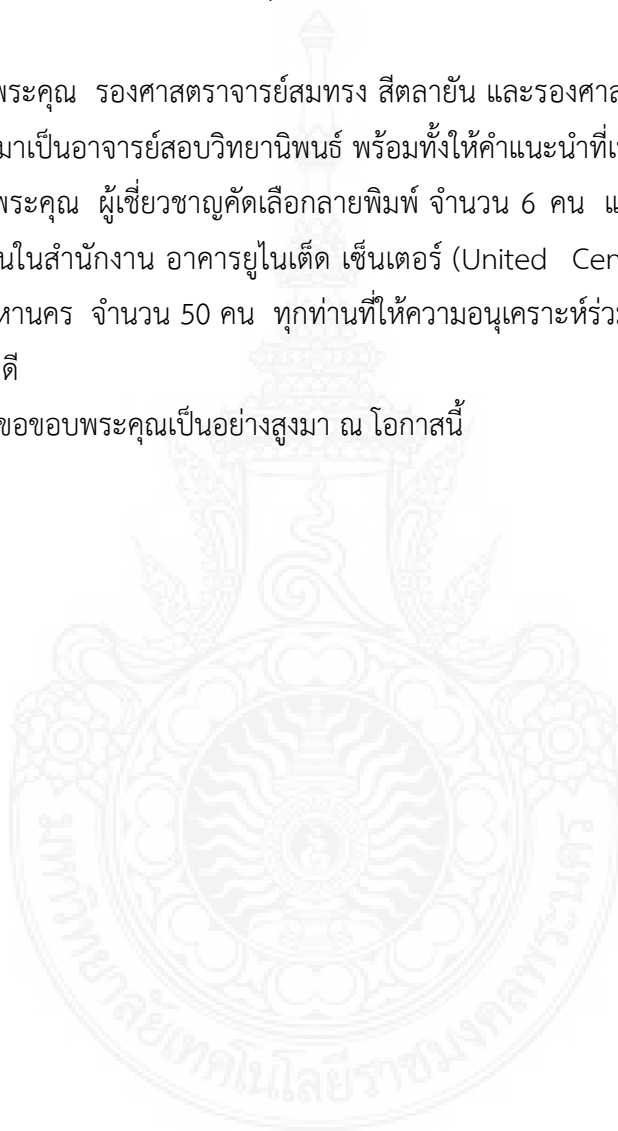
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนพรรณ บุญรัตกลิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมา โดยตลอด

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สมทรง สิตาลัย และรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช ที่กรุณาสละเวลามาเป็นอาจารย์สอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกลายพิมพ์ จำนวน 6 คน และสตรีวัยทำงานหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคารยูไนเต็ด เซ็นเตอร์ (United Center Building) เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ร่วมมือในการทำแบบสอบถาม ในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสุภาพร อามิตร

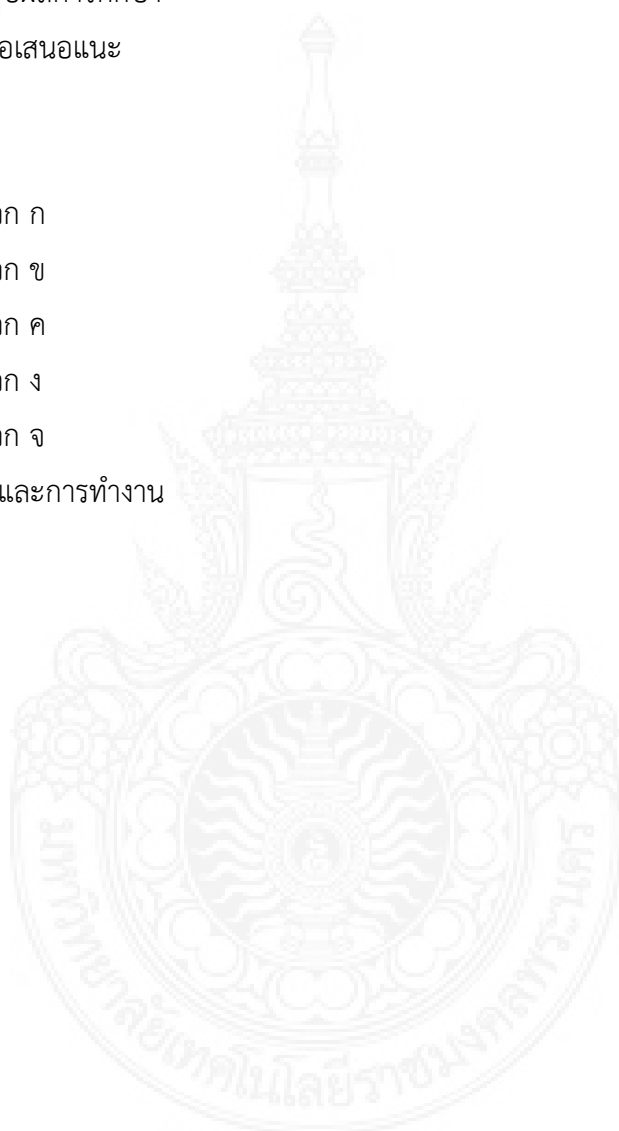

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
ABSTRACT	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 นิยามศัพท์	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ศิลปะไทยสมัยอยุธยา	5
2.2 ประวัติวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)	7
2.3 จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา	12
2.4 การออกแบบลวดลายผ้าพิมพ์	15
2.5 เทคนิคการพิมพ์ลายผ้า	25
2.5 วิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	40
3.1 ขั้นตอนการดำเนินการ	40
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	63
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	64
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	65
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
4.2 การอภิปรายผล	101

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	104
5.1 สรุปผลการศึกษา	104
5.2 ข้อเสนอแนะ	109
เอกสารอ้างอิง	111
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก	115
ภาคผนวก ข	126
ภาคผนวก ค	134
ภาคผนวก ง	150
ภาคผนวก จ	152
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	155

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงความแตกต่างระหว่างความรุนแรงในการซักตามมาตรฐาน ISO	37
3.1 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อคัดเลือกลายพิมพ์ 3 ลวดลาย	50
4.1 ค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามอายุ	65
4.2 ค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามระดับการศึกษา	66
4.3 ค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	66
4.4 ค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามสิ่งที่พิจารณาเป็นอันดับแรกในเลือกซื้อ	67
4.5 ค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามราคาผ้าคลุมไหล่ที่นิยมซื้อ	67
4.6 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม A รูปแบบที่ 1	68
4.7 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทัน กลุ่ม A รูปแบบที่ 1	69
4.8 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม A รูปแบบที่ 1	69
4.9 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม A รูปแบบที่ 1	70
4.10 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม A รูปแบบที่ 1	70
4.11 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม A รูปแบบที่ 2	71
4.12 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทัน กลุ่ม A รูปแบบที่ 2	71
4.13 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม A รูปแบบที่ 2	72
4.14 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม A รูปแบบที่ 2	72
4.15 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม A รูปแบบที่ 2	73
4.16 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม A รูปแบบที่ 3	73
4.17 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทัน กลุ่ม A รูปแบบที่ 3	74
4.18 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม A รูปแบบที่ 3	74
4.19 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม A รูปแบบที่ 3	75
4.20 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม A รูปแบบที่ 3	75
4.21 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม B รูปแบบที่ 1	76
4.22 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทัน กลุ่ม B รูปแบบที่ 1	77
4.23 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม B รูปแบบที่ 1	77
4.24 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม B รูปแบบที่ 1	78
4.25 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม B รูปแบบที่ 1	78
4.26 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม B รูปแบบที่ 2	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.53 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ กลุ่ม A รูปแบบที่ 3	93
4.54 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ กลุ่ม B รูปแบบที่ 1	94
4.55 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ กลุ่ม B รูปแบบที่ 2	95
4.56 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ กลุ่ม B รูปแบบที่ 3	95
4.57 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ กลุ่ม C รูปแบบที่ 1	96
4.58 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ กลุ่ม C รูปแบบที่ 2	97
4.59 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ กลุ่ม C รูปแบบที่ 3	97
4.60 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ กลุ่ม A จำนวน 3 รูปแบบ	98
4.61 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ กลุ่ม B จำนวน 3 รูปแบบ	99
4.62 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ กลุ่ม C จำนวน 3 รูปแบบ	99
4.63 ผลความพึงพอใจผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ จำนวน 3 รูปแบบ	100

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 วัดใหญ่สุวรรณาราม	8
2.2 พระประธานวัดใหญ่สุวรรณาราม	8
2.3 สมเด็จพระสังฆราชแดงโม	11
2.4 เทพชุมนุมในพุทธประวัติ	13
2.5 ภาพพระพรหม	13
2.6 ภาพฤาษี	14
2.7 จิตรกรรมบนบานประตูโบสถ์	14
2.8 การพิมพ์ลายผ้า	15
2.9 การออกแบบลวดลาย ศิลปะถ้ำ	16
2.10 ตัวอย่างผ้าพิมพ์ลายโบราณ	18
2.11 ตัวอย่างการออกแบบลวดลายจินตนาการ	19
2.12 ตัวอย่างการออกแบบลวดลาย	19
2.13 ตัวอย่างการออกแบบลายเส้น	20
2.14 ตัวอย่างการออกแบบลายเส้น	20
2.15 เฉดสีไทย	21
2.16 การแบ่งหมู่สีไทย	23
2.17 ตัวอย่างแนวสีโทนร้อน	23
2.18 ตัวอย่างภาพสีโทนร้อน	24
2.19 ตัวอย่างแนวสีโทนเย็น	24
2.20 ตัวอย่างภาพโทนสีเย็น	24
2.21 การพิมพ์พื้นนูน	26
2.22 แม่พิมพ์พื้นนูน	27
2.23 แม่พิมพ์ทำจากไม้	28
2.24 การพิมพ์พื้นลึก	28
2.25 การพิมพ์พื้นราบ	29
2.26 การพิมพ์พื้นฉลุ	29
2.27 การพิมพ์ดีจิตอล	29
2.28 แม่พิมพ์บล็อกสกรีน	30

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.29 ตัวอย่างสีพิมพ์ผ้า	32
2.30 ตัวอย่างผ้า ผ้า CVC	35
2.31 การพิมพ์ลวดลายไทยโบราณ “โคมพิศตร”	36
3.1 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบต้นไม้	41
3.2 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบกอหญ้า	41
3.3 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบใบไม้	42
3.4 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบเถาวัลย์	42
3.5 แนวความคิดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A	43
3.6 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบพระอินทร์	44
3.7 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบอสูร	44
3.8 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบก้อนเมฆ	44
3.9 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบใบไม้	45
3.10 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบเรขาคณิต	45
3.11 แนวความคิดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B	46
3.12 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบเส้นสีเทา	47
3.13 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบดอกไม้	47
3.14 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบดอกจำปีจำปา	47
3.15 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบสี่เหลี่ยม	48
3.16 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบเส้นโค้ง	48
3.17 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบกลีบดอกบัว	48
3.18 แนวความคิดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C	49
3.19 สรุปรูปแบบร่างลายพิมพ์ผ้าที่ผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกตามลำดับ	51
3.20 แบบร่างรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่	52
3.21 การออกแบบลายพิมพ์พร้อมรายละเอียด	53
3.22 ต้นแบบแม่พิมพ์ผ้าลวดลาย C	53
3.23 การกำหนดแม่พิมพ์พร้อมกำหนดขนาดจริง	54
3.24 การแกะแม่พิมพ์ไม้สักด้วยเครื่อง Mini CNC	54
3.25 ความละเอียดของแม่พิมพ์	54

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.26 แยกแม่พิมพ์ตามแบบ	55
3.27 แม่พิมพ์พร้อมใช้งาน	55
3.28 อุปกรณ์ในการพิมพ์ลายผ้า	56
3.29 เตรียมสีพิมพ์ผ้า	56
3.30 การพิมพ์ผ้า	56
3.31 การเย็บริมผ้า	57
3.32 ความคงทนของสีต่อน้ำ	57
3.33 ความคงทนของสีต่อกระบวนการซัก	58
3.34 ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่	58
3.35 ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ 3 โทนสี จำนวน 3 รูปแบบ	59
3.35 ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ 3 โทนสี รูปแบบที่ 1	60
3.36 ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ 3 โทนสี รูปแบบที่ 2	61
3.37 ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ 3 โทนสี รูปแบบที่ 3	62

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผ้าเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทยที่บ่งบอกถึงความรุ่งเรืองของวัฒนธรรมประจำชาติ และความคิดสร้างสรรค์ของคนในชาติในการรู้จักทำเครื่องนุ่งห่มและผลิตภัณฑ์ที่ใช้สอยในชีวิตประจำวันของคนไทย ประภัสสร โพธิ์ศรีทอง (2558) อธิบายว่าคนไทยรู้จักการทอผ้ามาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สังคมในชนบทถือว่างานทอผ้าเป็นหน้าที่ของผู้หญิงทำกันในครัวเรือนยามว่างจากการทำไร่ทำนา การทอผ้าจึงมีทั่วไปทุกภาคของประเทศไทย จากหลักฐานทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์พบว่าในอดีตประเทศไทยและประเทศอินเดียมีการติดต่อค้าขายกันมาอย่างยาวนาน ผ้าเป็นหนึ่งในสินค้าจากอินเดียที่ซื้อขายกันอย่างแพร่หลาย ราชสำนักไทยในสมัยอยุธยาจนถึงรัตนโกสินทร์ได้นำเข้าผ้าหลากหลายประเภทจากอินเดียเพื่อใช้ในราชสำนัก ทำให้เกิดการแพร่กระจายของวัฒนธรรมการใช้ผ้าอินเดียมาสู่ไทย ซึ่งยังคงปรากฏหลักฐานให้เห็นจากผ้าราชสำนักในปัจจุบัน ผ้าอินเดียที่มีความเป็นมายาวนาน ผ้าอินเดียผืนที่เก่าแก่ที่สุดในโลกพบหลักฐานในประเทศอียิปต์ สันนิษฐานว่าเป็นผ้าในศตวรรษที่ 13-14 แต่ยังคงสภาพค่อนข้างดีซึ่งกระบวนการพิมพ์ลายผ้าของอินเดียมีความพิเศษ คือ สีที่พิมพ์ลงบนผ้าจะติดทนทาน สีไม่ตกเพราะมีเทคโนโลยีในการใช้สีย้อมสีที่เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านมาแต่โบราณและมีการพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน

ศิลปะไทยเป็นสิ่งที่ศิลปินครูช่างโบราณของไทยได้สร้างสรรค์เป็นศิลปะที่มีเอกลักษณ์ โดยสร้างสรรค์จากอุดมคติของศิลปิน มาสู่ความจริงตามธรรมชาติและได้มีการถ่ายทอดกันไปตามยุคสมัย จนถึงปัจจุบัน ศิลปะเกิดจากแรงผลักดันภายในของศิลปิน สะท้อนความคิด ความรู้สึก ร้อน เย็น ทุกข์ โศก ดีใจ เสียใจ เป็นการสื่อสาร และสื่อความหมาย จากความรู้สึกภายในของศิลปินแต่ละคน อีกรูปแบบหนึ่ง ที่มีความแตกต่างไปจากการใช้ภาษา พูด หรือเขียน ศิลปะไม่มีขีดจำกัดในการแสดงออก ด้วยรูปแบบวิธีการ เทคนิค เนื้อหาศิลปินเป็นส่วนหนึ่งของสังคมย่อมสะท้อน ความคิด ความรู้สึก ความ เป็นไปในสังคมนั้น ๆ ศิลปะไทย เป็นศิลปะที่มีเอกลักษณ์โดยสร้างสรรค์จากอุดมคติของศิลปินมาสู่ความจริงตามธรรมชาติและได้มีการถ่ายทอดกันไปตามยุคสมัย ศิลปะอยุธยาเริ่มตั้งแต่สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้างพระนครศรีอยุธยาขึ้นเป็นราชธานีตั้งแต่ พ.ศ. 1983 ลงมาจนเสียกรุงฯ ครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ. 2310 อยุธยาถิ่นพื้นที่ รวมไปถึงเพชรบุรี ราชบุรีและกรุงเทพฯ ด้วย (“ศิลปะไทย,” ม.ป.ป.)

วัดใหญ่สุวรรณาราม หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า "วัดใหญ่" เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดวรวิหาร เดิมชื่อว่า "วัดน้อยปักษ์ใต้" เป็นวัดเก่าแก่และสำคัญมากของจังหวัดเพชรบุรี สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นแหล่งรวมฝีมืองานช่างที่ประณีต อ่อนช้อยและงดงาม ของชาวเพชรบุรีไว้มากมาย โดยเฉพาะภาพจิตรกรรมฝาผนังในโบสถ์เป็นภาพเทพชุมนุมศิลปะอยุธยาฝีมือช่างเมืองเพชร ด้วยความงดงามและความเก่าแก่ของทำให้วัดใหญ่สุวรรณารามเคยใช้เป็นฉากในภาพยนตร์เรื่อง สุริโยทัยรวมถึงละครเรื่องบ่วง และขุนศึก จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา พบที่จังหวัดในภาคกลาง การศึกษาเน้นจิตรกรรมฝาผนังที่วัดใหญ่สุวรรณารามจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นจิตรกรรมสกุลช่างเพชรบุรีเนื้อหาจิตรกรรมมี 3 เรื่อง คือ ภาพเทพชุมนุม มารผจญ และอาร์ักษ์ รูปแบบและองค์ประกอบศิลปะมีลักษณะเฉพาะหลายประการ การวิจัยได้เสนอแนวความคิดใหม่ในการนำเอาคติมาเป็นประเด็นสำคัญ กำหนดอายุจิตรกรรม โดยอาศัยหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณผนวกกับรูปแบบศิลปะกำหนดอายุจิตรกรรมอยู่ระหว่าง พ.ศ.2181-2199 จิตรกรรมฝาผนังที่พระอุโบสถและศาลาการเปรียญ วัดใหญ่สุวรรณารามมีอายุเก่าแก่ที่สุดในจังหวัดเพชรบุรี เป็นศิลปะอยุธยาราวแผ่นดินพระเจ้าปราสาททองลงมาและสันนิษฐานว่าน่าจะเป็นสกุลช่างเพชรบุรีผนังทั้ง 4 ด้านภายในพระอุโบสถไม่มีการเจาะหน้าต่างและเต็มไปด้วยภาพจิตรกรรมทั้งสิ้น เนื้อหาจิตรกรรมเป็นภาพพุทธประวัติเทพชุมนุม ภาพลวดลายต่าง ๆ และภาพทวารบาล โครงสร้างสีส่วนใหญ่เป็นสีแดงส่วนภาพจิตรกรรมที่ศาลาการเปรียญเป็นภาพขุ้มเรือนแก้ว ลายลงรักปิดทอง ลายเฟือง และลายที่เสาเป็นแบบแผนศิลปะการผูกลายสมัยอยุธยา ("วัดใหญ่สุวรรณาราม," ม.ป.ป.)

ดังนั้นการจัดทำงานวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาการออกแบบที่ได้มาจากการสร้างสรรค์ด้านความคิด และการใช้เทคโนโลยีด้านการพิมพ์ที่ทันสมัยเข้ามาเป็นเครื่องมือสื่อสารบอกเล่าเรื่องราวสู่ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ที่สวยงาม สามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้เรียนรู้ในการปฏิบัติจริง พัฒนาศักยภาพของตัวเอง ช่วยเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการออกแบบและเห็นถึงความสำคัญของศิลปะไทยสมัยอยุธยา ด้วยความสวยงามบวกด้วยเอกลักษณ์ความเป็นไทย ผู้วิจัยจึงได้หยิบยกจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยามาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบลวดลายผ้า โดยเทคนิคการพิมพ์และผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ เนื่องด้วยจิตรกรรมฝาผนังเป็นสิ่งที่สนใจของนักท่องเที่ยวและคนหนุ่มมาก เป็นภาพที่สะท้อนการใช้ชีวิตของคนในสมัยก่อน บอกเล่าเรื่องราวได้น่าสนใจกว่าตัวหนังสือ ภาพที่วาดยังส่งเสริมด้านกระบวนการคิดของคนในปัจจุบันมากขึ้น สีเส้นที่นำมาใช้มีความเป็นเอกลักษณ์ งดงาม น่ามอง มีการพัฒนาภาพวาดตามสังคมยุคสมัย ภาพวาดจิตรกรรมฝาผนังจะพบมากในโบสถ์วัดต่าง ๆ โดยช่างฝีมือดีสอดแทรกคติคำสอนลงในภาพทุกภาพ เพื่อย้ำเตือนให้ผู้ที่พบเห็นภาพคิดตามและจินตนาการตามเนื้อเรื่องที่ผู้วาดสร้างสรรค์ลงไป เป็นการเชื่อมโยงและโน้มน้าวจิตใจของคน โดยเฉพาะด้านพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติของไทย

ให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพุทธศาสนาไทยพร้อมคำสอนมากมายลงไป เป็นการอนุรักษ์ความเป็นไทยสืบเนื่องต่อไปให้คนรุ่นหลังเห็นถึงความสำคัญและความสวยงาม

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาและออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

งานวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) โดยการผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่เพื่อทำการวิจัยในเชิงปริมาณ คุณสัทธิผลตอบรับ ความคิดเห็นในรูปแบบตัวเลขที่วัดได้จริงจากความพึงพอใจในลวดลาย

1.3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.3.1.1 ตัวแปรต้น คือ ลวดลายพิมพ์ผ้าจากจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

1.3.1.2 ตัวแปรตาม คือ ลวดลายพิมพ์ผ้าบนผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.3.2.1 ประชากร คือ สตรีวัยทำงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคารยูไนเต็ดเซ็นเตอร์ (United Center Building) เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

1.3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ สตรีวัยทำงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคารยูไนเต็ด เซ็นเตอร์ (United Center Building) ที่นิยมใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling)

1.4 นิยามศัพท์

1.4.1 การออกแบบลายพิมพ์ผ้า จากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา หมายถึง ภาพเขียนที่เขียนบนปูน บนผนังหรือเพดาน มีการลงสีให้สวยงามตามที่ต้องการเพื่อบอกเล่าเรื่องราวผ่านภาพที่วาดแทนตัวอักษร นำมาออกแบบเป็นลวดลายผ้าที่ใช้เทคนิคการพิมพ์ เพื่อถ่ายทอดรูปแบบความคิดเป็นผลงานที่น่าสนใจ

1.4.2 เทคนิคการพิมพ์ลายผ้า หมายถึง ความสามารถที่มีแบบแผนหรือสามารถเรียนรู้ได้ทั่วไปโดยอาศัยการฝึกฝน เพื่อให้เกิดความชำนาญเกี่ยวกับการพิมพ์ลายผ้าหรือวิธีการที่เฉพาะตัวเป็นพิเศษ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้ลายพิมพ์ผ้าลายใหม่จากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

1.5.2 ได้ผลตอบรับและความคิดเห็นที่แท้จริงจากกลุ่มประชากรที่กำหนด สามารถนำข้อมูลมาสรุปผลได้

1.5.3 สามารถเพิ่มทางเลือกลายพิมพ์ผ้าที่น่าสนใจ จากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) และรายละเอียดดังหัวข้อมต่อไปนี้

- 2.1 ศิลปะไทยสมัยอยุธยา
- 2.2 ประวัติวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)
- 2.3 จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา
- 2.4 การออกแบบลวดลายผ้าพิมพ์
- 2.5 เทคนิคการพิมพ์ลายผ้า
- 2.6 วิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ศิลปะไทยสมัยอยุธยา

2.1.1 ประวัติความเป็นมา

พิศมัย รัตนวรรณ (ม.ป.ป.) อธิบายว่าอาณาจักรอยุธยาเป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ และมีอายุยาวนานถึง 417 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 1893 - 2310 มีพระนครศรีอยุธยาเป็นราชธานี งานศิลปะได้รับอิทธิพลจากสมัยลพบุรี สุโขทัย และอยุธยาตอนปลายได้รับอิทธิพลจากจีนจากตะวันตก ศิลปะอยุธยาที่เจริญรุ่งเรืองมีหลายแขนง ได้แก่ การประดับมุก การเขียนลายรดน้ำ ลวดลายปูนปั้น การแกะสลักไม้ และเครื่องปั้นดินเผาลายเบญจรงค์ ฯลฯ ศิลปะการสร้างพระพุทธรูปในสมัยอยุธยาไม่ค่อยรุ่งเรืองนัก ไม่มีลักษณะเฉพาะที่เด่นชัดลักษณะทั่วไปจะเป็นการผสมผสานศิลปะแบบอื่น ๆ มีพระวรกายคล้ายกับพระพุทธรูปอุทอง พระพักตร์ยาวแบบสุโขทัย พระเกตุมาลาเป็นหยักแหลมสูงรูปเปลวเพลิง พระขนงโค้งแบบสุโขทัย สันขาใหญ่ปลายตัดตรง หรือสองแฉกแต่ไม่เป็นเขี้ยวตะขาบแบบเชียงแสนหรือสุโขทัย ตอนหลังนิยมสร้างพระพุทธรูปทรงเครื่องแบบกษัตริราชฯ ค้นพบงานศิลปกรรมมากมายหลายประเภท เช่น พระเศียรพระพุทธรูปหินทราย งานจิตรกรรมเกี่ยวกับเรื่องพุทธประวัติ เรื่องชาดก มีการก่อสร้างวัดต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก การสร้างสถูปเจดีย์ พระปราสาท แล้วพัฒนาเป็นเอกลักษณ์ของอยุธยาแท้ เช่น ปติมากรรมสลักไม้สูง รูปพระนารายณ์ทรงครุฑ ลายรดน้ำตู้พระธรรมที่มีชื่อเสียงคือ “ลายรดน้ำฝีมือครูวัดเชิงหวาย” พบที่วัดเชิงหวาย จังหวัดนนทบุรี

2.1.2 ประเภทศิลปะสมัยอยุธยา

2.1.2.1 สถาปัตยกรรม อยุธยาสามารถแบ่งช่วงเวลาออกได้เป็น 3 ยุคด้วยกัน

1) สถาปัตยกรรมอยุธยาตอนต้น ตั้งแต่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาเมื่อ พ.ศ. 1893 จนถึงสมัยพระบรมไตรโลกนาถใน พ.ศ.2031 ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นแบบศิลปะลพบุรีหรือศิลปะเขมรกับศิลปะอู่ทอง ลักษณะทางสถาปัตยกรรมนิยมสร้างปราสาทเป็นประธานของวัดโดยมีลักษณะเลียนแบบปราสาทเขมรแต่มีลักษณะสูงชะลูดกว่า

2) สถาปัตยกรรมอยุธยาตอนกลาง เริ่มตั้งแต่สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเสด็จขึ้นครองราชย์ที่เมืองพิษณุโลกใน พ.ศ. 2006 จนถึงสมัยพระเจ้าปราสาททองใน พ.ศ. 2172 สถาปัตยกรรมได้รับอิทธิพลของศิลปะสุโขทัย โดยหันไปนิยมเจดีย์ทรงลังกาแบบสุโขทัยแทนปราสาทแบบเขมร

3) สถาปัตยกรรมอยุธยาตอนปลาย เริ่มตั้งแต่รัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง พ.ศ. 2172 จนถึงสิ้นสมัยอยุธยาใน พ.ศ. 2310 เป็นช่วงเวลาที่ศิลปะเขมรเข้ามามีอิทธิพลในศิลปะอยุธยาอีกครั้ง โดยเฉพาะรูปแบบสถาปัตยกรรมปราสาทและสถาปัตยกรรมเขมร

2.1.2.2 ประติมากรรม ศิลปะอยุธยาด้านประติมากรรมส่วนมากสร้างขึ้นเนื่องในพระพุทธศาสนา พระพุทธรูปสมัยนี้นิยมหล่อด้วยสำริด พระประธานในโบสถ์วิหารสมัยนี้มักเป็นปูนปั้นหรือสำริดขนาดใหญ่ สมัยอยุธยาตอนปลายนิยมสร้างพระพุทธรูปทรงเครื่องกันมาก

2.1.2.3 จิตรกรรม ภาพจิตรกรรมอยุธยาเหลืออยู่น้อยมากส่วนใหญ่เป็นเรื่องพระพุทธศาสนาในสมัยอยุธยาตอนต้น นิยมเขียนลงบนผนังคูหาปราสาทและคูหาเจดีย์เท่านั้นยังไม่มีเขียนบนผนังโบสถ์วิหาร วิธีเขียนจะเขียนภาพบนผนังขณะที่ผิวปูนที่ฉาบยังหมาด ๆ อยู่เพื่อให้เนื้อสีซึมเข้าไปในผนัง เรียกว่า ภาพปูนเปียก

2.1.2.4 ประณีตศิลป์ ในสมัยอยุธยามีหลายประเภทเท่าที่ปรากฏหลักฐานเหลืออยู่เป็นพวกเครื่องไม้จำหลัก การเขียนลายรดน้ำ เครื่องเงิน เครื่องทอง เครื่องถม และการประดับมุก ส่วนใหญ่เป็นศิลปกรรมที่สร้างขึ้นปลายสมัยอยุธยามีเพียงไม่กี่ชิ้นที่เป็นของสมัยกลางและสมัยต้นในสมัยปลายอยุธยาประณีตศิลป์รุ่งเรืองมาก

2.1.2.5 นาฏศิลป์ การแสดงนาฏศิลป์สมัยอยุธยามีการแสดงเป็นเรื่องเป็นราว ส่วนด้านการดนตรีก็พัฒนาขึ้นมาก มีการประสมวง 3 ลักษณะ ได้แก่ วงมโหรี วงปี่พาทย์ และวงเครื่องสาย มีบทเพลงและทำนองเพลงของสมัยอยุธยาเป็นอันมากที่สืบทอดต่อมาจนถึงปัจจุบัน

2.1.2.6 วรรณกรรม สมัยอยุธยาเท่าที่มีหลักฐานเหลืออยู่และพอจะตรวจสอบได้มีไม่มากนัก ลักษณะวรรณกรรมค่อนข้างหลากหลายในเนื้อหาที่มีทั้งวรรณกรรมที่เกี่ยวกับพิธีกรรมศาสนาและคำสอน การสวดและเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ตลอดจนวรรณกรรมเกี่ยวกับความรัก การบันเทิงเริงรมย์ และการบันทึกเหตุการณ์มีทั้งประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง สมัยต้นอยุธยาวรรณกรรมสำคัญ คือ ลิลิตโองการแช่งน้ำ สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จัดเป็นรุ่งเรืองทางวรรณกรรมอีก

สมัยหนึ่ง วรรณคดียุคนี้ส่วนใหญ่เป็นประเภทร้อยกรอง โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอนและร่าย
(“ศิลปะสมัยอยุธยา,” ม.ป.ป.)

2.1.3 ศิลปะสมัยอยุธยา

ศิลปะอยุธยา (พุทธศตวรรษที่ 19–24) เป็นศิลปะที่สร้างขึ้นในอาณาจักรอยุธยาใน
ระยะเวลา 417 ปี ซึ่งมีศิลปะแขนงต่าง ๆ เกิดขึ้นมาก ศิลปกรรมเหล่านี้มีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน และมี
วิวัฒนาการไปตามสภาพบ้านเมือง ศิลปะอยุธยาสามารถแบ่งเป็นระยะสร้างกว้าง ๆ ได้ 3 ระยะ คือ
(“ศิลปะสมัยอยุธยา,” ม.ป.ป.)

ระยะแรก ศิลปะอยุธยาตอนต้น (พ.ศ. 1893-2031) จะมีลักษณะเริ่มต้นสร้างสรรค์ศิลปะตาม
ประเพณีนิยมที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปะประเพณีและวัฒนธรรมจากอาณาจักรใกล้เคียง

ระยะที่สอง ศิลปะอยุธยาตอนกลาง (พ.ศ. 2032-2172) จัดเป็นยุคที่ศิลปะอยุธยาเริ่มแสดง
ลักษณะรูปแบบที่เป็นของตนเอง

ระยะที่สาม ศิลปะอยุธยาตอนปลาย (พ.ศ. 2173-2310) เป็นศิลปะที่แสดงลักษณะเฉพาะอย่าง
เด่นชัดเป็นต้นแบบศิลปะให้กับศิลปะรัตนโกสินทร์

ศิลปะอยุธยาทั้งสามระยะ ส่วนมากเป็นศิลปะที่เกี่ยวข้องกันพระพุทธศาสนาและสถาบัน
พระมหากษัตริย์เช่นเดียวกับศิลปะสุโขทัย จิตรกรรมอยุธยาคลี่คลายมาเป็นศิลปะของไทยอย่างสมบูรณ์
ราวปลายพุทธศตวรรษที่ 21 มีการเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังบนผนังโบสถ์และวิหาร เรื่องราวที่เขียน
มักเป็นภาพพุทธประวัติ ภาพชาดกทางพระพุทธศาสนา ภาพเทพชุมนุม เครื่องประดับของภาพจะเขียน
อย่างวิจิตรบรรจงมาก เช่น ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม วัดแก้วแก้วสุวรรณาราม จังหวัด
เพชรบุรี วัดใหม่ประชุมพล ตำหนักพระพุทธรูปโฆษาจารย์ วัดพุทธโสธรสวรรค์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
จิตรกรรมฝาผนังที่อุโบสถวัดช่องนนทรี กรุงเทพฯ ศิลปะอยุธยาเกือบทุกประเภทได้เจริญก้าวหน้าอย่าง
ยิ่งในช่วงปลายของกรุงศรีอยุธยาและได้สมดุลงเมื่อเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าใน พ.ศ. 2310 ทำให้
ช่างฝีมือต่าง ๆ ชะงักไปชั่วระยะหนึ่งจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์จึงเริ่มฟื้นตัวขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

2.2 ประวัติวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

2.2.1 ประวัติความเป็นมาวัดใหญ่สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี

วัดใหญ่สุวรรณาราม หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า "วัดใหญ่" เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิด
วรวิหารเดิมชื่อว่า "วัดน้อยปากซันใต้" สันนิษฐานว่าเป็นวัดที่มีมานานแล้วตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราช
ธานีดังจะเห็นได้จากหลักฐานตามพระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ที่ทรงไว้ว่า "ภาพและลายในพระอุโบสถนี้คงเขียนมาก่อน 300 ปี ขึ้น
ไป" (นับถึงปัจจุบันคงต้องเป็น 400 ปี) สำหรับชื่อวัดนั้นที่ชื่อว่า "วัดใหญ่" เข้าใจว่าเพราะมีเนื้อที่ถึง 20
ไร่เศษ ส่วนคำว่า "สุวรรณ" นั้นน่าจะได้จากพระนามของสมเด็จพระสังฆราช (แดงโม) ซึ่งเดิมท่านชื่อ
ทอง หรือจะเป็นนามฉายาของท่านว่าสุวรรณ เพราะท่านได้มาปฏิสังขรณ์ครั้งสำคัญให้วัดนี้อันเป็น

สถานมูลศึกษาเดิมของท่านวัดนี้จึงมีชื่อว่า วัดใหญ่สุวรรณาราม ตั้งแต่นั้นสืบมาวัดใหญ่สุวรรณาราม เป็นพระอารามหลวงในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ภาพที่ 2.1 วัดใหญ่สุวรรณาราม

นอกจากนี้ยังมีหลักฐานจากราชกิจจานุเบกษา เรื่อง "ยกวัดใหญ่เป็นพระอารามหลวง" วัดใหญ่สุวรรณารามได้มีการปฏิสังขรณ์อยู่หลายครั้งตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาผู้ปฏิสังขรณ์ครั้งสำคัญ คือ สมเด็จพระสังฆราช (แดงโม) ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้มีการบูรณะครั้งใหญ่ใน สมัยพระครูมหาวิหาราภิรักษ์ (พุก) เป็นเจ้าอาวาสได้สร้างเสนาสนะอย่างอื่นอีกมาก เช่น สร้างพระ ระเบียงหรือพระวิหารครอบพระอุโบสถ สร้างหอสวดมนต์ ปรับปรุงกุฏิสงฆ์ ศาลาคู่ หอระฆัง และ สร้างกำแพงรอบวัดพร้อมซุ้มประตู สระน้ำ ซึ่งมีให้เห็นจนทุกวันนี้ (“วัดใหญ่สุวรรณาราม เพชรบุรี,” 2556)

ภาพที่ 2.2 พระประธานวัดใหญ่สุวรรณาราม

2.2.2 ประวัติสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เดิมชื่อ ทอง เป็นชาวนาหนองหว้า กำแพงเพชรแม่แตงเล็กอยู่กับพี่สาว พี่สาวใช้ให้ ต่ำขาว ห่าฟันทุกวัน วันหนึ่งต่ำขาวหก พี่สาวคว่ำพินไล่ตีเลยวิ่งหนีเอาตัวรอด (อายุ ประมาณ 9-10 ขวบ) แล้วระหระหนเข้าเมืองเที่ยวตุ๋นตุ๋นเข้าหมู่บ้านไปตามฝูงเด็ก ๆ จนมีเพื่อนเล่น เพื่อนเที่ยวมาก เช่น เด็กบ้าน เด็กวัด เด็กทองนี่ได้เที่ยวอด ๆ อดยาก ๆ อาศัยแต่น้ำประทังความหิวไปวันหนึ่ง ๆ ด้วยความอดทน วันหนึ่งลงเล่นน้ำกับเด็กวัดใหญ่ที่ท่าหน้าวัดมีเปลือกแตงโมลอยน้ำมา 1 ชิ้น ด้วยความหิวจึงคว้าเปลือกแตงโมได้แล้วก็ดำน้ำลงไปเคี้ยวกินแล้วโผล่ขึ้นมา เพื่อเด็กที่เล่นน้ำด้วยกันรู้ว่าเด็กทองกินเปลือกแตงโมก็พากันแย่งกันต่าง ๆ ว่าจะกะละกินเปลือกแตงโม จึงได้พากันเรียกว่าเด็กแตงโม แต่เด็กทองก็ไม่แสดงความเก๋โอ้อวดแค้นต่อเพื่อเด็กด้วยกันคงยิ้มแยมแจ่มใสพูดจาเล่นหัวตามเคย ตั้งแต่นั้นมาก็ระจกระจกกับเด็กวัดใหญ่จนได้เข้าไปเล่นหัวอยู่ในวัดกับเพื่อนทั้งได้ดูเพื่อนเขาเขียนอ่านกันอยู่เนื่อง ๆ แล้วก็เรียนอนค่างอยู่กับเพื่อนในวัดด้วยกัน วันหนึ่งเป็นพิธีมณฑลการเจ้าเมืองได้นิมนต์สมภารไปสวดมนต์เย็น ครั้นเสร็จแล้วก็กลับวัดพอตกเวลากลางคืนสมภารจำวัดตอนใกล้รุ่งฝันว่าช่างเผือกตัวหนึ่งได้เข้ามาอยู่ในวัดแล้วขึ้นไปบนหอไตรทางเอาตู้พระไตรปิฎกล้มลงหมดทั้งหอ เมื่อตื่นจากจำวัดท่านก็นั่งตรงความฝันจึงทราบได้โดยตำราลักษณะสุบินทำนาย พอได้เวลาท่านจะไปฉันที่บ้านเจ้าเมืองท่านสั่งกับพระเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทว่าถ้ามีใครมาหาให้เอาตัวไว้ก่อนรอนกว่าจะพบท่านแล้วท่านก็ไปฉันครั้นเสร็จแล้วก็กลับมาวัดถามพระว่ามีใครมาหาหรือไม่พระตอบว่าไม่มีใครมาหา ท่านจึงคอยอยู่จนเย็นก็ไม่เห็นมีใครมาจึงได้ถามพระสามเณรศิษย์ว่ามีใครแปลกหน้าเข้ามาบ้างหรือเปล่า เด็กวัดคนหนึ่งเรียนว่ามีเด็กทองเข้ามาอนด้วยคนหนึ่ง ท่านจึงได้ให้ไปตามตัวมาเมื่อเด็กทองมาแล้ว ท่านจึงได้พิจารณาดูว่าเด็กทองนี่เองที่เข้าสู่บิณฑบาต ท่านจึงได้ถามเรื่องราวต่าง ๆ จนได้ความตลอดแล้ว จึงชักชวนให้อยู่ในวัดมีให้ระหระหนไปไหน

ธรรมเนียมวัดแต่โบราณ เมื่อใครพาเด็กให้มาเล่าเรียนแล้ว มักจะปล่อยให้เล่นหัวกันเสียให้คุ้นเคย สัก 2-3 เวลาก่อน จึงจะให้ลงมือเขียนอ่าน พอถึงวันกำหนดท่านจึงเรียกเด็กทองให้เขียนหนังสือ เด็กทองก็เขียนได้ตั้งแต่ ก, ข, ก. กา, ไปจนถึงเคยตลอดจนอ่านหนังสือพระมาลัยได้ ท่านมีความประหลาดใจจึงถามว่าเจ้ารู้มาจากไหน เด็กทองบอกว่ารู้ที่วัดนี้เอง เพราะดูเพื่อนเขาเขียนเขาอ่านจึงจำได้ ท่านสมภารจึงได้ให้บวชเป็นเณรหัดเทศน์ธรรมจักรและมหาชาติและเรียนอรรถแปลบาลีด้วยเมื่อเทศกาลเข้าพรรษาเจ้าเมืองให้สมภารเทศน์ไตรมาส วันหนึ่งท่านสมภารไม่สบาย จึงให้สามเณรแตงโมไปแทน ครั้นสามเณรแตงโมไปถึงเจ้าเมืองเห็นเข้าก็ไม่ศรัทธา จึงบอกว่าเมื่อพ่อเณรมาแล้วก็เทศน์ไปเถิดแล้วก็กลับเข้าไปในห้องเสีย สามเณรแตงโมก็ขึ้นเทศน์พอตั้งนะโมแล้วเดินบทจุลนีย์เริ่มทำนองธรรมจักรสำแดงไป ผู้ท่ายกทั้งข้างหน้าข้างในได้ฟังเพราะจับใจทั้งกระแเสียงก็แจ่มใส เมื่อเอ่ยถึงพระพุทธคุณมีพระอรหันต์เป็นต้นเสียงสาธุการและพนมมือแลเป็นฝักกล้วยไปทั้งโรงธรรม ท่านเจ้าเมืองฟังอยู่ข้างในถึงกับนั่งอยู่ไม่ได้จึงต้องกลับมานั่งฟังข้างนอกอย่างเคยและเพิ่มเครื่องกัณฑ์ติดเทียนขึ้นอีกเมื่อเทศน์จบแล้วด้วยความเลื่อมใสเข้าไปประเคนของและชักใช้ไต่ถามเหตุผลว่าอยู่ที่ไหนแล้วพิจารณา

เป็นโยมอุปฐากอาราธนาให้มาแทนสมภารต่อไปว่า ท่านแก่เฒ่าชราอาพาธอย่าให้มาประดับประดา
 เลยขอให้อุปฐากแทนท่านเถิดต่อขึ้นไปสามแฉกแด่มอโกมาเทศน์แทนเสมอ สามแฉกแด่มอโก
 ได้เล่าเรียนศึกษาอย่างอาจารย์ที่มีอยู่ในอารามต่าง ๆ ในเมืองเพชรบุรี การศึกษาเช่นทางพระปริยัติธรรม
 และข้อกิจวัตรปฏิบัติจนสิ้นความรู้ของท่านสมภารในสมัยนั้น ท่านสมภารจึงได้พาตัวสามแฉกแด่มอโก
 เข้ากรุงศรีอยุธยาไปฝากไว้ต่อคุณวัดหลวงแห่งหนึ่งได้ศึกษาพระปริยัติธรรมจนจบพระไตรปิฎก นับได้
 ว่าเป็นเปรียญแล้ว ได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุที่มีชื่อเสียงโด่งดัง จนเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินนับถือโปรดให้เป็น
 อาจารย์สอนหนังสือพระราชบุตร พระราชชนัดดา ให้เสด็จมาเล่าเรียนพระพุทธศาสนา ปฏิบัติในคัมภีร์
 พระไตรปิฎกศาสตร์ นัยว่ากาลภายหลังกมาเมื่อสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์นั้นได้เสด็จสวดยราชย์
 แล้ว โปรดตั้งพระอาจารย์แด่มอโกเป็นพระราชาคณะที่พระสุวรรณมณี ซึ่งปรากฏในฝูงชนภายหลังเรียก
 กันว่า สมเด็จเจ้าแด่มอโก เมื่อท่านได้มั่งคั่งด้วยสมณศักดิ์ฐานันดรแล้ว ภายหลังต่อมาท่านคิดถึง
 ภูมิลำเนาบ้านเกิดเดิมและวัดอันเป็นสถานมูลศึกษาของท่าน จึงได้ถวายพระพรลาสมเด็จพระเจ้า
 แผ่นดินว่าจะออกไปปฏิสังขรณ์พระอารามที่เคยอยู่พำนักอาศัยเป็นการบำเพ็ญพุทธบูชา ก็ทรงอนุญาต
 อนุโมทนาแล้วถวายท้องพระโรงในพระราชวังองค์หนึ่งเป็นการช่วย เจ้าคุณอาจารย์ท่านได้นำมา
 ประดิษฐานเป็นศาลาการเปรียญไว้ในวัดใหญ่นั้น ตัวไม้และเสาไม้ใหญ่งามมาก ลวดลายที่เขียนและ
 ลายสลักก็เป็นฝีมือโบราณ บานประตูศาลาการเปรียญสลักงามเป็นลายก้านขดปิดทองอย่างวิจิตร

สมเด็จพระเจ้าแด่มอโกได้ให้ช่างหล่อรูปท่านไว้รูปหนึ่ง แต่พระยาดำรงราชานุภาพว่า "ของ
 สำคัญอีกอย่างหนึ่งนั้น คือรูปพระสงฆ์หล่อเท่าตัวคนนั่งพับเพียบพนมมือ ฝีมือที่ปั้นและหล่อเหมือน
 คน ดีกว่ารูปของท่านขรัวโตหรือรูปสมเด็จพระราชาคณะที่ได้เคยเห็นในที่อื่น ๆ รูปนั้นเขาเรียกกันว่ารูป
 สมเด็จเจ้าแด่มอโก สมเด็จเจ้าแด่มอโกถึงแก่มรณภาพไปโดยไม่ปรากฏหลักฐาน แต่ชีวประวัติและผลงานของ
 ท่านในจังหวัดเพชรบุรีที่วัดใหญ่สุวรรณารามและวัดหนองหัวรั้วจักกันแพร่หลายมาแต่โบราณ (ปรากฏ
 ในพระราชหัตถเลขาของรัชกาลที่ 5 และของบุคคลอื่น ๆ) จนถึงปัจจุบัน นับเป็นหลักฐานทาง
 ประวัติศาสตร์และศิลปกรรมเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นที่ยึดชูชื่อเสียงของวัดใหญ่สุวรรณารามและ
 จังหวัดเพชรบุรีอีกทางหนึ่งด้วย ("สมเด็จพระสังฆราชแด่มอโก," ม.ป.ป.)

ภาพที่ 2.3 สมเด็จพระสังฆราชแตงโม

ที่มา: วัดใหญ่สุวรรณาราม เพชรบุรี (ม.ป.ป.)

2.2.3 องค์ประกอบของวัดใหญ่สุวรรณาราม

วัดใหญ่สุวรรณาราม จัดเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร อยู่ที่ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีการปฏิสังขรณ์ในรัชกาลที่ 4 มีอาคารสำคัญได้แก่

2.2.3.1 พระอุโบสถเป็นศิลปะอยุธยา มีภาพทวารบาล จิตรกรรมภาพเทพชุมนุมเรียงรายกัน 5 ชั้น จุดเด่นคือภาพยักษ์และอมมนุษย์ทั้งหลายเป็นหน้าเนื้อ ไม่ใช่การวาดเหมือนสวมหัวโขน โดยทั่วไป พระประธานเป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยรูปหล่อพระสังฆราชแตงโม หน้าบันเป็นงานรูปปั้นสมัยอยุธยาตอนปลายที่งามพลีรวามมีชีวิต วิหารคต

2.2.3.2 ศาลาการเปรียญ วัดใหญ่สุวรรณารามเป็นสถาปัตยกรรม-ศิลปกรรมยุคอยุธยาตอนปลาย สร้างด้วยไม้ฉางเป็นฝาปะกน ลงรักปิดทอง แต่การบูรณะผิดพลาดทำให้ถูกทาบด้วยสีแดงทั้งหลัง เครื่องหลังคาเป็นโครงประดุนิคมี่จันทันต่อ มุงด้วยกระเบื้องกาบแต่ด้วยการบูรณะที่ไม่ถูกต้องจึงมีการเทพูนตำ (ปูนโบราณ) ลงฉาบทั้งผืนหลังคา แต่ปูนตำเป็นปูนที่ใช้กะดาดขางเป็นส่วนผสมจึงทำให้มความชื้นและมีตะไคร่ขึ้นจับหลังคา ศาลาการเปรียญเดิมเป็นของเจ้าฟ้าพระขวัญตำหนัก ต่อมาพระสรพรเพชญ์ที่ 8 หรือพระเจ้าเสือ รื้อมาถวายพระสังฆราชแตงโมโดยมีบานประตูแกะสลักที่งดงามและมีความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์และศิลปกรรมนั้นคือเป็นศิลปกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย และที่บานประตูมีหลัก มีรอยแผลบนประตู ทำให้มีประตูแตก ชำรุดถาวร เรียกรอยพม่าฟัน แต่นักวิชาการให้ความเห็นว่า น่าจะเป็นการทำลายประตูตั้งแต่ครั้งรื้อตำหนักถวายสมเด็จพระสังฆราช (พระสุวรรณมฤณี) พระสังฆราช เกี่ยวเนื่องกับเรื่องวิญญานเจ้าฟ้าพระขวัญ เจ้าของตำหนักเดิม ที่ถูกพระเจ้าเสือสำเร็จโทษด้วยท่อนจันทน์ เมื่อครั้งสมเด็จพระเพทราชาประหารไกล่สวรรคต

2.2.3.3 หอเก็บพระไตรปิฎก เป็นอาคารไม้ผืนผ้าปะกน รองรับด้วยเสาไม้ 3 เสาจากแนวคิดที่ว่าพระไตรปิฎกประกอบด้วย 3 ปิฎกคือพระธรรมปิฎก พระไตรปิฎก และพระสุตันตปิฎก (“วัดใหญ่สุวรรณาราม,” 2559)

2.3 จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา

2.3.1 ประวัติจิตรกรรมสมัยอยุธยา

วรรณิภา ณ สงขลา (2535) อธิบายว่าจิตรกรรมสมัยอยุธยาคือ จิตรกรรมไทยประเพณีที่มีอายุเริ่มตั้งแต่การสถาปนารุงศรีอยุธยาขึ้นเป็นราชธานีเมื่อ พ.ศ. 1893 จนถึง พ.ศ. 2310 ลักษณะงานมีรูปแบบองค์ประกอบ เทคนิค และวัฒนธรรมตามแบบจิตรกรรมไทยประเพณีภาคกลางที่ได้รับอิทธิพลจากอินเดีย จีน เขมร และอิทธิพลของศิลปะไทยยุคก่อนกรุงศรีอยุธยาในระยะแรกใช้สีในวรรณะเอกรงค์ ต่อมาเมื่อมีการติดต่อกับต่างประเทศทำให้มีสีต่าง ๆ เพิ่มขึ้นนิยมเขียนเรื่องอดีตพุทธประวัติ ทศชาติชาดก เทพชุมนุมและภาพลวดลายต่าง ๆ ปิดทองที่ภาพสำคัญและทำลายดอกไม้ร่วงที่พื้นหลังภาพ สถานที่ตั้งจิตรกรรมส่วนใหญ่พบที่อุโบสถ ปรารค์ วิหาร ศาลาการเปรียญ หอไตร กุฏิ ตู้พระธรรม สมุดข่อย และพระบฏ

จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยาพบที่จังหวัดในภาคกลาง อันได้แก่ จังหวัดราชบุรี เพชรบุรี นนทบุรี และกรุงเทพมหานครรวม 10 วัด การศึกษาเน้นจิตรกรรมฝาผนังที่วัดใหญ่สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นจิตรกรรมสกุลช่างเพชรบุรีเนื้อหาจิตรกรรมมี 3 เรื่อง คือ ภาพเทพชุมนุม มารผจญ และอารักษ์ รูปแบบและองค์ประกอบศิลปะมีลักษณะเฉพาะหลายประการ การวิจัยได้เสนอแนวความคิดใหม่ในการนำเอาคติมาเป็นประเด็นสำคัญกำหนดอายุจิตรกรรม โดยอาศัยหลัก ฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีกับรูปแบบศิลปะกำหนดอายุจิตรกรรมอยู่ระหว่าง พ.ศ. 2181 – 2199 จิตรกรรมฝาผนังที่พระอุโบสถและศาลาการเปรียญวัดใหญ่สุวรรณารามมีอายุเก่าแก่ที่สุดในจังหวัดเพชรบุรี เป็นศิลปะอยุธยาราวแผ่นดินพระเจ้าปราสาททองลงมาและสันนิษฐานว่าน่าจะเป็นสกุลช่างเพชรบุรีผนังทั้ง 4 ด้านภายในพระอุโบสถไม่มีการเจาะหน้าต่างและเต็มไปด้วยภาพจิตรกรรมทั้งสี่เนื้อหาจิตรกรรมเป็นภาพพุทธประวัติเทพชุมนุมภาพลวดลายต่าง ๆ และภาพทวารบาลโครงสร้างสีส่วนใหญ่เป็นสีแดง ส่วนภาพจิตรกรรมที่ศาลาการเปรียญเป็นภาพขุ้มเรือนแก้วลายลงรักปิดทอง ลายเฟืองและลายที่เสาเป็นแบบแผนศิลปะการผูกลายสมัยอยุธยา (มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527)

2.3.2 ประวัติจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม

สันติ เล็กสุขุม (2550) อธิบายว่าจิตรกรรมฝาผนังของอุโบสถวัดวัดใหญ่สุวรรณารามคือหลักฐานหนึ่งที่สำคัญของงานช่างสมัยอยุธยายุคปลายเรื่องเล่าอิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการสร้างวัดนี้ซึ่งมีอยู่ว่าสังฆราชแห่งอยุธยาในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าเสือท่านเคยเป็นชาวเพชรบุรี เมื่อมีบุญวาสนาเป็นถึงสังฆราชจึงมาบูรณปฏิสังขรณ์วัดนี้ ลักษณะของจิตรกรรมฝาผนังในอุโบสถดูจะสอดคล้องกับช่วงเวลาดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวคราวเสด็จมาเมืองเพชรบุรีในปี พ.ศ. 2452

ทรงมีพระราชหัตถเลขาแสดงความชื่นชมจิตรกรรมฝาผนังแห่งนี้ไว้มาก ปัจจุบันจิตรกรรมแห่งนี้ก็เป็นที่ยอมรับกันในด้านความคิดและมีฝีมืออันยอดเยี่ยมของสำนักช่างเพชรบุรีในยุคปลาย

ภาพที่ 2.4 เทพชุมนุมในพุทธประวัติ

ผนังด้านข้างของอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณารามไม่มีช่องหน้าต่างจึงเป็นเงื่อนไขให้ช่างออกแบบงานจิตรกรรมของผนังด้านข้างให้เป็นแถบนอนได้ตลอดผนังไล่เรียงจากตอนบนของผนังลงมา แต่ละแถวมีภาพอมุขยี่นึ่งพนมมีอนมัสการยินดีในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าหมายถึงพระพุทธรูปประธานในอุโบสถนั่นเอง

ภาพอมุขยี่เหล่านี้เรียกอีกอย่างว่าภาพเทพชุมนุม ช่างวาดเทวดาระดับสูง เช่น พระพรหม พระอินทร์ และผู้มีฤทธิ์ระดับรอง ได้แก่ ยักษ์ อสูร พญานาค คนธรรพ์ วิทยาธร โดยที่ต่างนั่งแทรกเรียงเคียงไต่กันและกัน โดยไม่มีการแบ่งชั้นฐานันดรว่าสูงหรือต่ำในวาระอันพิเศษยิ่งนั้น นับเป็นการสะท้อนแก่นวัฒนธรรมพุทธศาสนาที่เด่นชัดได้อีกอย่างหนึ่ง

ภาพที่ 2.5 ภาพพระพรหม

สันติ เล็กสุขุม (2550) อธิบายว่าความประณีตบรรจงบางครั้งก็ขัดขวางการแสดงออกอย่างมีชีวิตชีวาดังการตัดเส้นที่วาดอย่างอิสระและแม่นยำ พื้นสีขาวเว้นไว้สำหรับบางพื้นที่ เช่น ตัวภาพเทวดา แต่บางองค์ก็ระบายร่างกายด้วยสีเนื้อหรือสีเขียวอันเป็นสีของพระอินทร์ การตัดเส้นด้วยความเข้าใจสัดส่วนจริงทางสรีระผสมผสานกับความงามตามอุดมคติได้อย่างสมบูรณ์ด้วยเส้นเพียงไม่กี่เส้น ความชัดเจนด้านอุดมคติอิงความสมจริงทางสรีระของภาพเทวดาแต่ละองค์แต่ละประเภท ได้แก่ ความงามอันหมดจด สะท้อนความอ่อนโยนด้วยที่ทำสง่างามของเหล่าเทวดาชั้นสูงหรือความล้ำลึกบีบบังของยักษ์ อสูร

ภาพที่ 2.6 ภาพฤาษี

สีทองใช้เป็นส่วนของเครื่องประดับและตัดเส้นแสดงรายละเอียดด้วยสีน้ำตาล แดง หรือดำ สีเขียวเป็นลวดลายพันธุ์พฤกษาซึ่งช่างออกแบบบนพื้นขาวเหนียวแถบหยักฟันปลา แสดงถึงความเชี่ยวชาญในการจัดวางจังหวะของสีและช่องไฟเหมาะสมจนผู้ดูไม่ได้นึกถึงความซ้ำที่มีอยู่ อนึ่ง บทบาทของแถบหยักฟันปลา นอกจากเน้นภาพเทวดาให้เด่นชัดแล้วยังช่วยผลักระยะลวดลายพันธุ์พฤกษาให้รู้สึกว่ไกลออกไปอีกระดับหนึ่ง

ภาพที่ 2.7 จิตรกรรมบนบานประตูอุโบสถ

เมื่อกล่าวถึงจิตรกรรมฝาผนังของวัดนี้ย่อมต้องกล่าวถึงภาพทวารบาลที่วาดบนบานประตูของอุโบสถแห่งเดียวกันนี้ ด้วยความงดงามไม่มีที่เปรียบเกิดจากที่ทำอย่างนุ่มนวล พระหัตถ์ข้างหนึ่งยกขึ้นถือช่อประติษฐานด้วยกระหนกพริ้งพราย สีที่ใช้ได้อย่างสดใสแต่ละสีประกอบกันอย่างมีเอกภาพสอดคล้องกับประสิทธิภาพของการตัดเส้น คือคุณภาพเดียวกับจิตรกรรมฝาผนัง

2.4 การออกแบบลวดลายผ้าพิมพ์

2.4.1 ประวัติผ้าพิมพ์

พิพิธภัณฑสถานผ้าในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (2558) ได้ให้รายละเอียดว่าจากหลักฐานทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์พบว่าในอดีตประเทศไทยและประเทศอินเดียมีการติดต่อค้าขายกันมาอย่างยาวนาน “ผ้า” เป็นหนึ่งในสินค้าจากอินเดียที่ซื้อขายกันอย่างแพร่หลายราชสำนักไทยในสมัยอยุธยาจนถึงรัตนโกสินทร์ได้นำเข้าผ้าหลากหลายประเภทจากอินเดียเพื่อใช้ในราชสำนัก ทำให้เกิดการแพร่กระจายของวัฒนธรรมการใช้ผ้าอินเดียมาสู่ไทย ซึ่งยังคงปรากฏหลักฐานให้เห็นจากผ้าราชสำนักในปัจจุบัน ผ้าอินเดียผืนที่เก่าแก่ที่สุดในโลก พบหลักฐานในประเทศอียิปต์สันนิษฐานว่าเป็นผ้าในศตวรรษที่ 13-14 แต่ยังคงสภาพค่อนข้างดี ซึ่งกระบวนการพิมพ์ลายผ้าของอินเดียมีความพิเศษ คือ สีที่พิมพ์ลงบนผ้าจะติดทนทาน สีไม่ตกเพราะมีเทคโนโลยีในการใช้สีย้อมสีที่เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านมาแต่โบราณและมีการพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 2.8 การพิมพ์ลายผ้า

ที่มา: พิพิธภัณฑสถานผ้า (2558)

ชาวอินเดียรู้จักพิมพ์หรือเขียนลายบนผ้าและย้อมสีโดยการใช้สารช่วยติด (Mordant) มาเป็นเวลานานนับพันปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการย้อมผ้าฝ้ายให้มีสีสดใสนั้นชาวอินเดียเป็นผู้ค้นพบก่อนชาติอื่นแต่เดิมนั้นการย้อมผ้าด้วยสีย้อมธรรมชาติจะได้ผ้าสีน้ำเงิน น้ำตาล และเหลืองตุน ๆ เท่านั้น เพราะโดยปกติแล้วเส้นใยฝ้ายจะย้อมด้วยสีย้อมธรรมชาติยากมาก การย้อมผ้าฝ้ายจึงต้องมีสารช่วยติดด้วย (Mordant) ซึ่งทำหน้าที่ช่วยให้สีย้อมติดกับเส้นใยได้ดีขึ้น ชาวอินเดียเป็นผู้ค้นพบเทคนิคนี้ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 1 ทำให้ผ้าฝ้ายของอินเดียมีสีสดใส เช่น สีแดง สีม่วง เป็นต้น

2.4.2 การออกแบบลวดลายผ้าพิมพ์

ออกแบบลวดลายมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานพร้อม ๆ กับวิวัฒนาการของมนุษย์มาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ การต่อสู้แย่งชิงพื้นที่ในการดำรงชีวิต การล่าสัตว์เพื่อหาอาหารประทังชีพตลอดจนความหวาดกลัวในสิ่งลึกลับเหนือธรรมชาติ ทำให้เกิดการค้นหาล้างยัดเหนียวที่จะสร้างขวัญและกำลังใจให้เข้มแข็งพร้อมที่จะเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ จึงก่อให้เกิดการสร้างสรรคผลงานศิลปะต่าง ๆ ขึ้นมา

“การออกแบบลวดลาย” (2555) ได้ให้รายละเอียดว่าก่อนที่มนุษย์จะมีพัฒนาการจนสามารถสร้างผลงานศิลปะได้หลากหลายขึ้นนั้น เชื่อกันว่าการสร้างลวดลายบนร่างกายใบหน้าของมนุษย์นั้นเป็นจุดเริ่มต้นของการออกแบบลวดลายก่อนที่จะนำไปใช้พื้นผิวของวัสดุอื่นภายหลัง เพราะความต้องการในการกระตุ้นจิตใจให้อีกเสริมสร้างความ น่ากลัวและน่าเกรงขามเป็นยุทธวิธีหนึ่งที่จะลดทอนขวัญกำลังใจของคู่ต่อสู้ ในปัจจุบันก็ยังมีชนเผ่าพื้นเมืองบางกลุ่มในเอเชีย อาฟริกา ออสเตรเลีย อเมริกา และอินเดีย ออกแบบลวดลายบนร่างกายเพื่อใช้ในพิธีกรรมตามความเชื่ออยู่ หลังจากนั้นจึงเกิดการขูดขีดเส้นสายต่าง ๆ ลงบนอาวุธและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ จนเกิดการออกแบบลวดลายเขียนสีบนผนังถ้ำและเพิงผา จากการขุดค้นพบผลงานต่าง ๆ ของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ทั่วโลก บ่งบอกให้รู้ถึงความสามารถในการคิดค้น สร้างสรรคผลงานศิลปะต่าง ๆ ขึ้นมาปลูกปลอบจิตใจ การขีดเขียนสีหรือการทำลวดลายบนพื้นหินจะถูกเรียกโดยรวมว่า ศิลปะถ้ำ (Cave art) หรือศิลปะบนหิน (Rock art)

ศิลปะถ้ำ เริ่มมีการศึกษากันอย่างจริงจังเมื่อมีการค้นพบภาพเขียนสีรูปวัวไบซัน (Bison) โดยนักโบราณคดีสมัครเล่นที่ถ้ำอัลตามิราในประเทศสเปนราว พ.ศ. 2422 ซึ่งเป็นภาพเขียนสีในยุคหินเก่าตอนปลายอายุประมาณ 10,000 ปีมาแล้ว จากนั้นมาการค้นหากภาพสีของมนุษย์โบราณจึงได้แพร่กระจายทั่วโลกราว 30 ปี ต่อมาใน พ.ศ. 2454 จึงมีการค้นพบภาพเขียนสีเป็นครั้งแรกในแหล่งเขียนสีที่ใหญ่ที่สุดมีชื่อเสียงมากที่สุดในประเทศไทย คือ ที่ผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งถูกค้นพบในปี พ.ศ. 2524 และเป็นศิลปะถ้ำแห่งแรกในประเทศไทยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนอย่างเป็นทางการในราชกิจจานุเบกษา

ภาพที่ 2.9 การออกแบบลวดลาย ศิลปะถ้ำ
ที่มา: การออกแบบลวดลาย (2555)

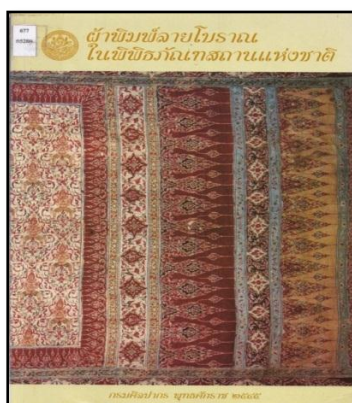
ภาคเหนือได้มีการค้นพบภาพเขียนสีในหลายจังหวัด เช่น พิชณุโลก เชียงใหม่ ลำปาง โดยเฉพาะที่จังหวัดลำปางมีการพบภาพเขียนสีมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2531 แต่ได้รับการสำรวจอย่างจริงจังในปี พ.ศ. 2541 จากการสำรวจครั้งนี้ทำให้พบว่า ภาพเขียนสีที่แหล่งโบราณคดีประตุม้าอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีภาพลวดลายต่างมากกว่า 1,872 ภาพ ซึ่งส่วนมากจะเป็นภาพมือที่ใช้หลากหลายวิธีในการสร้างภาพ ภาพสัตว์ ภาพคน และภาพสัญลักษณ์ แต่ที่แตกต่างจากแหล่งภาพเขียนสีอื่น ๆ ที่ค้นพบในประเทศไทยก็คือทุกพื้นที่ที่มีภาพเขียนสีบริเวณเชิงผา พื้นดินส่วนล่างจะพบหลุมฝังศพทุกแห่งในหลุมศพจะมีโครงกระดูก เครื่องปั้นดินเผา และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เมื่อโลกเปลี่ยนแปลงไปมนุษย์มีวิวัฒนาการสูงขึ้นการออกแบบลวดลายต่าง ๆ ของมนุษย์ก็เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยในบางยุคมีความเจริญรุ่งเรืองในบางยุคก็ตกต่ำ แต่ในวงการประวัติศาสตร์ศิลป์ได้ยกย่องให้อียิปต์ กรีก และโรมัน เป็นยุคที่มนุษย์มีพัฒนาการทางศิลปะถึงจุดสูงสุด เป็นต้นแบบให้กับศิลปะในยุคต่อมาจนถึงปัจจุบัน

2.4.3 ลวดลายผ้าพิมพ์

การออกแบบลวดลายผ้าพิมพ์ เป็นการผสมผสานกันระหว่างเทคนิคการผลิตและความคิดสร้างสรรค์ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค การออกแบบสิ่งทอเริ่มต้นจากการพิจารณาวัตถุดิบ ได้แก่ เส้นใย เส้นด้าย ผ้า และการตกแต่ง การปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนต้องมีผู้ชำนาญงานแต่ละอย่างช่วยกันแม้กระทั่งการจัดจำหน่ายก็ต้องมีผู้ชำนาญอยู่ด้วย เพื่อให้สิ่งทอนั้น ๆ เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ผ้าแต่ละชนิดมีประโยชน์ใช้สอยแตกต่างกัน ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อตามวัตถุประสงค์ที่จะนำไปใช้งาน การเลือกซื้อและพิจารณาทั้งคุณสมบัติของผ้าความสวยงามเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยและกำลังซื้อในปัจจุบันแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.4.3.1 ลวดลายที่เกิดจากสี การใช้สีทำลวดลายบนผืนผ้าแม้จะเป็นสีขาวบนสีขาวก็ยังมีลวดลายได้ชัด หากลวดลายนั้นหลุดไปผ้าก็ยังคงเป็นผืนผ้าอยู่และใช้ประโยชน์ได้ เรียก ลวดลายประเภทนี้ว่า ลวดลายตกแต่ง เกิดจากการย้อมและพิมพ์พลิกแพลงแบบต่าง ๆ

2.4.3.2 ลวดลายที่เกิดจากการขัดกันของเส้นด้าย ทำให้รูปแบบต่างกันบนผืนผ้าหากดึงเอาเส้นด้ายที่เป็นลวดลายออกจากผ้าบริเวณนั้นเสื่อสภาพไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ เรียกว่าลวดลายโครงสร้าง (Structural) ซึ่งเกิดจาก การทอ การถักนิต หรือการทำ ผ้าลูกไม้ บางวิธี (“Fashion designer,” n.d.)

ภาพที่ 2.10 ตัวอย่างผ้าพิมพ์ลายโบราณ
ที่มา: พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ (2559)

2.4.4 หลักการออกแบบลวดลาย

2.4.4.1 การออกแบบลวดลาย

การออกแบบลวดลายเป็นการออกแบบที่หล่อหลอมเอาประสบการณ์ ความคิด จินตนาการ องค์ประกอบทางศิลปะเข้าด้วยกัน โดยใช้กรรมวิธีที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของงานและเนื่องจากการออกแบบลวดลายถูกนำไปใช้ตกแต่งให้ผลงานมีคุณค่าหรือมีมูลค่าเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ ตำแหน่ง ขนาด และความสนใจของกลุ่มเป้าหมายที่จะนำลวดลายไปใช้ อาจจะเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เฉพาะกลุ่มหรือไม่จำกัดกลุ่มเป้าหมาย การวิเคราะห์ให้รู้ถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จะทำให้ลวดลายที่ออกแบบขึ้นมาประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งขั้นตอนที่สำคัญในการออกแบบลวดลายจะประกอบไปด้วย

1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาเรื่องราวสภาพเศรษฐกิจและสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี ลักษณะของพื้นที่และในด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องนำมาศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการออกแบบ โดยข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดต้องถูกต้องไม่ผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง แต่ในบางกรณีอาจจำเป็นต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบลวดลายถ้าลวดลายเหล่านั้นมีจุดประสงค์เพื่อเป็นสาธารณสมบัติ การใช้แบบสอบถามหรือใช้ประชาพิจารณ์ จะช่วยป้องกันมิให้เกิดข้อขัดแย้งขึ้นในชุมชนได้

2) จินตนาการ เป็นขั้นที่ต้องแปลข้อมูลออกมาเป็นรูปธรรมในลักษณะของลวดลายตามผลจากการศึกษาข้อมูล เพื่อให้ได้ลวดลายใหม่และสามารถนำไปใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เป็นการร่างแบบขึ้นมาอย่างง่าย ๆ หลาย ๆ แบบ เพื่อใช้เป็นตัวเลือกในการค้นหาลวดลายที่ดีที่สุด

ภาพที่ 2.11 ตัวอย่างการออกแบบลวดลายจินตนาการ

ที่มา: การออกแบบลวดลาย (ม.ป.ป.)

3) การออกแบบ เป็นขั้นตอนที่นำภาพร่างจากการจินตนาการมาออกแบบ โดยแสดงรายละเอียดที่ชัดเจนขึ้นของลวดลายและสีสันทัน ดังนั้นขั้นตอนนี้จึงเป็นขั้นตอนที่สมบูรณ์ สามารถมองเห็นลวดลายที่ชัดเจนได้ โดยอาจจะทำไว้หลายๆแบบเพื่อการคัดสรรให้ได้ลวดลายที่ดีที่สุด

ภาพที่ 2.12 ตัวอย่างการออกแบบลวดลาย

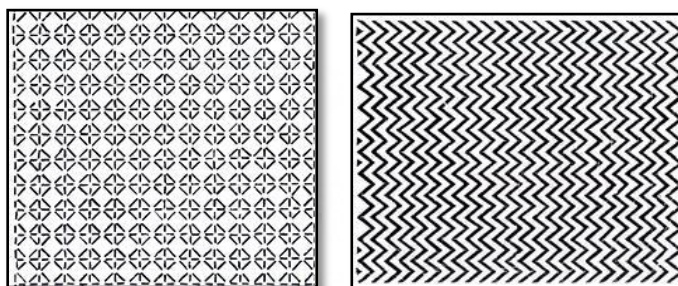
ที่มา: การออกแบบลวดลาย (ม.ป.ป.)

4) การประเมินผลงาน เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้รู้ถึงผลตอบรับที่เกิดขึ้น จากการนำเสนอลวดลายออกไปสู่สังคมว่าประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การทำแบบสอบถาม การวิจัย การประกวดผลงานตามหัวข้อที่กำหนด (“ขั้นตอนการออกแบบลวดลาย,” ม.ป.ป.)

2.4.4.2 องค์ประกอบในการออกแบบลวดลาย

การออกแบบลวดลาย นักออกแบบมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในองค์ประกอบต่าง ๆ ทางศิลปะอย่างลึกซึ้ง เนื่องจากลวดลายที่ผ่านกระบวนการต่าง ๆ แล้วล้วน เกิดขึ้นจากการนำองค์ประกอบเหล่านี้มาจัดวางให้เหมาะสม ซึ่งในการออกแบบลวดลายมี องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) เส้น เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ลวดลายทุกชนิดมีพื้นฐานมาจากการใช้เส้นแทบทั้งสิ้นไม่ว่าจะใช้กรรมวิธีใด ๆ สร้างสรรค์ผลงานขึ้นมา เส้นจะประกอบอยู่กับลวดลายทุกชนิดและทุกประเภทลวดลายบางชนิดอาจใช้เส้นเพียงอย่างเดียวในการออกแบบลวดลายขึ้นมา

ภาพที่ 2.13 ตัวอย่างการออกแบบลายเส้น

ที่มา: การออกแบบลวดลาย (ม.ป.ป.)

2) รูปร่าง เกิดจากนำเส้นมาประกอบกันจนเป็นรูปร่างขึ้นมา เพื่อนำไปใช้งานตามวัตถุประสงค์ เช่น รูปร่างเรขาคณิต รูปร่างธรรมชาติ รูปร่างอิสระ

ภาพที่ 2.14 ตัวอย่างการออกแบบลายเส้น

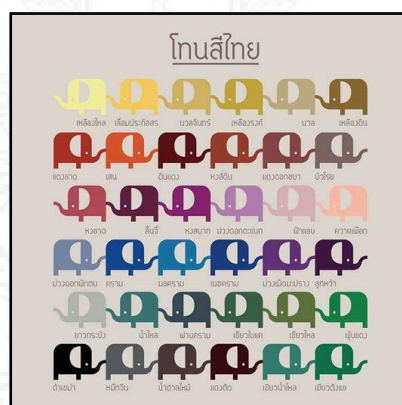
ที่มา: การออกแบบลวดลาย (ม.ป.ป.)

3) สี เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ลวดลายมีความสวยงาม สดใส สะดุดตา ช่วยสร้างความน่าสนใจกับลวดลายนั้นได้มากขึ้น การจะเลือกใช้ให้เหมาะสมว่าจะใช้สีแบบใด ลักษณะไหน เช่น สีกลมกลืน สีตรงข้าม หรือ เน้นจุดใดจุดหนึ่งของลวดลายก็ขึ้นอยู่กับรูปแบบของลวดลาย และประสบการณ์ของผู้ออกแบบ (“ขั้นตอนการออกแบบลวดลาย,” ม.ป.ป.)

2.4.5 สีไทย (Thaitone) คือแรงบันดาลใจหนึ่งในการออกแบบลวดลาย

2.4.5.1 ประวัติสีไทย

กระทรวงวัฒนธรรม (2558) อธิบายว่าสมัยเริ่มแรกมนุษย์รู้จักใช้สีเพียงไม่กี่สี โดยค้นพบจากแหล่งต่าง ๆ ทั้ง พืช สัตว์ ดิน และแร่ธาตุนานาชนิดรวมถึงขี้เถ้าเขม่าควันไฟ สีที่พบตามธรรมชาติเหล่านี้ใช้ดู ทา ต่อมาเมื่อมีการย่างเนื้อสัตว์พบว่าไขมันที่หยดลงดินทำให้ดินมีสีเปลี่ยนไปที่น่าสนใจสามารถนำมาระบายลงบนวัตถุและติดแน่นทนนาน ไขมันจึงกลายเป็นส่วนผสมในฐานะสารชนิดหนึ่งที่เป็นส่วนประกอบของสีทำหน้าที่เกาะติดผิวหน้าของวัสดุที่ทาหรือระบาย นอกจากไขมันในเวลาดต่อมาก็มีพัฒนาการด้านส่วนผสมที่มีคุณสมบัติเกาะติดผิวหน้าที่ดีขึ้นทั้งไขขาว ขี้ผึ้ง (wax) น้ำมันลินสีด (linseed oil) กาวยางไม้ (Gum Arabic หรือยางไม้จากต้นอคาเซีย) เคซีน (casein หรือตะกอนโปรตีนจากนม) และสารพลาสติกโพลีเมอร์ (polymer) ทำให้เกิดสีชนิดต่าง ๆ ที่สร้างสรรค์ความงามอย่างไม่มีขีดจำกัด สีไทยเป็นต้นตุนวัตกรรมที่แสดงถึงอัตลักษณ์เฉพาะภูมิปัญญาอันทรงคุณค่านี้มีทั้งเรื่องที่มาของ “ชื่อสี” การ “ปรุง” สีจากวัตถุดิบต่าง ๆ และการ “จับคู่สี” เพื่อให้งานทรงพลังแสดงความหมาย ซึ่งประการหลังนี้เป็นแบบอย่างหรือสไตล์เฉพาะตัวรวมถึงเทคนิคในการนำไปใช้

ภาพที่ 2.15 เฉดสีไทย

ที่มา: เฉดสีไทย (2558)

องค์ความรู้เรื่องสีไทยเป็นความรู้เฉพาะของครูช่าง การใช้สีไทยปรากฏหลักฐานในงานจิตรกรรมฝาผนังซึ่งส่วนใหญ่นิยมใช้สีฝุ่น เพราะสามารถแสดงรายละเอียดบนผนังได้มาก การคุมโทนสีและการเกลี่ยสีทำได้ง่ายสีฝุ่นทำให้พื้นผิวงานมีความแห้งด้านยิ่ง เมื่อมีการปิดทองเนื้อทองไม่กระจายไปติดส่วนอื่น ๆ แต่สีฝุ่นส่วนมากไม่คงทนเพราะความชื้นจากสภาพดินฟ้าอากาศที่แทรกซึมเข้าสู่ผนังปูน

คำเรียกสีไทยเป็นชื่อเรียกของช่างตั้งแต่สมัยโบราณ แต่หลักฐานการเรียกชื่อสีไทยที่มีการบันทึกไว้ค่อนข้างหายาก และครูช่างศิลปะไทยที่ “ปรุง” สีใช้เองมีความรู้เรื่องชื่อเรียกและ

รู้ค่าสีที่แท้จริงยิ่งหายาก การเสื่อมขององค์ความรู้สีไทยเริ่มมาอย่างช้า ๆ ราวร้อยปีก่อนมีเอกสารของฝรั่งเศสระบุว่าผง “ปรัสเซียนบลู” (Prussian Blue) ซึ่งเป็นสีสังเคราะห์สีน้ำเงินเข้มเข้ามาถึงเมืองไทย ในสมัยรัชกาลที่ 4 ช่างไทยนิยมใช้เขียนงานจิตรกรรมฝาผนังและใช้ย้อมผ้าพอถึงรัชกาลที่ 5 ความนิยมก็เปลี่ยนจากสีปรัสเซียนบลูมาเป็นสีฟ้าสด “อัลตรามารีน” (Ultramarine Blue)

2.4.5.2 การแบ่งหมู่สีไทย

กระทรวงวัฒนธรรม (2558) รายงานว่าหลักที่ปรากฏในงานจิตรกรรมไทย สมัยก่อนมีอยู่ 5 หมู่หลัก คือ สีดำ ขาว แดง เหลือง คราม รวมเรียกว่า “สีเบญจรงค์” ส่วนสีที่แปลกออกไปก็เกิดจากการผสมสี 5 สีหลักดังกล่าวแตกออกเป็นอีก 5 หมู่สี ได้แก่ สีส้ม สีเขียว สีม่วง สีนํ้าตาล สีทอง เพื่อความเข้าใจสีไทยในภาพรวม จึงใคร่เรียงลำดับสีทั้งหมดหลักเดิม และสีที่เกิดจากผสมใหม่ ในลักษณะกลุ่มโทนสีเดียวกัน

- 1) สีแดง ถือว่ามีความสำคัญที่สุดในงานศิลปกรรมไทย เช่น สีแดงชาด, สีแดงลิ้นจี่, สีดินแดง, สีดินแดงเทศ, สีหงสบาท, สีชมพู, สีหม้อใหม่, สีอิฐ, สีแดงเลือดนก
- 2) สีเหลือง เช่น สีเหลืองดิน, สีเหลืองรง, สีเหลืองหรดาล, สีเหลืองจำปา
- 3) สีส้ม เช่น สีเสน, สีหงเสน
- 4) สีเขียว เป็นสีสวรรค์เป็นสีป้องกันภัยคนสมัยก่อน เช่น สีเขียวตั้งแชน, สีเขียวใบแค, สีเขียวมะกอก
- 5) สีดำ เช่น สีดำเขม่า, สีเทา
- 6) สีขาว เช่น สีฝุ่นขาว, สีขาวกะบัง, สีปูนขาว, สีควายเผือก
- 7) สีน้ำเงิน เช่น สีคราม, สีขาบ, สีน้ำเงิน, สีกรมท่า, สีน้ำไหล
- 8) สีม่วง เช่น สีลูกหว้า, สีม่วงเม็ดมะปราง
- 9) สีนํ้าตาล เช่น สีนํ้าตาลไหม้, สีกะปิ, สีทองแดง, สีนาถ
- 10) สีทอง เช่น สีเหลืองทอง, สีทองคำ/ทองคำเปลว สีที่เป็นเอกลักษณ์ของ ไทยเป็นสีศักดิ์สิทธิ์และถือว่าเป็นสีที่มีค่ามากที่สุด

ภาพที่ 2.16 การแบ่งหมู่สีไทย
ที่มา: เฉดสีไทย (2558)

2.4.6 การแบ่งโทนสี

2.4.6.1 โคร่งสีร้อน

โคร่งสีร้อน หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วย สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีแดง และสีม่วงแดง สีวรรณะร้อนให้ความรู้สึกตื่นตา มีพลัง อบอุ่น สนุกสนาน และดึงดูดความสนใจได้ดี โคร่งสีร้อนนี้สภาพโดยรวมจะมีความกลมกลืนของสีมากควรมีสีเย็นมาประกอบบ้างทำให้ภาพมีความน่าสนใจมากขึ้น(“โคร่งสี,” ม.ป.ป.)

ภาพที่ 2.17 ตัวอย่างแนวสีโทนร้อน
ที่มา: โคร่งสี (ม.ป.ป.)

ภาพที่ 2.18 ตัวอย่างภาพสีโทนร้อน
ที่มา: โครงสี (ม.ป.ป.)

2.4.6.2 โครงสีเย็น

โครงสีเย็น หมายถึง ชุดสีที่ประกอบด้วยสีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีนํ้าเงิน และสีม่วงน้ำเงิน โครงสีเย็นให้ความรู้สึกสุภาพ สงบ ลึกลับ เยือกเย็น ในทางจิตวิทยาสีเย็นมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกหดหู่ เศร้า โครงสีเย็นควรมีสีร้อนแทรกบ้างจะทำให้ผลงานดูน่าสนใจมากขึ้น

ภาพที่ 2.19 ตัวอย่างแนวสีโทนเย็น
ที่มา: โครงสี (ม.ป.ป.)

ภาพที่ 2.20 ตัวอย่างภาพโทนสีเย็น
ที่มา: โครงสี (ม.ป.ป.)

2.4.7 ความสำคัญของนักออกแบบที่ดี

ควรศึกษาและคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยมากกว่าสีสันทัน หรือรูปร่างที่สะดุดตา นักออกแบบจึงควรมีอุปนิสัยรักความสวยงาม มีความรอบรู้เพียงพอที่จะประเมินค่าผลผลิตของตนเอง โดยจะต้องทำความเข้าใจและนำหลักการออกแบบมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาออกแบบสร้างสรรค์งานให้เกิดความสัมพันธ์กลมกลืนจนเกิดความงามและประทับใจ ทั้งนี้ นักออกแบบที่ดีจะต้องมีความเข้าใจในคุณค่าของศิลปะ การออกแบบมีหลักปฏิบัติที่ยึดถือกันเรื่อยมาแต่ต้องมีหลักการที่ยืดหยุ่นได้ และต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับการผลิต ซึ่งอาจส่งผลให้แบบที่คิดไว้ไม่สามารถให้ ได้จริง (“Fashion designer,” n.d.)

2.5 เทคนิคการพิมพ์ลายผ้า

2.5.1 การพิมพ์ผ้า

การพิมพ์ผ้าจัดเป็นงานศิลปะอุตสาหกรรม (Industrial Art) อีกอย่างหนึ่งที่ต้องอาศัย ทั้งความรู้ทางด้านศิลปะและวิทยาศาสตร์มาประกอบเข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มผลผลิตให้มีคุณภาพสูง ทั้งใน ด้านลายพิมพ์ ความสวยงาม ความกลมกลืนของสี ความทันสมัย และความคงทนต่อการใช้งานล้วน เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยหลักวิชาการความรู้และความชำนาญเป็นอย่างมาก รุ่งทิพย์ อมรวชิรวงศ์ (2557) อธิบายการพิมพ์ในแบบต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1.1 การพิมพ์ตรง (Direct printing) เป็นการพิมพ์ลวดลายให้มีสีตามต้องการลงบน ผ้าโดยตรง เป็นการทำให้สีติดบนสิ่งทอโดยตรงในบริเวณที่ออกแบบไว้

2.5.1.2 พิมพ์ทับ (Over Printing) เป็นอีกแบบหนึ่งของการพิมพ์ตรง แต่จะใช้สำหรับการ พิมพ์สีทับสีเพื่อจุดมุ่งหมายต่าง ๆ กัน เช่น รองพื้นผ้าสีเข้มเพื่อพิมพ์สีอ่อนหรือสีใสด้านบน เป็นต้น

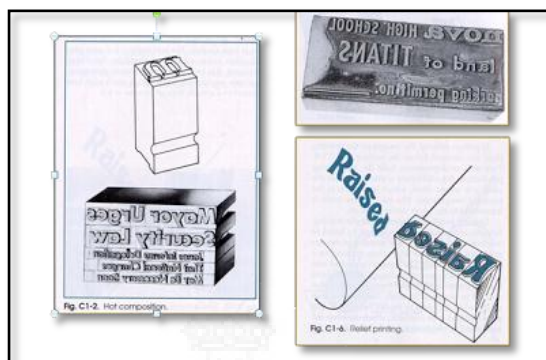
2.5.1.3 พิมพ์รีซิสต์หรือดีชจาง (Resist or Discharge Printing) เป็นการพิมพ์ลวด ลายลงบนผ้าสีหลังจากพิมพ์แล้วสีพื้น ซึ่งอยู่ในตำแหน่งของลวดลายที่พิมพ์ทับจะถูกกำจัดออกโดย สารเคมีที่ใช้ในการพิมพ์นั้น ทำให้เกิดลวดลายพิมพ์สีขาว เรียกว่า White Resist or Discharge ถ้า ต้องการให้เกิดสีในลวดลายที่พิมพ์ก็ให้เติมสีผสมกับสารเคมีที่ใช้กำจัดสีพื้นนั้นด้วย วิธีนี้เรียก Color Resist or Discharge ซึ่งสีที่ผสมต้องทนต่อสารเคมีที่ใช้กำจัดสีพื้นด้วย

2.5.1.4 พิมพ์เบิร์นเอาท์ (Burn-out Printing) เป็นการทำให้เกิดลวดลายบนผ้าใย ผสมโพลีเอสเตอร์กับผ้าฝ้าย ด้วยการผสมสารเคมีลงในสีพิมพ์เพื่อทำลายเส้นใยฝ้ายออกจากลวดลายที่ พิมพ์ทำให้เหลือเส้นใยโพลีเอสเตอร์เพียงชนิดเดียว

2.5.1.5 พิมพ์รูปลอก (Transfer or Indirect Printing) เป็นการทำให้เกิดลวดลายบน ผ้า โดยการพิมพ์ลวดลายลงบนกระดาษแล้วนำไปอัดด้วยความร้อน สีจะเคลื่อนตัวจากกระดาษเข้าไป ในผ้าทำให้เกิดลวดลายตามต้องการ

2.5.2 ประเภทของการพิมพ์ แบ่งตามลักษณะของการพิมพ์สามารถจัดได้เป็นดังนี้

2.5.2.1 การพิมพ์พื้นนูน (Relief Printing) เป็นการพิมพ์ที่ใช้หลักการให้ส่วนที่เป็นภาพบนแม่พิมพ์จะมีผิวสูงกว่าส่วนอื่น เพื่อรับหมึกแล้วถ่ายลงบนวัสดุพิมพ์

ภาพที่ 2.21 การพิมพ์พื้นนูน

ที่มา: ระบบการพิมพ์ (2550)

1) ความเป็นมาของการพิมพ์พื้นนูน

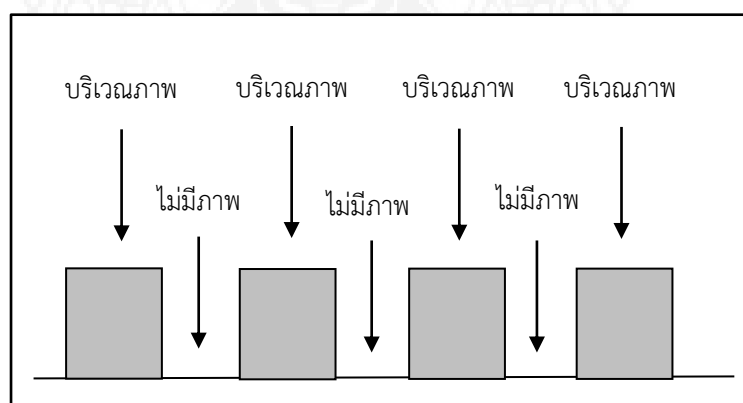
ประมาณปี ค.ศ. 170 ชาวจีนได้มีการคัดลอกตำราและรูปโดยแกะสลักตัวอักษรและรูปบน แผ่นหินให้ส่วนที่เป็นตัวอักษรหรือลายเส้นนูนขึ้น แล้วนำเอากระดาษมาทาบบใช้ถ่านมาถูจนเกิดภาพตัวอักษรบนกระดาษประมาณปี ค.ศ. 400 ชาวจีนชื่อ ไหว่ตัง ได้คิดค้นทำหมึกได้สำเร็จจึงมีการนำตราประทับ ซึ่งทำโดยการนำเอาก้อนไม้หรือก้อนหินมาแกะทำเป็นแม่พิมพ์จุ่มหมึกแล้วประทับบนกระดาษและวัสดุอื่น ๆ จากการนำตราประทับเล็ก ๆ ได้มีการทำแม่พิมพ์ที่ใหญ่ขึ้นมีข้อความและภาพมากขึ้น สามารถนำแม่พิมพ์ดังกล่าวมาจุ่มหมึกทำสำเนาบนวัสดุพิมพ์ต่าง ๆ ได้เป็นจำนวนมาก ๆ การพิมพ์ลักษณะนี้เรียกว่าการพิมพ์บล็อกไม้ (Wood Block Printing) ต่อมาในปี ค.ศ. 1040 มีชาวจีนชื่อ ไปเซ็ง ได้คิดค้นแกะตัวอักษรบนแท่งดินเหนียวเป็นตัว ๆ ทำให้แข็งโดยการฝังแดดแล้วนำไปเผา เมื่อต้องการใช้ก็นำแท่งดินเหนียวที่มีตัวอักษรที่เกี่ยวข้องมาเรียงเป็นข้อความที่ต้องการแล้วใช้เป็นแม่พิมพ์สำหรับพิมพ์ในปี ค.ศ. 1400 ชาวเกาหลีได้คิดค้นประดิษฐ์ตัวพิมพ์ทำจากโลหะผสมระหว่างทองแดงกับดีบุกได้สำเร็จ ทำให้ตัวพิมพ์มีความแข็งแรงมากขึ้น

ทางด้านยุโรปในปี ค.ศ.1455 นายโยฮัน กูเตนเบิร์ก (Johann Gutenter) ได้ประดิษฐ์ตัวพิมพ์โลหะผสมได้สำเร็จเช่นกัน นายกูเตนเบิร์กยังได้พัฒนาเครื่องพิมพ์ หมึกพิมพ์ และกรรมวิธีในการพิมพ์ให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ จึงได้รับการยกย่องเป็น “บิดาแห่งการพิมพ์” การพิมพ์พื้นนูนที่เรียกเล็เตอร์เพรสส์ (Letter Press) นี้จึงเป็นที่นิยมกันมากขึ้น มีการตั้งโรงพิมพ์ขึ้นตามเมืองใหญ่ ๆ และเผยแพร่สู่ประเทศอเมริกา เนื่องจากการเรียงพิมพ์ด้วยมือต้องใช้แรงงานและใช้เวลานาน จึงมีการคิดค้นใช้เครื่องเรียงตัวอักษร (Linecast Typesetting) ซึ่งใช้ความร้อนหล่อตัวพิมพ์จึงเรียก “ตัวพิมพ์

แบบร้อน” (Hot Type) ที่มีชื่อเสียงคือ เครื่องเรียงไลโนไทป์ (Linotype) ซึ่งจะทำการเรียงที่ละบรรทัด นิยมใช้ในงานทำแม่พิมพ์หนังสือพิมพ์ และเครื่องเรียงโมนไทป์ (Monotype) ซึ่งเป็นเครื่องที่เรียงออกมาเป็นตัวต่อกันเป็นบรรทัด นิยมใช้ในงานทำแม่พิมพ์หนังสือ ใน ค.ศ.1898 ได้มีการประดิษฐ์ เครื่องเรียงพิมพ์ด้วยแสงขึ้น (Phototypesetting) ใช้สร้างตัวพิมพ์แบบ “ตัวพิมพ์แบบเย็น” (Cold Type) นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาแม่พิมพ์พื้นนูนแบบแผ่นด้วยการใช้วิธีฉายแสง โดยใช้หน้ายาไวแสงฉาบลงบนแผ่นโลหะที่ใช้เป็นแม่พิมพ์ ทำให้การทำแม่พิมพ์สะดวกขึ้น

เครื่องจักรที่ใช้พิมพ์แบบพื้นนูนในยุคแรก ๆ อาศัยแรงงานในการทำงานเป็นหลัก เป็นเครื่องแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ต่อมาได้มีการพัฒนาเครื่องพิมพ์ให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ในปี ค.ศ. 1799 นายวิลเลียม นีโคลสัน (William Nicholson) ได้ประดิษฐ์เครื่องพิมพ์ที่ใช้เครื่องจักรไอน้ำในการทำงานได้สำเร็จ ในช่วงแรกเครื่องพิมพ์มีลักษณะเป็นการป้อนกระดาษแบบแผ่น เมื่อมีความต้องการงานพิมพ์ให้รวดเร็วขึ้นจึงได้มีการคิดค้นประดิษฐ์เครื่องพิมพ์ที่ป้อนกระดาษแบบเป็นม้วนได้สำเร็จ ต่อมาได้มีการทำแม่พิมพ์ผิวที่นูนเป็นยางธรรมชาติและใช้สีย้อมอะนิลีนเป็นหมึกในการพิมพ์ จึงเรียกชื่อว่า การพิมพ์อะนิลีน (Aniline Printing) เมื่อสีอะนิลีนถูกห้ามใช้เนื่องจากมีพิษ จึงเลือกใช้หมึกชนิดอื่นและตั้งชื่อการพิมพ์แบบนี้ใหม่ว่า เฟล็กโซกราฟี (Flexography) ระบบเฟล็กโซกราฟีมีการพัฒนาในเวลาต่อมา มีการใช้ยางสังเคราะห์แทนยางธรรมชาติใช้หมึกแห้งเร็ว และนำลูกกลิ้งแอนิล็อกซ์ (Anilox Roller) มาช่วยในการจ่ายหมึกไปยังแม่พิมพ์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของระบบเฟล็กโซกราฟีที่ใช้มาจนปัจจุบัน (สุพริมพรีนท์, 2553)

ภาพที่ 2.22 แม่พิมพ์พื้นนูน

2) หลักการพิมพ์พื้นนูน

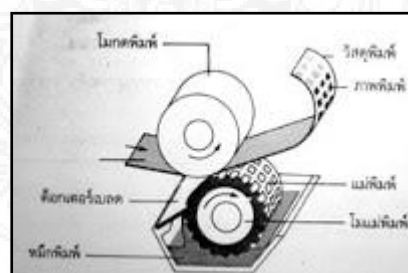
การพิมพ์พื้นนูนเป็นการพิมพ์โดยตรงแม่พิมพ์จะสัมผัสกับวัสดุพิมพ์โดยตรง การพิมพ์พื้นนูนเป็นการพิมพ์ที่ใช้แม่พิมพ์ที่มีระดับสูงต่ำของผิวหน้าต่างกันเล็กน้อย ส่วนที่ต้องการพิมพ์ เรียกว่า บริเวณภาพ (image area) และส่วนที่ไม่ต้องการพิมพ์เรียกว่า บริเวณไม่มีภาพ (non- image area)

ภาพที่ 2.23 แม่พิมพ์ทำจากไม้

ส่วนที่เป็นภาพพิมพ์จะสูงกว่าส่วนที่ไม่ใช่ภาพ เมื่อคลึงสีลงไปที่สีก็จะสัมผัสเฉพาะส่วนที่สูงขึ้นมาเท่านั้น เมื่อกดลงบนวัสดุที่จะใช้พิมพ์ลงไปที่สีก็จะติดกับวัสดุที่นูนขึ้นทันที ทำให้เกิดเป็นภาพพิมพ์โดยตรงตามต้องการและได้สี ตำแหน่ง ตรงตามแบบที่วางไว้ได้ง่าย

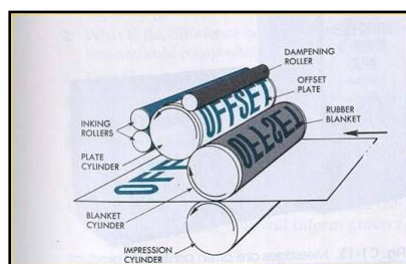
2.5.2.2 การพิมพ์พื้นลึก (Recess Printing) เป็นการพิมพ์ที่ใช้หลักการให้ส่วนที่เป็นภาพบนแม่พิมพ์จะมีผิวลึกกว่าส่วนอื่น เพื่อขังหมึกไว้แล้วถ่ายลงบนวัสดุพิมพ์

ภาพที่ 2.24 การพิมพ์พื้นลึก

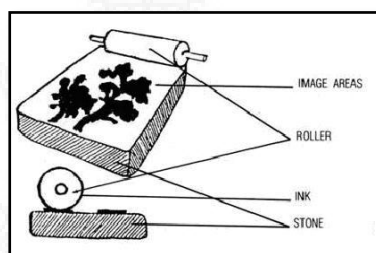
ที่มา: ระบบการพิมพ์ (2550)

2.5.2.3 การพิมพ์พื้นราบ (Planographic Printing) เป็นการพิมพ์ที่ใช้หลักการนำกับน้ำมันไม่รวมตัวกัน ผิวของแม่พิมพ์ชนิดนี้จะเสมอกันหมดโดยให้ส่วนที่เป็นภาพมีสภาพเป็นไขมันสามารถรับหมึกซึ่งเป็นน้ำมันเช่นกัน ส่วนที่ไม่เป็นภาพจะสามารถรับน้ำไว้ได้

ภาพที่ 2.25 การพิมพ์พื้นราบ
ที่มา: ระบบการพิมพ์ (2550)

2.5.2.4 การพิมพ์พื้นฉลุ เป็นการพิมพ์ที่ใช้หลักการให้หมึกผ่านทะลุส่วนที่เป็นภาพบนแม่พิมพ์ไปติดอยู่บนวัสดุใช้พิมพ์ทำให้เกิดภาพ

ภาพที่ 2.26 การพิมพ์พื้นฉลุ
ที่มา: ระบบการพิมพ์ (2550)

2.5.2.5 การพิมพ์ดิจิทัล (Digital Printing) เป็นการพิมพ์ที่ใช้เครื่องพิมพ์ต่อพ่วงกับคอมพิวเตอร์ โดยรับข้อมูลภาพจากคอมพิวเตอร์มาพิมพ์

ภาพที่ 2.27 การพิมพ์ดิจิทัล
ที่มา: ระบบการพิมพ์ (2550)

1) การพิมพ์แบบถ่ายโอนความร้อน (Thermal Transfer Printing) ซึ่งใช้หลักการถ่ายความร้อนจากหัวพิมพ์ไปยังฟิล์มที่เคลือบด้วยหมึกพิมพ์ทำให้หมึกพิมพ์หลุดไปเกาะติดกับวัสดุใช้พิมพ์จนเกิดเป็นภาพ

2) การพิมพ์แบบพ่นหมึก/อิงค์เจ็ท (InkJet Printing) ซึ่งใช้หลักการพ่นหยดหมึกเล็ก ๆ จากหัวพ่นไปสร้างเป็นภาพบนวัสดุใช้พิมพ์

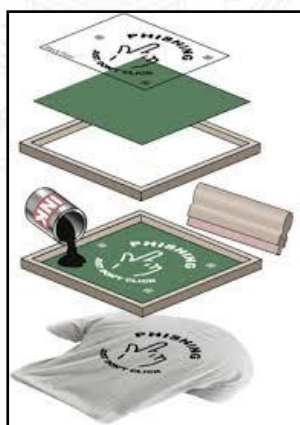
3) การพิมพ์แบบไฟฟ้าสถิตย์ (Electrostatic Printing) ซึ่งใช้หลักการควบคุมลำแสงสร้างภาพเป็นประจุไฟฟ้าบนกระบอกโลหะแล้วให้ผงหมึกไปเกาะบนกระบอกโลหะตามบริเวณที่มีประจุอยู่เกิดเป็นภาพที่ถูกถ่ายทอดไปเกาะติดบนวัสดุใช้พิมพ์อีกทีหนึ่ง (สุพริมพรีนท์, 2553)

2.5.3 แม่พิมพ์ที่ใช้ในการพิมพ์ผ้า

รุ่งทิพย์ อมรวชิรวงศ์ (2557) อธิบายว่าแม่พิมพ์ที่ใช้ในการพิมพ์ผ้า แบ่งออกได้ดังนี้

2.5.3.1 โหมด (Mold) การพิมพ์ด้วยโหมด แม่พิมพ์ชนิดนี้ส่วนที่ไม่ใช่ลวดลายจะถูกแกะสลักเข้าไปเหลือส่วนที่เป็นลวดลายเรียบเสมอกัน เวลาพิมพ์ใช้พิมพ์ด้วยมือ นำโหมดไปจุ่มในสีพิมพ์แล้วนำไปกดลงบนผ้าก็จะได้ลวดลายตามโหมดนั้น ซึ่งมีลักษณะเหมือนตรายางหรือจะใช้สีพลาสติกชอลหยอดลงไปนในโหมดที่ทำเป็นเบ้าไว้ แล้วนำมาอัดความร้อนแล้วลอกโหมดออกก็จะได้สีพิมพ์ผ้าที่มีเนื้อหา ๆ หรือที่เรียกว่า High Density Print

2.5.3.2 บล็อกสกรีน (Screen Frame) การพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์บล็อกสกรีน แม่พิมพ์ชนิดนี้จะเตรียมขึ้นมาจากรอบบล็อกสี่เหลี่ยม ซึ่งอาจจะทำจากวัสดุที่แตกต่างกัน เช่น ไม้ อลูมิเนียม และเหล็ก เป็นต้น แล้วนำมาขึงด้วยผ้าสกรีน ใช้กาวยึดบล็อกเคลือบผ้าสกรีนแล้วนำมาถ่ายด้วยแสง หลังจากนั้นจึงนำมาพิมพ์ด้วยสีพิมพ์ผ้าประเภทต่าง ๆ แม่พิมพ์แบบนี้มีทั้งที่พิมพ์ด้วยมือและเครื่องจักรอัตโนมัติ

ภาพที่ 2.28 แม่พิมพ์บล็อกสกรีน

ที่มา: ระบบการพิมพ์ (2550)

2.5.3.3 โรตารีสกรีน (Rotary Screen) การพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์โรตารี แม่พิมพ์ชนิดนี้จะ เป็นลูกกลิ้งกลมกลวง ตัวปาดสีจะอยู่ภายในลูกกลิ้งเวลาพิมพ์ลูกกลิ้งจะหมุนรอบตัว ผ้าจะวิ่งไปตาม สายพานสีจะถูกฉีดออกจากข้างในลูกกลิ้ง และสีจะออกมาตามลวดลายของลูกกลิ้ง วิธีการนี้จะพิมพ์ เร็วกว่าการพิมพ์ด้วยบล็อกสกรีน เนื่องจากผ้าและสกรีนทำงานตลอดเวลา

2.5.3.4 โรลเลอร์ (Roller) การพิมพ์ด้วยโรลเลอร์ แม่พิมพ์ชนิดนี้ลวดลายจะอยู่ที่ผิว ลูกกลิ้งโดยแกะเป็นร่องเล็ก ๆ ลึกเข้าไปในเนื้อลูกกลิ้ง ลูกกลิ้งจะหมุนรอบตัวเองผ่านภาตสีเพื่อรับสีเข้า ไปซึ่งอยู่ในร่องเล็ก ๆ ที่แกะไว้ส่วนบริเวณที่ไม่ได้แกะลวดลายใบมีดปาดสีจะปาดจนสะอาดผ้าจะถูก ป้อนเข้าเครื่องและไปรับสีที่ซึ่งอยู่ในร่องเล็ก ๆ ดังกล่าว ลวดลายก็จะปรากฏบนผ้า

2.5.4 สีพิมพ์ผ้า

2.5.4.1 สีพิมพ์เชื่อน้ำ

1) สีจม เนื้อสีชนิดนี้จะมีความละเอียดสูง และสามารถซึมลงไปถึงเส้นใยผ้าได้ อีกด้วย มีความโปร่งใสและเมื่อสกรีนเสร็จ หากลองจับดูจะพบว่าเนื้อนั้นเรียบเนียนจนเหมือนกับว่าสี นั้นรวมกันเป็นส่วนเดียวกันกับเส้นใยผ้าไปด้วย

2) สีลอย เนื้อสีประเภทนี้จะมีความละเอียดน้อยกว่าสีจม แต่เมื่อสกรีนแล้วจะ พบว่าเนื้อสีนั้นจะมีความหนามากกว่าแบบสีจม สีประเภทนี้มีความทึบแสง เหมาะที่จะไปสกรีนลงบน เสื้อสีเข้ม ๆ

3) สียาง มีสรรพคุณเหมือนกับยางยืดนั่นก็คือ มีความยืดหยุ่นสูง มีความเงาเมื่อ ลองดึงผ้าที่สกรีนนั้น จะเห็นว่าเนื้อสีที่สกรีนนั้นยืดออกด้วย และยังสามารถในการเกาะบน เนื้อผ้าที่ดีเหมือนกับสีลอย

4) สีนูน สีชนิดนี้ เกิดจากการนำสีไปอบด้วยความร้อนสูง และจะทำให้เกิดสีที่มีลักษณะนูนเป็น 3 มิติ

2.5.4.2 สีพลาสติกซอล สีประเภทนี้จะอาศัยน้ำมันเป็นตัวทำละลาย ซึ่งสีพลาสติกซอล มี ส่วนประกอบมาจาก PVC และ Plasticizer สีประเภทนี้มีการทำปฏิกิริยากับความร้อน จึงทำให้ สามารถนำไปเคลือบบนวัตถุต่าง ๆ ได้ ทำให้สีชนิดนี้นิยมนำไปสกรีนเสื้อผ้าได้บนผ้าหลาย ๆ ชนิด หรือ วัตถุต่าง ๆ เยื่อสีมีความเงางามและสดใส ที่สำคัญคือมีความหนาของลวดลายที่เคลือบ เนื้อสีประเภท นี้จะแห้งเมื่อเก็บไว้ในอุณหภูมิประมาณ 130 – 160 องศา (“สีพิมพ์ผ้า,” 2556)

ภาพที่ 2.29 ตัวอย่างสีพิมพ์ผ้า

ที่มา: สีพิมพ์ผ้า (2559)

2.5.5 การพิมพ์ลายบนผ้าฝ้าย Cotton

2.5.5.1 ความรู้เกี่ยวกับผ้า (Fabrics) ผ้า คือ วัสดุที่มีลักษณะเป็นแผ่นที่ผลิตจากเส้นใยเส้นด้าย หรือวัสดุพื้นฐานรวมกัน

1) ประเภทของผ้า แบ่งตามวิธีการผลิต สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท

1.1) ผ้าทอ (Woven fabric) เกิดจากการนำเส้นด้ายมาขัดกันโดยมีส่วนประกอบพื้นฐาน คือ เส้นด้ายยืน (warp yarn) กับ เส้นด้ายพุ่ง (weft yarn)

1.2) ผ้าถัก (Knitted fabric) เกิดจากการนำเส้นด้ายมาต่อกันด้วยการสร้างเส้นด้ายเป็นห่วง (interlock loops) โดยมีส่วนประกอบพื้นฐาน คือ เส้นด้ายแนวตั้ง (Wales) และ เส้นด้ายแนวนอน (Course)

2) ประเภทของผ้าแบ่งตามชนิดของเส้นใย สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท

2.1) เส้นใยธรรมชาติ (Natural fiber) เช่น ผ้าฝ้าย (Cotton), ผ้าลินิน (Linen), ผ้าไหม (Silk) ผ้าขนสัตว์ (Wool)

2.2) เส้นใยสังเคราะห์จากสารเคมี (Chemical Synthetic fiber) เช่น ไนลอน (Nylon), โพลีเอสเตอร์ (Polyester), สเปนเด็กซ์ (Spandex)

2.3) เส้นใยสังเคราะห์จากวัสดุธรรมชาติ (Natural Synthetic fiber) เช่น เรยอน (Rayon) (“handicraft,” 2013)

2.5.5.2 ผ้าฝ้าย Cotton 100 %

เส้นใยฝ้าย (Cotton) เป็นใยเซลลูโลสได้จากดอกของฝ้าย ผ้าที่ผลิตจากฝ้ายพันธุ์ดีเส้นใยยาวผิวของผ้าจะเรียบเนียนและทนทาน คุณภาพของผ้าฝ้ายขึ้นอยู่กับพันธุ์ ความยาว และความเรียบของเส้นใย ใยฝ้ายเองไม่ใคร่แข็งแรงนักแตเมื่อนำมาทอเป็นผ้าจะได้ผ้าที่แข็งแรงยิ่งทอเนื้อหนาแน่นจะยิ่งแข็งแรง ทนทาน ดูดความชื้นได้ดี เหมาะสำหรับทำผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดหน้า และเสื้อยืด เป็นต้น เส้นใยฝ้ายจะมีขนาดความกว้างเท่า ๆ กันหรือใกล้เคียงกันคือจะมีความกว้างประมาณ 12-20 ไมครอน ตรงส่วนกลางของเส้นใยจะกว้างกว่าส่วนหัวและปลาย ส่วนความยาวใยฝ้ายขึ้นอยู่กับ

องค์ประกอบหลายประการ เช่น ขึ้นอยู่กับพันธุ์ฝ้าย สภาพดินฟ้าอากาศ และการเจริญเติบโต เส้นใยฝ้ายส่วนใหญ่จะยาวประมาณ 7/8 นิ้ว และขนาดที่นิยมนำมาใช้ในงานอุตสาหกรรมสิ่งทอคือใยฝ้ายที่ยาวประมาณ 1/2 นิ้ว (“Cotton 100%,” 2016)

ผ้าฝ้าย “Cotton 100%” ผลิตจากเส้นใยฝ้าย (Cotton) ได้มาจากการนำเส้นใยของปุยฝ้าย นำมาปั่นจนเกิดเป็นเส้นด้าย แล้วจึงนำมาทอ หรือถักได้เป็นผืนผ้า

1) คุณสมบัติของผ้าฝ้าย “Cotton 100%”

1.1) ยับง่าย รีดยาก หด ย้วย แต่บางเบาหากผลิตเป็นเครื่องนุ่งห่มจะใส่สบาย แต่ปัจจุบันมีกระบวนการในการผลิตเส้นด้ายที่มีประสิทธิภาพทำให้คุณภาพของฝ้ายดีขึ้น

1.2) ซักได้ด้วยผงซักฟอก ซักรีดได้ที่อุณหภูมิสูงและรีดได้ในอุณหภูมิที่สูงได้ไม่ไหม้หรือเกิดอาการหดตัว

1.3) แผลงไม่กินแต่จะขึ้นราได้ง่าย เนื่องจากเป็นใยฝ้าย

1.4) ติดไฟได้ ไม่มียางเหนียว เวลาไหม้ลักษณะจะเหมือนกระดาษไหม้เป็นขี้เถ้า

1.5) ฝ้านุ่มเนียนสวย และดูดซับน้ำได้ดี

2) ประเภทของผ้าฝ้าย “Cotton 100%”

ซึ่งการนำผ้าฝ้าย “Cotton 100%” มาผลิตเสื้อยืดสามารถแบ่งคุณภาพออกเป็นหลายแบบ โดยดูที่ความบริสุทธิ์ของเส้นใยฝ้าย ความหนา และการเรียงตัวของเส้นใยฝ้าย โดยคุณภาพของ Cotton 100% ในท้องตลาดได้แบ่งออก ดังนี้

2.1) แบ่งตามชนิดของเบอร์เส้นด้าย หรือตามชนิดของเบอร์ผ้า โดยทั่วไปได้ 3 เบอร์ คือ

2.1.1) ผ้า Cotton100% No.20 เนื้อผ้าจะมีความหนา เนื่องจากขนาดเส้นด้ายที่ใหญ่กว่า โดยทั่วไปผ้า Cotton ที่นิยมนำมาใช้ทำเสื้อยืดและเสื้อโปโลในราคาระดับปานกลางถึงสูง

2.1.2) ผ้า Cotton100% No.32 เนื้อผ้าจะมีความหนาน้อยกว่าเบอร์ 20 ส่วนใหญ่นิยมเอามาทำเสื้อยืด ที่เน้นความนุ่มสบาย

2.1.3) ผ้า Cotton100% No.40 หรือเบอร์เส้นด้ายที่สูงเกิน 40 ขึ้นไปจะพบเห็นได้ไม่มากนักในท้องตลาดส่วนใหญ่จะเป็นผ้าที่ต้องสั่งทอขึ้นโดยเฉพาะตามเบอร์ที่ต้องการ เนื่องจากกระบวนการในการผลิต (ปั่นเส้นด้าย) ให้เส้นด้ายมีขนาดเล็กต้องอาศัยเครื่องจักรและการผลิตที่ยุ่งยากซับซ้อน จึงมีต้นทุนที่สูงในการผลิต เมื่อนำมาผลิตเสื้อยืดก็จะมีต้นทุนสูงตามไปด้วย ถ้า “เบอร์น้อย” จะใช้ด้ายเส้นใหญ่ “เบอร์มาก” ใช้ด้ายเส้นเล็ก ส่วนเบอร์ 40 มักจะนำมาทำเสื้อสำหรับเด็กอ่อน หรือเสื้อที่เน้นความบางเป็นพิเศษ และเสื้อยืดแบรนด์เนมส์บางรุ่นเบอร์ที่สูงกว่า 40 จะเป็นเสื้อยืดที่ต้องสั่งทอผ้าขึ้นเป็นพิเศษ (“Cotton 100%,” 2016)

2.2) แบ่งตามกระบวนการผลิตเส้นด้าย ซึ่งเป็นตัวบ่งบอกถึงคุณภาพของเนื้อผ้า เพื่อให้ได้เส้นใยที่มีคุณภาพทั้งในด้านการเรียงตัวของด้ายที่มีความหนาแน่นสม่ำเสมอและกำจัดสิ่งสกปรกแปลกปลอมออกจากเส้นใย เพื่อให้ได้เส้นด้ายที่มีคุณสมบัติที่ดีเมื่อไปทอเป็นผ้าผืน โดยการแบ่งเกรดผ้าเริ่มตั้งแต่พันธุ์ของฝ้ายที่เลือกใช้ พันธุ์ที่ดีจะให้เส้นใยที่ยาว เหนียวนุ่ม เมื่อนำมาปั่นเป็นเส้นด้ายจะทำให้ได้เส้นด้ายที่มีคุณภาพดีการคัดแยกคุณภาพหลังเก็บเกี่ยว กระบวนการผลิต ดังนั้นทำให้มีการแบ่งเกรดผ้าฝ้ายที่ผ่านกระบวนการผลิตเส้นด้าย ออกเป็น 3 เกรด ดังนี้

2.2.1) Cotton OE (เกรดต่ำสุด / ราคาถูก) ผ้า Cotton OE ไม่ผ่านกระบวนการคัดคุณภาพของเส้นใยฝ้าย เสื้อยืด cotton ชนิดนี้จะมีความกระด้างกว่าอีกสองประเภทรวมถึงความเหนียวทนต่ำขาดง่าย เป็นผ้า Cotton เกรดต่ำสุดและมีราคาถูกสุด เนื่องจากต้นทุนในการใช้เครื่องจักรและกระบวนการในการผลิตจากเส้นใยฝ้ายเป็น เส้นด้ายต่ำสุด

2.2.2) Cotton Semi (ดี / ราคาปานกลาง) ผ้า Cotton Semi ผ่านกระบวนการผลิตเส้นด้ายโดยวิธีการสาวเส้นใยฝ้ายโดยเครื่องจักรทำให้ได้ผลผลิต เป็นเส้นด้ายใยสั้นที่มีขนาดใหญ่ (เบอร์ 20-32) และมีความเนียนนุ่มและกระด้างในระดับปานกลาง

2.2.3) Cotton Combed หรือ Comb (ดีมาก / ราคาสูง) ผ้า Cotton Comb ผ่านกระบวนการผลิตเส้นด้ายโดยวิธีการหวีเส้นใยด้วยเครื่องจักร ซึ่งมีกระบวนการที่ซับซ้อนและละเอียดอ่อนกว่าแบบการสาว ทำให้ได้ผลผลิตเป็นเส้นด้ายที่มีขนาดเล็กและสามารถกำจัดสิ่งสกปรกออกจากเส้นใยได้ในเปอร์เซ็นต์ที่มากกว่า รวมถึงได้เส้นด้ายที่มีเส้นใยที่ยาวกว่าเมื่อนำมาทอเป็นผ้าผืนจึงเป็นผ้า cotton ที่เนื้อดีมีความนุ่ม และกระด้างในระดับต่ำ เหนียวทนขาดยาก มีความมัน (“Cotton 100%,” 2016)

2.5.5.3 ประเภทผ้าฝ้าย

- 1) ผ้าฝ้าย Cotton 100%
- 2) ผ้าฝ้าย Cotton ผสม Polyester

1) ผ้าฝ้ายแท้ หรือ Cotton 100% เป็นผ้าที่มาจากธรรมชาติทั้งหมด นำมาปั่นม้วนเป็นเส้นด้าย ตัวเส้นด้ายจึงให้สัมผัสที่นุ่ม ไม่ระคายเคือง ฝ้ายบ่งาย เนื้อผ้ามีการหดตัวมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอยู่ลักษณะการทอ ซึ่งการทอที่ดีต้องมีการควบคุมลักษณะการหดตัวของผ้าให้อยู่ในระดับต่ำ เช่น การทอผ้าแบบธรรมดาหรือทอแบบซาติน ซึ่งให้สัมผัสและการหดตัวที่แตกต่างกันออกไป ผ้าฝ้ายแท้จะสามารถถ่ายเทอากาศได้ดี จึงได้รับความนิยมนำมาทำเป็นเสื้อผ้า ผ้าปูที่นอนใช้ในโรงแรมและในบ้าน ลักษณะของผ้าฝ้ายแท้เมื่อมีการทดสอบกับไฟ ผ้าฝ้ายจะไม่ลามขี้เถ้าและไม่จับตัวกันเป็นก้อน

2) ผ้าฝ้าย ผสม เส้นใยสังเคราะห์ polyester หรือเรียกอีกอย่างว่าผ้าฝ้ายผสม คือเป็นผ้าฝ้ายที่ไม่ใช่ของแท้ 100% มีการผสมใยสังเคราะห์ โดยเนื้อผ้าฝ้ายผสมใยสังเคราะห์นั้นจะคืนตัวไว้มาก ไม่ยับง่ายเหมือนผ้าฝ้ายแท้ การหดตัวค่อนข้างต่ำกัน เนื่องจากโครงสร้างของใยผ้า ถูกตรึงไว้ด้วยใย

Polyester ทำให้การหดตัวไม่มาก ถ้ายทออากาศได้ไม่ค่อยดีเท่าผ้าฝ้ายแท้ แต่คุณสมบัติเด่นของผ้าฝ้ายผสมคือ ผ้าแห้งเร็วมาก ๆ ไม่ยับง่าย แต่ข้อเสียคืออาจให้สัมผัสได้ไม่ดีเท่าผ้าฝ้าย cotton 100%

แต่ปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวไกล ทางผู้ผลิตผ้าฝ้ายผสมก็จะนำฝ้ายแท้กับใย Polyester มาผสมกันในอัตราส่วนที่ไม่เท่ากัน เพื่อให้สัมผัสของผ้านุ่มนวลเท่าผ้าฝ้ายแท้ และราคาของผ้าฝ้ายผสม polyester ก็ราคาค่อนข้างถูกกว่า cotton 100% จึงเป็นที่นิยมและเป็นที่ต้องการมากขึ้น

อัตราส่วนผ้าฝ้าย ผสม เส้นใยสังเคราะห์ polyester

2.1) ผ้า TC เป็นการผสมกันในอัตราส่วน 65 : 35

2.2) ผ้า CVC เป็นการผสมกันในอัตราส่วนประมาณ 80 : 20

2.3) ผ้า CTC เป็นในอัตราส่วนประมาณ 70 : 30

ภาพที่ 2.30 ตัวอย่างผ้า ผ้า CVC

2.5.5.4 การพิมพ์ผ้าโบราณ “ไหมพัสตร์”

ไหมพัสตร์ ก่อตั้งขึ้นที่อำเภอหัวหินในปี พ.ศ. 2491 เป็นร้านผ้าที่อยู่คู่มืองหัวหินมานาน ตั้งแต่สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยพลเอกพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบวรเดช และหม่อมเจ้าหญิงผจงจิตร กฤดากร ได้ทรงสร้างโรงงานย้อมและพิมพ์ผ้าขึ้นที่หัวหินบนพื้นที่ผืนเดียวกับที่ตั้งร้านในปัจจุบัน สินค้าของไหมพัสตร์เป็นการผสมผสานระหว่างอดีตกับปัจจุบัน ด้วยลวดลายผ้าที่มีความเป็นเอกลักษณ์สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้คน ซึ่งมีทั้งแบบดั้งเดิมและแบบร่วมสมัย ความน่าสนใจของผ้าไหมพัสตร์ คือ การเน้นความเป็นไทยลงบนผืนผ้าทำให้ผู้ใช้มีความภาคภูมิใจ นอกจากนี้ผ้าจะมีลวดลายสวยงามแล้วสีที่ใช้พิมพ์ยังมีความคงทน สีไม่ตก และรักษาง่ายอีกด้วย

อัสสยา คงสิริ (2553) กล่าวว่าลายผ้าที่สวยงามมีเอกลักษณ์ตั้งแต่แรกเริ่มไหมพัสตร์จะเน้นการพิมพ์ลายไทยลงบนผ้าฝ้ายเป็นหลัก โดยศึกษาเรื่องลายไทยโบราณจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมัยก่อนทุกอย่างต้องเขียนด้วยมือทั้งหมด เริ่มผลิตด้วยมือตั้งแต่ต้นจนจบ เริ่มจากการผสมสี, ทำกรอบเขียนลาย, ถ่ายลงกรอบ, ใช้มือพิมพ์ ยกเว้นขั้นตอนฟีนิชซึ่ง คือซักรีดและอบผ้าที่นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย มีการประยุกต์นำระบบซิลค์สกรีนพริ้นต์มาใช้พิมพ์ลายผ้าเริ่มจาก

พิมพ์ลายไทยเพียงอย่างเดียวแล้วจึงทดลองพิมพ์ผ้าพันคอเป็นรูปภาพเมืองไทยต่าง ๆ เช่น ลายวัดอรุณ, เรือหงส์, บ้านชานาปรากฏว่าขายดีมาก จึงดัดแปลงทำผ้ารองจานอาหาร ได้ประยุกต์ลายผ้าพิมพ์ และคิดค้นลวดลายใหม่ ๆ ขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2.31 การพิมพ์ลวดลายไทยโบราณ “โคมพัสเตอร์”

ที่มา: ไทยรัฐออนไลน์ (2553)

2.5.6 การทดสอบผ้าพิมพ์

2.5.6.1 การตรวจสอบความสมบูรณ์ของผ้าพิมพ์

วันแข็ง สิทธิกิจโยธิน (2557) อธิบายว่าการตรวจสอบลักษณะปรากฏของผ้าพิมพ์สามารถทำได้ด้วยตาเปล่า แต่บุคคลที่สามารถ ตรวจสอบได้ต้องมีความชำนาญ และประสบการณ์ ทางด้านการพิมพ์ซึ่งความสมบูรณ์ของผ้าพิมพ์จำเป็นต้องสังเกตจากพื้นที่ของลายพิมพ์แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 1) พื้นระนาบ สังเกตความเข้มของสี
- 2) ลายเส้น สังเกตความคมชัดของลายเส้น (สีไม่ซึมออกนอกกรีน)
- 3) การกระจายตัว สังเกตการณ์กระจายน้ำหมึกของสี

2.5.6.2 ความคงทนของสีต่อน้ำ

มาตรฐานนี้เป็นวิธีการทดสอบเพื่อประเมินค่าความคงทนของสีในวัสดุสิ่งทอใน ทุกประเภท ทุกแบบต่อน้ำ ความคงทนของสีต่อน้ำใช้วิธีการทดสอบโดยเย็บชิ้นทดสอบติดกับผ้าหลาย เส้นโยนไปแช่น้ำ ริดน้ำออกแล้ววางบนเพลตอะคริลิกในเครื่องทดสอบภายใต้แรงกดทับ หลังจากนั้น นำชิ้นทดสอบไปประเมินค่าการเปลี่ยนแปลงของสีและการติดเปื้อนของสี

2.5.6.3 ความคงทนของสีต่อแสง

อภิชาติ สนธิสมบัติ (ม.ป.ป.) อธิบายว่าอิทธิพลของแสงทำให้สีซีดจางนั้น เนื่องจากปัจจัยหลายปัจจัย ดังนั้นจึงมีการคิดหาวิธีการทดสอบความคงทนของสีต่อแสง ซึ่งปัจจัยเช่น ความเข้มของสี ความบริสุทธิ์ของสี ความชื้นของวัสดุ อุณหภูมิของอากาศ อุณหภูมิบริเวณผิวหน้า ของตัวอย่าง สิ่งเจือปนที่มีอยู่ในอากาศ และคุณภาพของแหล่งกำเนิดแสง เป็นตัวการที่สำคัญของ

ความคงทนของสีต่อแสง โดยนำเอาชิ้นตัวอย่างที่ต้องการมาปิดทับด้วยกระดาษแข็งสีดำครึ่งหนึ่งปิดทับด้วยกระจกใสให้แสงส่องผ่าน โดยแสงที่ส่องผ่านมีทั้งแบบธรรมชาติและใช้หลอดไฟมาตรฐานที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ หลอดซีนอนอาร์ค แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวอย่างในชั้นเดียวกันระหว่างถูกแสงเต็มที่และไม่ถูกแสง

2.5.6.4 ความคงทนของสีต่อกระบวนการซัก

ความคงทนของสีต่อกระบวนการซัก อภิชาติ สนธิสมบัติ (ม.ป.ป.) อธิบายว่า สภาวะการซักผ้าทั้งด้วยผงซักฟอกที่ใช้ในครัวเรือนและสำหรับธุรกิจต่าง ๆ จะอยู่ในมาตรฐาน 6 มาตรฐานของ ISO ซึ่งค่อนข้างใกล้เคียงกับสภาวะการซักในสภาพปกติ ดังตาราง

ตารางที่ 2.1 แสดงความแตกต่างระหว่างความรุนแรงในการซักตามมาตรฐาน ISO

การทดสอบ ISO	องค์ประกอบของสารซักฟอก	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
1	สบู่ 5 กรัมต่อลิตร	40	0.5
2	สบู่ 5 กรัมต่อลิตร	50	0.5
3	สบู่ 5 กรัมต่อลิตร และโซดาแอช 2 กรัมต่อลิตร	60	0.5
4	สบู่ 5 กรัมต่อลิตร และโซดาแอช 2 กรัมต่อลิตร	95	0.5
5	สบู่ 5 กรัมต่อลิตร และโซดาแอช 2 กรัมต่อลิตร	95	4.0

การซักกระทำตามมาตรฐาน ISO โดยมีการกวนสารละลายของสบู่และสารเติมแต่ง (ถ้ามี) ตามเวลาและอุณหภูมิที่กำหนด ปริมาณน้ำที่ใช้และน้ำหนักของวัสดุต้องตามมาตรฐานทั้งหมด การทดสอบที่ 4 และ 5 มีการเติมโซดาแอชและอุณหภูมิสูงถือว่าเป็นสภาวะการซักที่ค่อนข้างรุนแรง

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤษฎา พิณศรีและคณะ (2536) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างลวดลายที่ปรากฏบนผ้าพิมพ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี กรณีศึกษาเฉพาะผ้าพิมพ์ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนครพบว่า วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ คือ การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลวดลายที่ปรากฏบนผ้าพิมพ์กับหลักฐานทั้งทางประวัติศาสตร์ เช่น จดหมายเหตุหรือบันทึกของชาวต่างชาติ พงศาวดาร วรรณคดี ฯลฯ และหลักฐานทางโบราณคดี เช่น ลายปูนปั้นประดับสถาปัตยกรรม ลายหยดน้ำ ภาพเขียนหรือจิตรกรรมฝาผนัง จิตรกรรมสมุดข่อย ไม้หรือหินจำหลัก ตลอดจนงานประณีตศิลป์ประเภทอื่น ๆ เพื่อที่จะค้นหาลักษณะร่วมของลวดลายอันอาจช่วยให้เราได้ทราบถึงหน้าที่การใช้งานของผ้าพิมพ์ สถานะของผู้ใช้ ที่มาและคติความเชื่อของลวดลายที่ถูก

นำมาใช้ตกแต่งลงบนผ้าพิมพ์ ตลอดจนลักษณะรูปแบบลวดลายของผ้าที่ได้รับความนิยมในช่วงสมัยต่าง ๆ

माणพ อิศรเดช (2527) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยาสกุลช่างเพชรบุรีที่วัดใหญ่สุวรรณารามพบว่า ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าจิตรกรรมฝาผนังที่วัดใหญ่สุวรรณารามนี้มีภาพจิตรกรรมที่สำคัญอยู่ 3 เรื่อง อันได้แก่ เรื่องเทพชุมนุม เรื่องมารผจญ และเรื่องอาร์กซ์ เนื้อหาแรกเป็นเนื้อหาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นผนังที่ไม่ได้รับการเปลี่ยนแปลงและเขียนสีเพิ่มเติม คติของเรื่องนี้มาจากมหาสมันสูตรในทศนิกายจากสุตันปิฎก (เล่ม 10) และอาจกล่าวได้ว่า ภาพเรื่องเทพชุมนุม ที่นี้เป็นแห่งเดียวที่มีความสมบูรณ์ตรงตามคติพุทธศาสนา รูปแบบและองค์ประกอบศิลปะที่นี้มีลักษณะเฉพาะหลายประการ เช่น มีการริเริ่มใช้เส้นสีเทามาใช้ในงานจิตรกรรม การใช้ลวดลายต่าง ๆ มากันระหว่างภาพบุคคล ตลอดจนโครงสร้างที่ใช้มีลักษณะโดยการใช้สีหลักเป็นสีแดง

รจนา จันทราสา และคณะ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาเอกลักษณ์ลวดลายบ้านเชียงเพื่อประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ผ้าแปรรูปพื้นที่บาติก เพื่อพัฒนารูปแบบเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจังหวัดอุดรธานี ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบในการประยุกต์ร่วมกับผลิตภัณฑ์ จากนั้นสร้างต้นแบบแล้วประเมินผลวัดระดับความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมผ้าแปรรูปพื้นที่บาติกที่ได้จากการออกแบบ ผลการวิจัยพบว่า 1) เอกลักษณ์ลวดลายบ้านเชียง ที่สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์บ้านเชียงได้ชัดเจนมากที่สุด 2) ผลการวิเคราะห์การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าแปรรูปออกแบบและพัฒนานั้นมีความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย เหมาะสมกับวัสดุและกรรมวิธีการผลิต มีความสวยงามและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ ตามลำดับ

สร้อยญา ภักดีสุวรรณ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเรื่องการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ของจังหวัดมหาสารคามในบริบทวัฒนธรรมร่วมสมัย เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ในจังหวัดมหาสารคามให้มีความเหมาะสมร่วมสมัยและออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ให้เป็นที่พึงพอใจต่อกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ กลุ่มบุคลากร เพศหญิงอายุระหว่าง 25-35 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำงานในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และมีกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านกุดรังอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้ร่วมศึกษาในขั้นตอนออกแบบรายละเอียด กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษานั้น ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดร่วมสมัยหลายสาขาวิชา ได้แก่ แนวคิดเรื่องผ้าไหมมัดหมี่ในประเทศไทย แนวคิดเรื่องการตลาด แนวคิดเรื่องสัญลักษณ์วิทยา และทฤษฎีทางศิลปะเพื่อใช้ในการออกแบบลวดลาย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การปฏิบัติการทดลอง และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

พงศ์ดี อภิขุชโว (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาบทบาทสื่อจิตรกรรมฝาผนังในการเผยแผ่พุทธธรรมในพระพุทธศาสนา : ศึกษาเฉพาะกรณีพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม มี

จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาในแง่ของบทบาทสื่อจิตรกรรมฝาผนังในเผยแพร่พุทธธรรมในพระพุทธศาสนา โดยที่เลือกศึกษาในพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามเป็นที่นิยมยกย่องว่าเป็นภาพที่มีความงดงาม และสามารถถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของไทยได้อย่างสมบูรณ์แบบเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเผยแพร่พุทธศาสนาที่ผู้วิจัยได้สนใจต้องการที่จะศึกษาถึงหลักธรรมทางพุทธศาสนาที่ถูกนำมาถ่ายทอดผ่านภาพจิตรกรรมฝาผนัง และต้องการทราบถึงบทบาทของภาพจิตรกรรมฝาผนังในฐานะที่เป็นสื่อว่ามีบทบาทต่อการเล่าเรื่องราวในการกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกที่มีต่อพุทธศาสนา และการกระทำที่ดีของบุคคล ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากเอกสารและจากความคิดเห็นของผู้ที่เข้าชมภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถดังกล่าว ซึ่งจากการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลพบผลที่สำคัญ คือ ภาพจิตรกรรมฝาผนังในฐานะสื่อมีบทบาทในการถ่ายทอดเรื่องราวทางพุทธศาสนาให้แก่ผู้ชมได้ และสามารถทำให้ผู้ชมรู้สึกซาบซึ้งกับภาพและเรื่องราวทางพุทธศาสนาได้เป็นอย่างดี แต่ในการนำไปปฏิบัติพบว่าอาจจะยังมีผลอยู่ค่อนข้างน้อย เป็นเพียงสื่อที่อาจมีบทบาทในการกระตุ้นหรือเสริมเท่านั้น

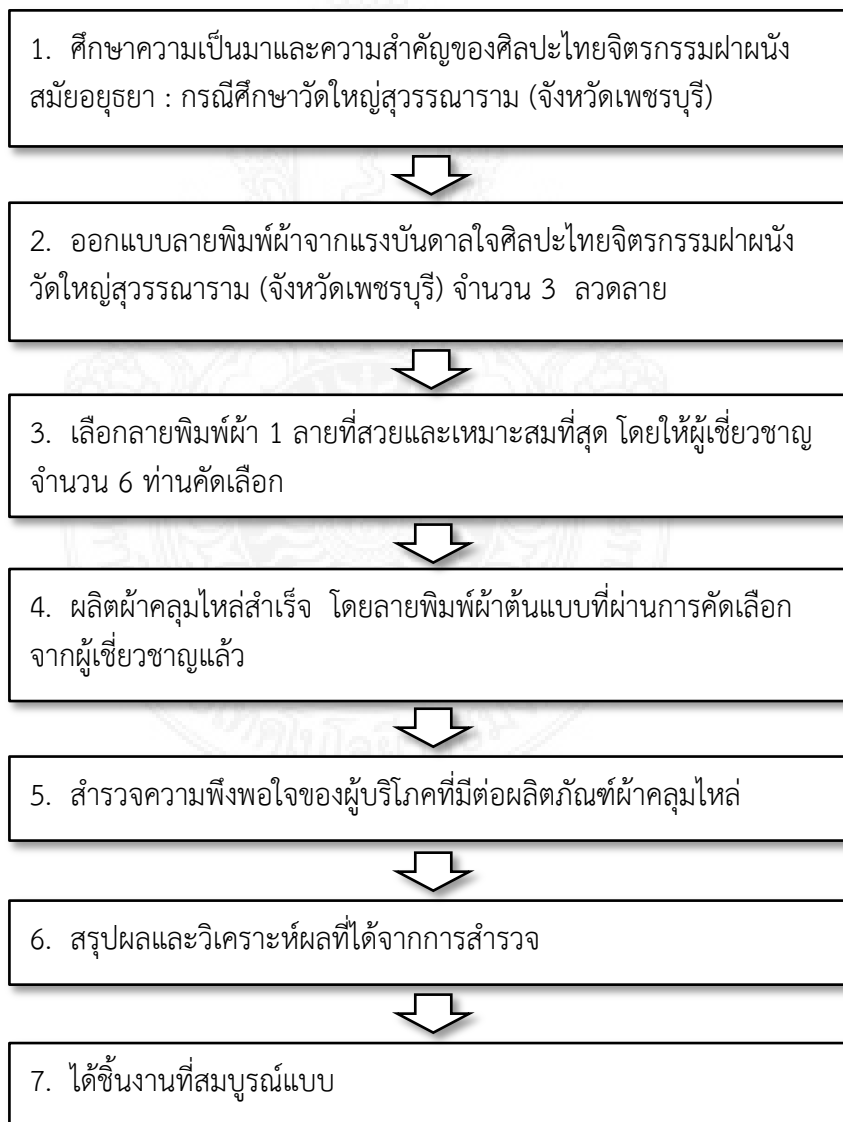

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

งานวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาขั้นตอนการดำเนินการ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

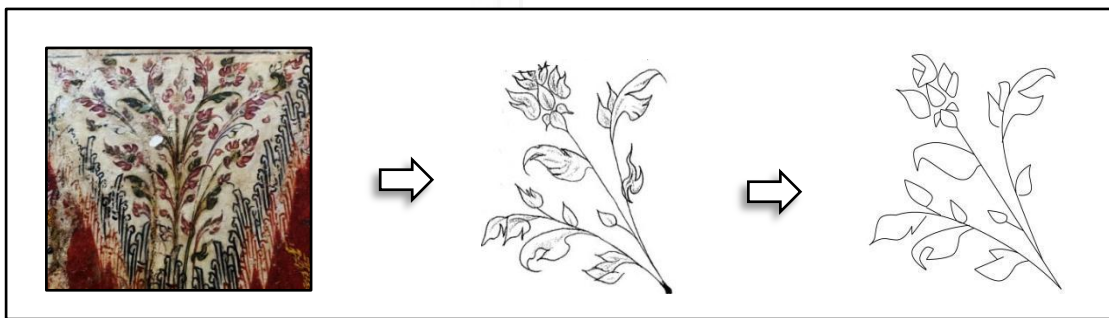

3.1.1 การออกแบบลายพิมพ์ผ้า

การออกแบบลายพิมพ์ผ้าตามแรงบันดาลใจ 3 ลวดลาย ได้แรงบันดาลใจมาจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีสีกาชาวัดใหญ่สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี สะท้อนเรื่องราวที่น่าสนใจ ความสวยงามที่แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย

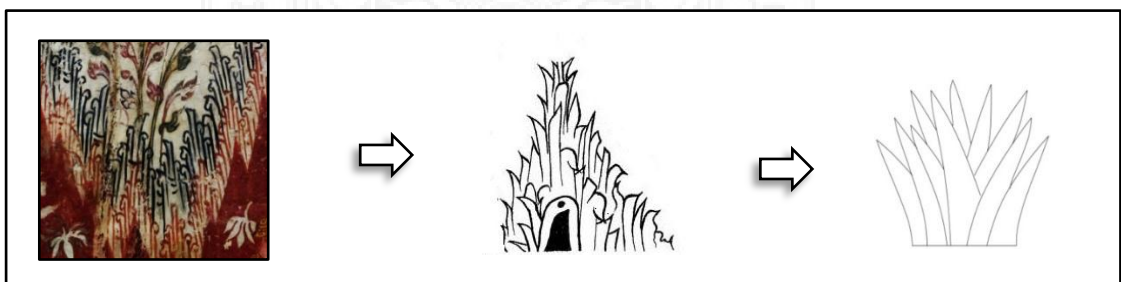
3.1.1.1 การออกแบบลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A

1) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม รูปแบบต้นไม้

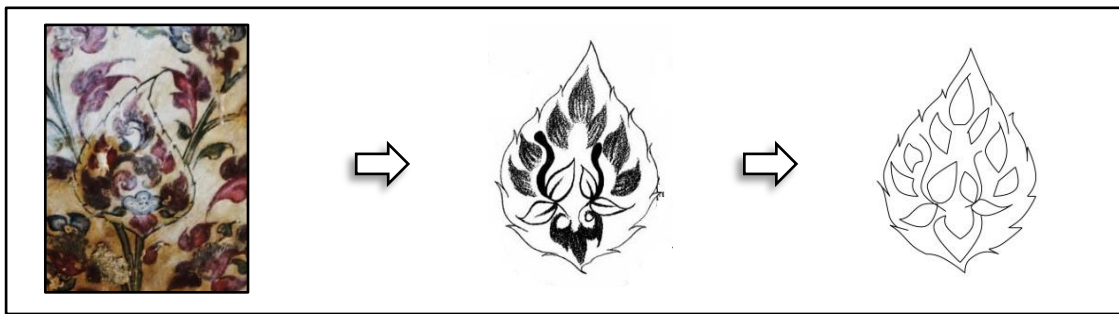
ภาพที่ 3.1 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบต้นไม้

2) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม รูปแบบกอหญ้า

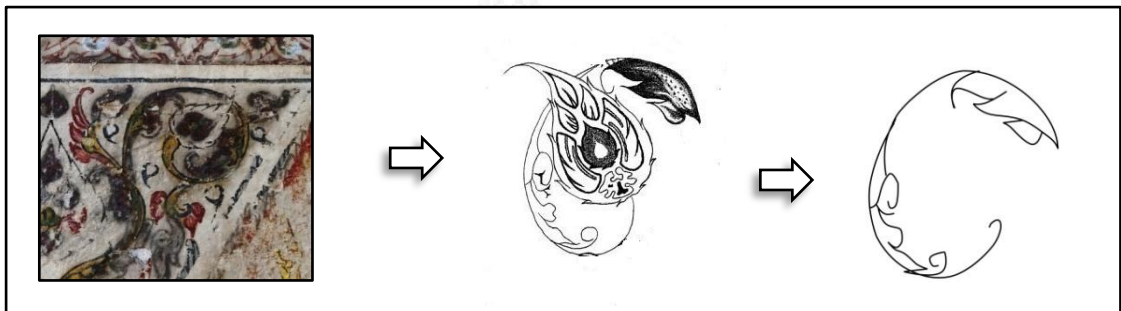
ภาพที่ 3.2 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบกอหญ้า

3) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม รูปแบบใบไม้

ภาพที่ 3.3 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบใบไม้

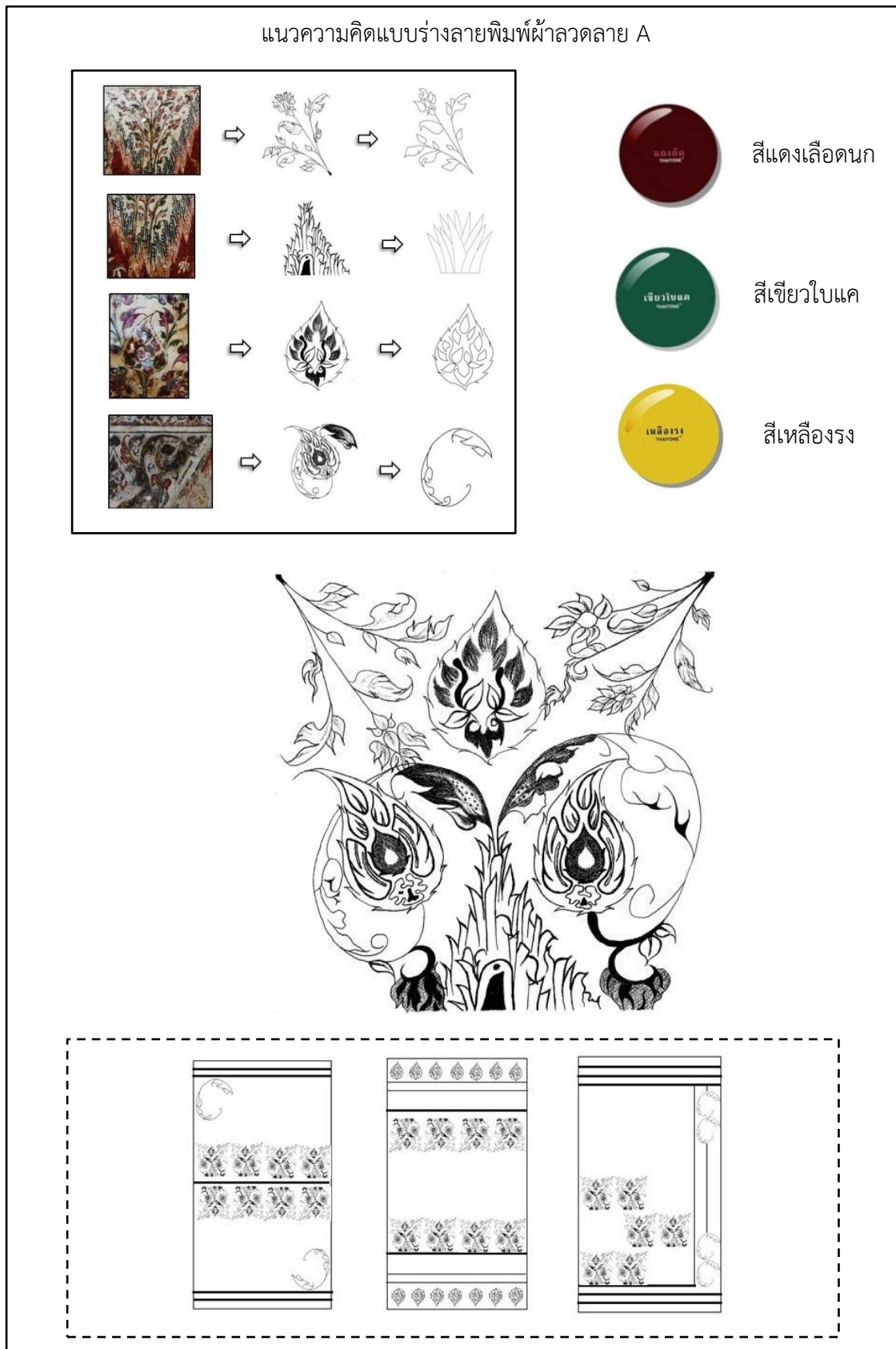
4) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม รูปแบบเถาวัลย์

ภาพที่ 3.4 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบเถาวัลย์

5) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม แรงบันดาลใจในการออกแบบลายพิมพ์ลวดลาย A ได้จากความเป็นธรรมชาติของยุคสมัยอยุธยา ต้นไม้ ใบไม้ต่าง ๆ จะมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ เป็นธรรมชาติที่บ่งบอกระดับความคิดจิตใจของผู้วาด มีกระบวนการคิดที่น่าค้นหา ผู้ที่มองภาพนี้จะเห็นถึงเจตนารมณ์ที่ถ่ายทอดออกมาผ่านลายนี้อย่างสมบูรณ์

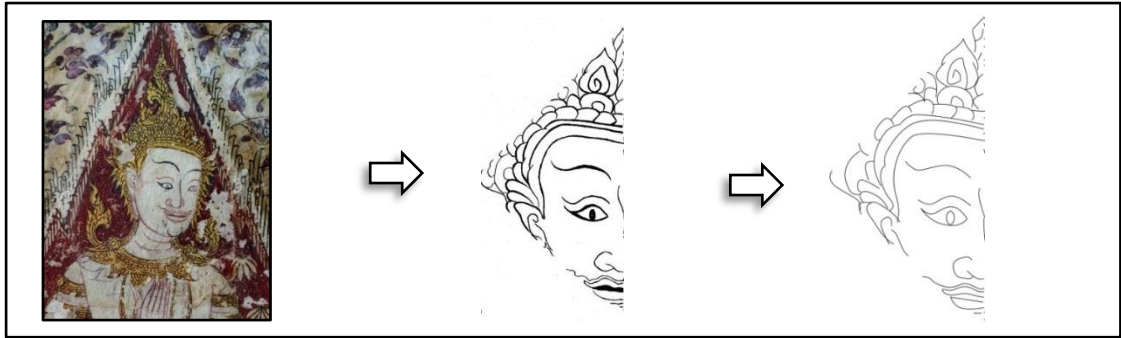

ภาพที่ 3.5 แนวความคิดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A

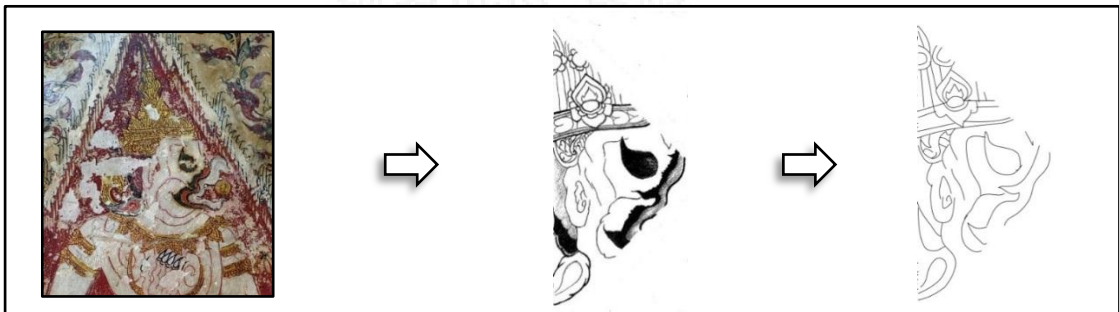
3.1.1.2 การออกแบบลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B

1) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
รูปแบบพระอินทร์

ภาพที่ 3.6 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบพระอินทร์

2) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
รูปแบบอสูร

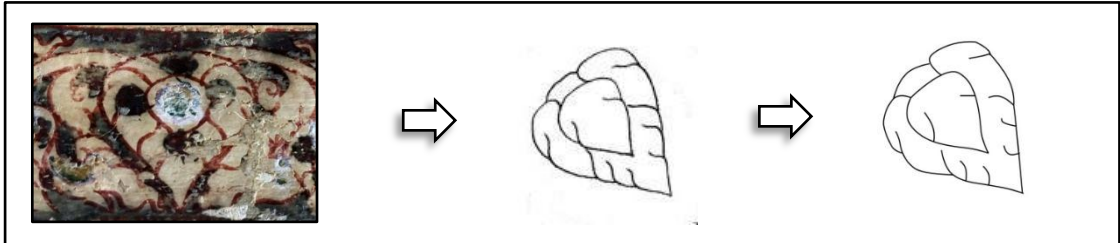
ภาพที่ 3.7 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบอสูร

3) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
รูปแบบก้อนเมฆ

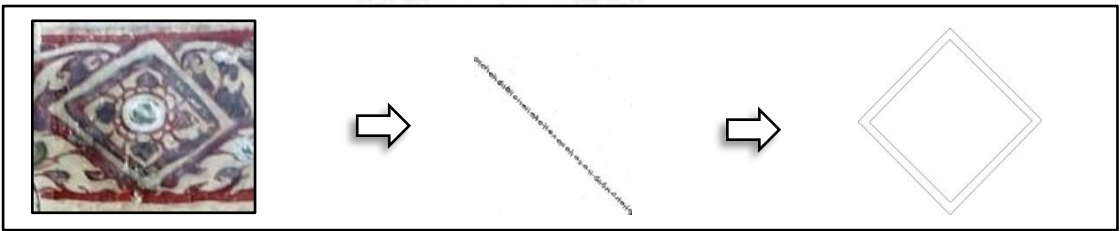
ภาพที่ 3.8 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบก้อนเมฆ

4) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
รูปแบบใบไม้

ภาพที่ 3.9 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบใบไม้

5) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
รูปแบบเรขาคณิต

ภาพที่ 3.10 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบเรขาคณิต

6) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
แรงบันดาลใจในการออกแบบลายพิมพ์ลวดลาย B ได้จากจิตใจของมนุษย์ที่มีทั้งคนดีและคนไม่ดี
ปะปนกันอยู่ในสังคม และมนุษย์หนึ่งคนก็สามารถเลือกที่จะทำดีและไม่ดีได้ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับ
จิตสำนึกและความคิดของคนคนนั้น ภาพนี้เป็นการเปรียบเทียบที่ชัดเจนทั้งสองด้านดีและไม่ดี
ต้องการสร้างความแตกต่างของเพื่อสะท้อนมุมมองด้านความคิด

แนวความคิดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B

สีแดงเลือดนก

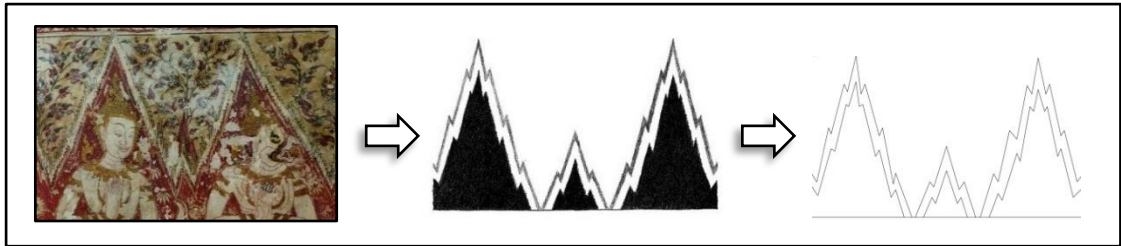
สีเขียวใบแค

สีเหลืองรง

ภาพที่ 3.11 แนวความคิดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B

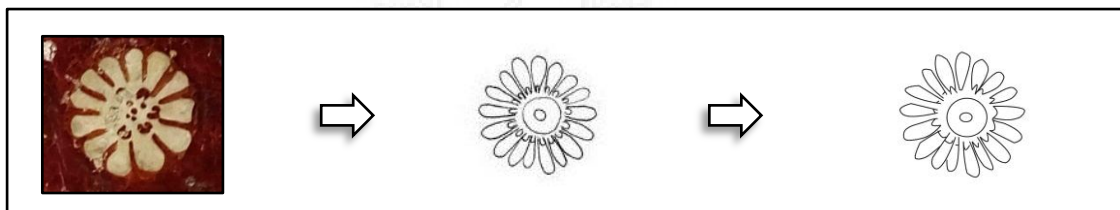
3.1.1.3 การออกแบบลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C

1) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
รูปแบบเส้นสีเทา

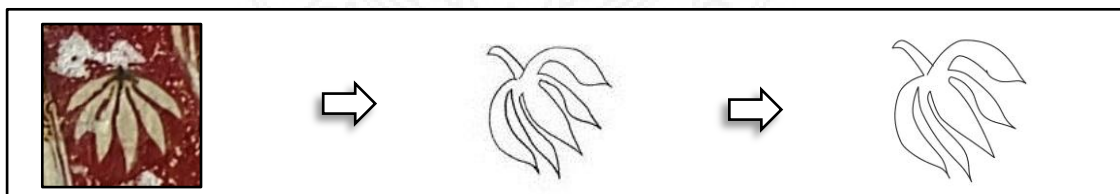
ภาพที่ 3.12 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบเส้นสีเทา

2) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
รูปแบบดอกไม้

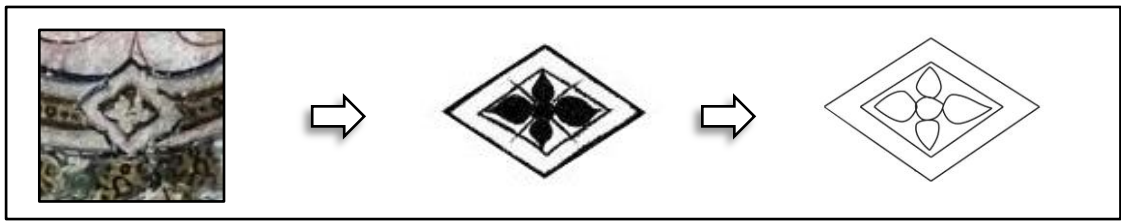
ภาพที่ 3.13 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบดอกไม้

3) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
รูปแบบดอกจำปีจำปา

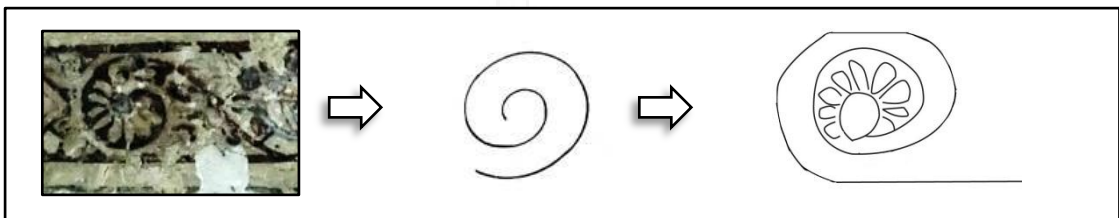
ภาพที่ 3.14 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบดอกจำปีจำปา

4) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
รูปแบบสี่เหลี่ยม

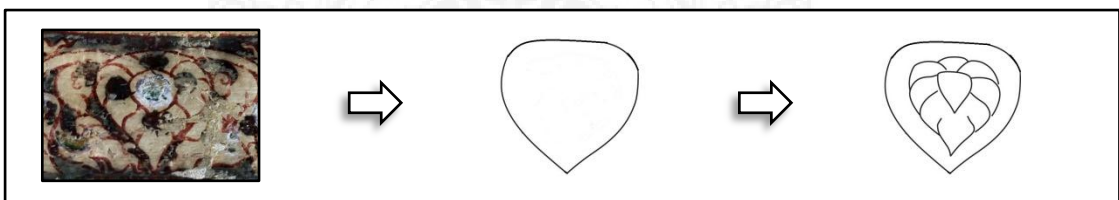
ภาพที่ 3.15 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบสี่เหลี่ยม

5) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
รูปแบบเส้นโค้ง

ภาพที่ 3.16 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบเส้นโค้ง

6) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
รูปแบบกลีบดอกบัว

ภาพที่ 3.17 ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้ารูปแบบกลีบดอกบัว

7) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณาราม
แรงบันดาลใจในการออกแบบลายพิมพ์ลวดลาย C ได้จากการใช้ชีวิตของมนุษย์ที่มีความแก่งแย่ง
ดี เพื่อความอยู่รอดของตัว ความยิ่งใหญ่ อำนาจ และเงินทอง แต่เมื่อโลกมีผู้คนมากขึ้นก็จะมี
ความแตกต่างของคนหลายรูปแบบ นิสัย ความคิด การแสดงออกทำให้สังคมเกิดข้อเปรียบเทียบต่าง ๆ ขึ้น
ส่วนเส้นสีเทาที่แบ่งไว้ชัดเจนคือเส้นที่แบ่งชนชั้นจิตใจของมนุษย์ที่มีหลากหลายรูปแบบปะปนกัน
ในสังคมนี้ เช่นเดียวกับเรื่องราวจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณารามที่มีการแบ่งแยกจิตใจตามภาพที่
แสดงออกมาให้เห็นชัดเจนเป็นเทพ ยักษ์ อสูร เพื่อบอกแทนจิตใจเท่านั้น ทุกอย่างขึ้นอยู่กับจิตใจของ
มนุษย์เองว่าต้องการเป็นคนแบบไหน

แนวความคิดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C

สีแดงเลือดนก

สีเขียวใบแค

สีเหลืองอร่า

ภาพที่ 3.18 แนวความคิดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C

3.1.2 ผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกลายพิมพ์ที่ดีและเหมาะสมที่สุดจาก 3 ลาย จำนวน 6 ท่าน

3.1.2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านลายผ้า จำนวน 2 ท่าน

1) น.ส. อธิศนันท์ ศักดิ์ธีรสุนทร อาจารย์ออกแบบลายผ้าและมัดย้อม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

2) นายอานนท์ ทองเต็ม ผู้เชี่ยวชาญด้านลวดลาย และDigital Fabrication ประจำ Pinn Shop The Shoppes Grand Rama9

3.1.2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการพิมพ์ จำนวน 2 ท่าน

1) นายนิธิวิทย์ ชาติทรัพย์สิน เจ้าของ The Cave Workshop Studio

2) นายณัฐพงษ์ ปะวะขัง ผู้เชี่ยวชาญ Fabrication Pinn Shop

3.1.2.3 ผู้ประกอบอาชีพด้านเสื้อผ้า จำนวน 2 ท่าน

1) นายชนะชัย จริยะธนา เจ้าของแบรนด์ Fri.27 Nov.

2) นายเรืองฤทธิ์ เกื้อสุข เจ้าของแบรนด์ Sinee Bkk.

3.1.3 การผลิตผ้าคลุมไหล่จากลายพิมพ์ต้นแบบ

3.1.3.1 สรุปลายพิมพ์ผ้าที่ผ่านการคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่าน

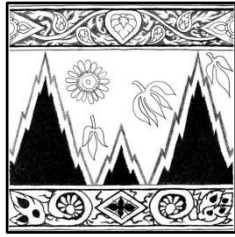
ตารางที่ 3.1 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อคัดเลือกลายพิมพ์ 3 ลวดลาย

(n = 6)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
	ลวดลาย A	ลวดลาย B	ลวดลาย C
ความสวยงามของลวดลาย	3.83	4.00	4.33
ความเหมาะสมลวดลายกับการนำมาใช้งาน	3.67	3.33	4.67
แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	3.50	3.50	4.17
ความคมชัดของลวดลาย	3.17	3.00	4.00
ความน่าสนใจเทคนิคการพิมพ์ลายผ้า	3.33	3.00	4.67
ความพึงพอใจโดยรวม	3.50	3.37	4.37

จากตาราง 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน พิจารณาเลือกแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C อยู่ในระดับมาก $\bar{X}=4.37$ รองลงมาคือแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A อยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X}=3.50$ และท้ายสุดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B อยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X}=3.37$ ตามลำดับ

การออกแบบลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C แสดงถึงความสูงต่ำ
และแตกต่างของจิตใจมนุษย์ในยุคสมัยนี้ ($\bar{X} = 4.37$)

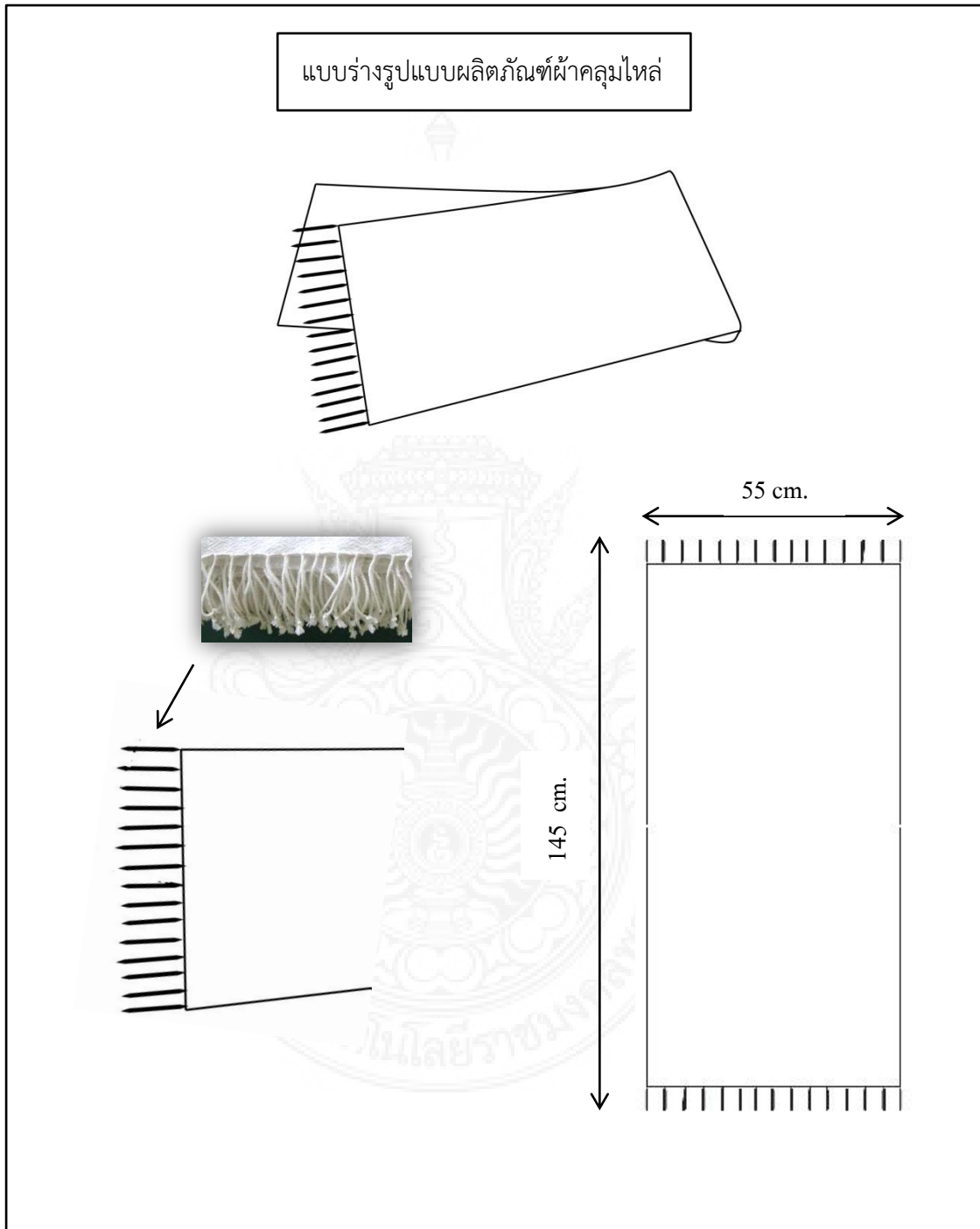
การออกแบบลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A แสดงถึงธรรมชาติ
ของยุคสมัยอยุธยา ($\bar{X} = 3.50$)

การออกแบบลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B แสดงถึงการเปรียบเทียบ
ที่ชัดเจนทั้งสองด้านของมนุษย์ ($\bar{X} = 3.37$)

ภาพที่ 3.19 สรุบบรร่างลายพิมพ์ผ้าที่ผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกตามลำดับ

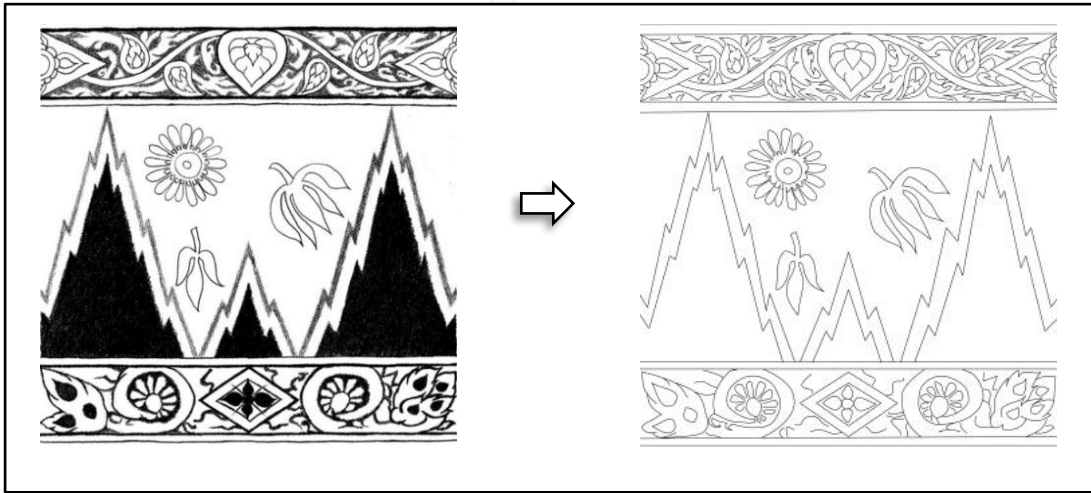
3.1.3.2 กำหนดขนาด รูปแบบของผ้าคลุมไหล่และรายละเอียดลงในชิ้นงาน โดยใช้ผ้า CVC ผสมระหว่าง cotton และโพลีเอสเตอร์ในอัตราส่วนประมาณ 80:20 ขนาด 55x145 เซนติเมตร

ภาพที่ 3.20 แบบร่างรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่

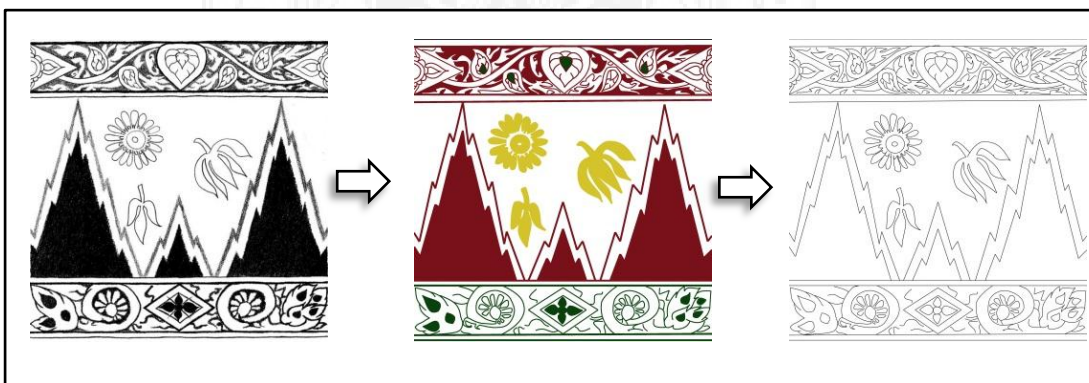
3.1.3.3 ผลิตแม่พิมพ์ต้นแบบตามลวดลายที่ผ่านการคัดเลือก

1) นำลายที่สรุปจากผู้เชี่ยวชาญมาลงรายละเอียดให้ครบถ้วน โดยการลงสีเปรียบเทียบให้การมองภาพก่อนพิมพ์ได้ชัดขึ้น สีที่ลงอาจเข้มและแตกต่างจากสีที่จะพิมพ์จริงเนื่องด้วยโปรแกรมที่ใช้ลงรายละเอียดมีสีจำนวนจำกัด

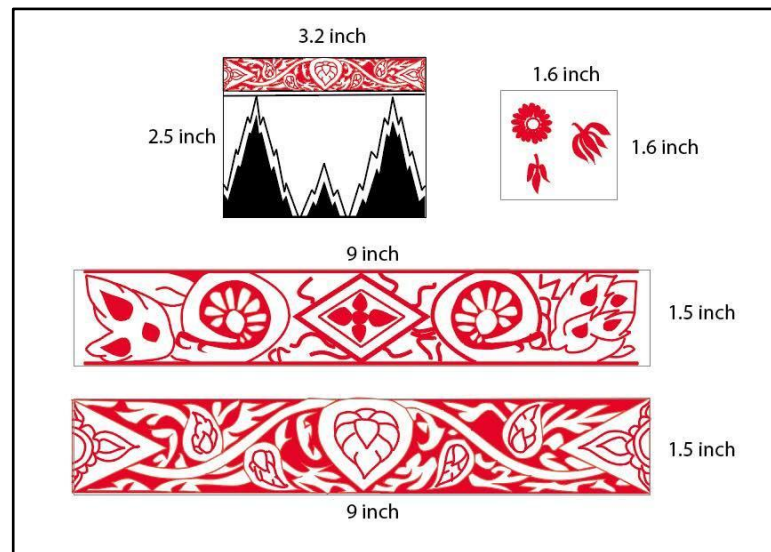
ภาพที่ 3.21 การออกแบบลายพิมพ์พร้อมรายละเอียด

2) นำลายต้นฉบับที่วาดมือมากราฟเส้นลงในโปรแกรม Adobe Illustrator เพื่อความคมชัดของเส้นก่อนแกะลายเพื่อผลิตเป็นแม่พิมพ์ต้นแบบผ่านเครื่อง Mini CNC

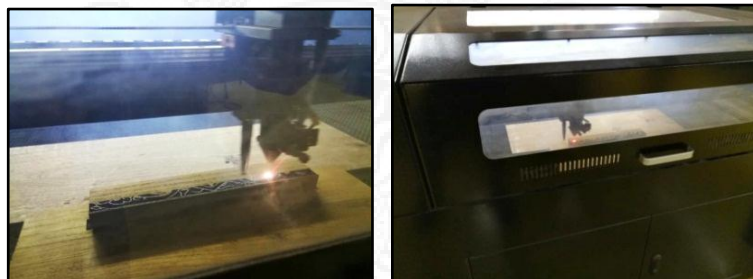
ภาพที่ 3.22 ต้นแบบแม่พิมพ์ผ้าลวดลาย C

3) ขั้นตอนการแกะแม่พิมพ์ แยกแม่พิมพ์ตามแบบที่ต้องการและกำหนดขนาดตามที่ใช้งานจริง

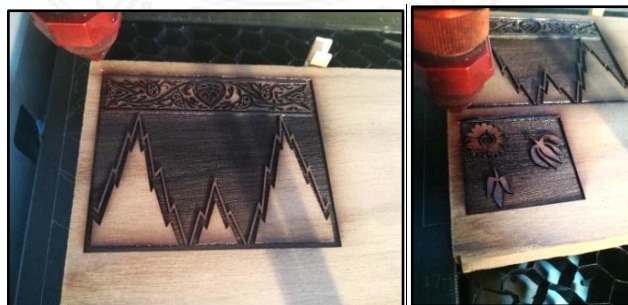

ภาพที่ 3.23 การกำหนดแม่พิมพ์พร้อมกำหนดขนาดจริง

4) แกะแม่พิมพ์ตามแบบ ขนาด ที่กำหนดลงไม้สักผ่านเครื่อง Mini CNC โดยกำหนดแม่พิมพ์เป็นไม้สักเนื้อแข็ง ซึ่งมีความละเอียด นุ่ม ง่ายต่อการใช้เครื่องมือและมีความทนทานต่อการใช้งาน

ภาพที่ 3.24 การแกะแม่พิมพ์ไม้สักด้วยเครื่อง Mini CNC

ภาพที่ 3.25 ความละเอียดของแม่พิมพ์

5) แยกแม่พิมพ์ตามแบบ ขนาด ที่กำหนดไว้เพื่อสะดวกในการใช้งาน

ภาพที่ 3.26 แยกแม่พิมพ์ตามแบบ

6) ได้แม่พิมพ์สำเร็จ พร้อมใช้งาน

ภาพที่ 3.27 แม่พิมพ์พร้อมใช้งาน

3.1.3.4 การพิมพ์ลายลงบนผ้า Cotton ตามขนาดและแบบที่ต้องการ

1) เตรียมอุปกรณ์ในการพิมพ์ลายผ้าประกอบด้วย งานผสมสี ลูกกลิ้ง พู่กัน ฟองน้ำ กรรไกร ไม้บรรทัด สายวัด มีด ดินสอ

ภาพที่ 3.28 อุปกรณ์ในการพิมพ์ลายผ้า

2) ผสมสีและกำหนดสีพิมพ์ตามแบบที่กำหนด สีที่ใช้เป็นแนวสีโทนไทย

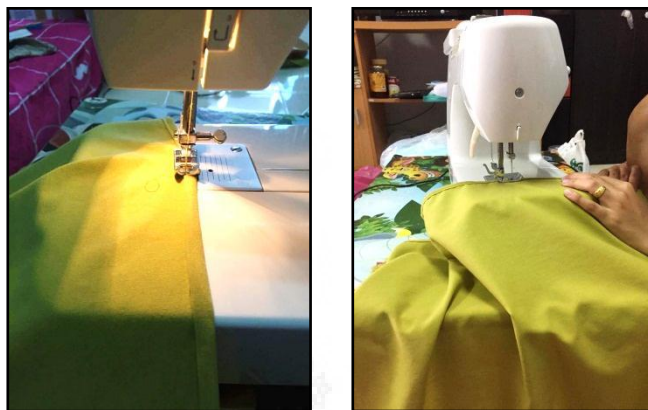
ภาพที่ 3.29 เตรียมสีพิมพ์ผ้า

3) กลิ้งสีลงบนแม่พิมพ์เฉพาะส่วนที่นูนตามที่ต้องการ แล้วนำไปกดทับบนผ้าที่เตรียมไว้ตามแบบ

ภาพที่ 3.30 การพิมพ์ผ้า

4) เมื่อพิมพ์จนครบทั้ง 3 ชั้น นำชายผ้ามาดัดเส้นด้ายออกทั้งสองข้างเพื่อให้เป็นชายผ้าพับคอคอและเย็บขอบตามยาวเพื่อเก็บรายละเอียดอีกรอบ

ภาพที่ 3.31 การเย็บริมผ้า

5) นำผ้าที่พิมพ์เรียบร้อยแล้วตรวจสอบคุณภาพชิ้นงานหลังผลิตเสร็จ

5.1) การตรวจสอบความสมบูรณ์ของผ้าพิมพ์ด้วยตาเปล่า โดยสังเกตความเข้มของสี, ความคมชัดของลายเส้น, การกระจายตัวน้ำหนักของสี

5.2) ความคงทนของสีต่อน้ำ โดยนำชิ้นงานนำไปแช่ในน้ำประมาณครึ่งชั่วโมงในอุณหภูมิน้ำที่ปกติ นำขึ้นมาตากในที่ร่มลมสามารถผ่านได้ แล้วสังเกตสีที่พิมพ์ว่ามีการเปลี่ยนแปลงและความสม่ำเสมอของสีพิมพ์บนผ้า

ภาพที่ 3.32 ความคงทนของสีต่อน้ำ

5.3) ความคงทนของสีต่อกระบวนการซัก ด้วยผงซักฟอกที่ใช้ในครัวเรือน ซึ่งค่อนข้างใกล้เคียงกับสภาวะการซักในสภาพปกติ โดยมีการกวนสารละลายของสบู่หรือผงซักฟอก

สำหรับซักมือและเครื่องกำหนดผงซักฟอก 5 กรัมต่อลิตร ละลายด้วยน้ำที่มีอุณหภูมิปกติ ใช้เวลาในการซัก 35 นาที นำไปตากให้แห้งและดูผลความคงทนของสีต่อการซักโดยเปรียบเทียบกับชิ้นงานก่อนซัก

ภาพที่ 3.33 ความคงทนของสีต่อกระบวนการซัก

3.1.3.5 ได้ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ที่สมบูรณ์

ภาพที่ 3.34 ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่

กลุ่ม A โทนสีขาวธรรมชาติ

กลุ่ม B โทนสีเขียว

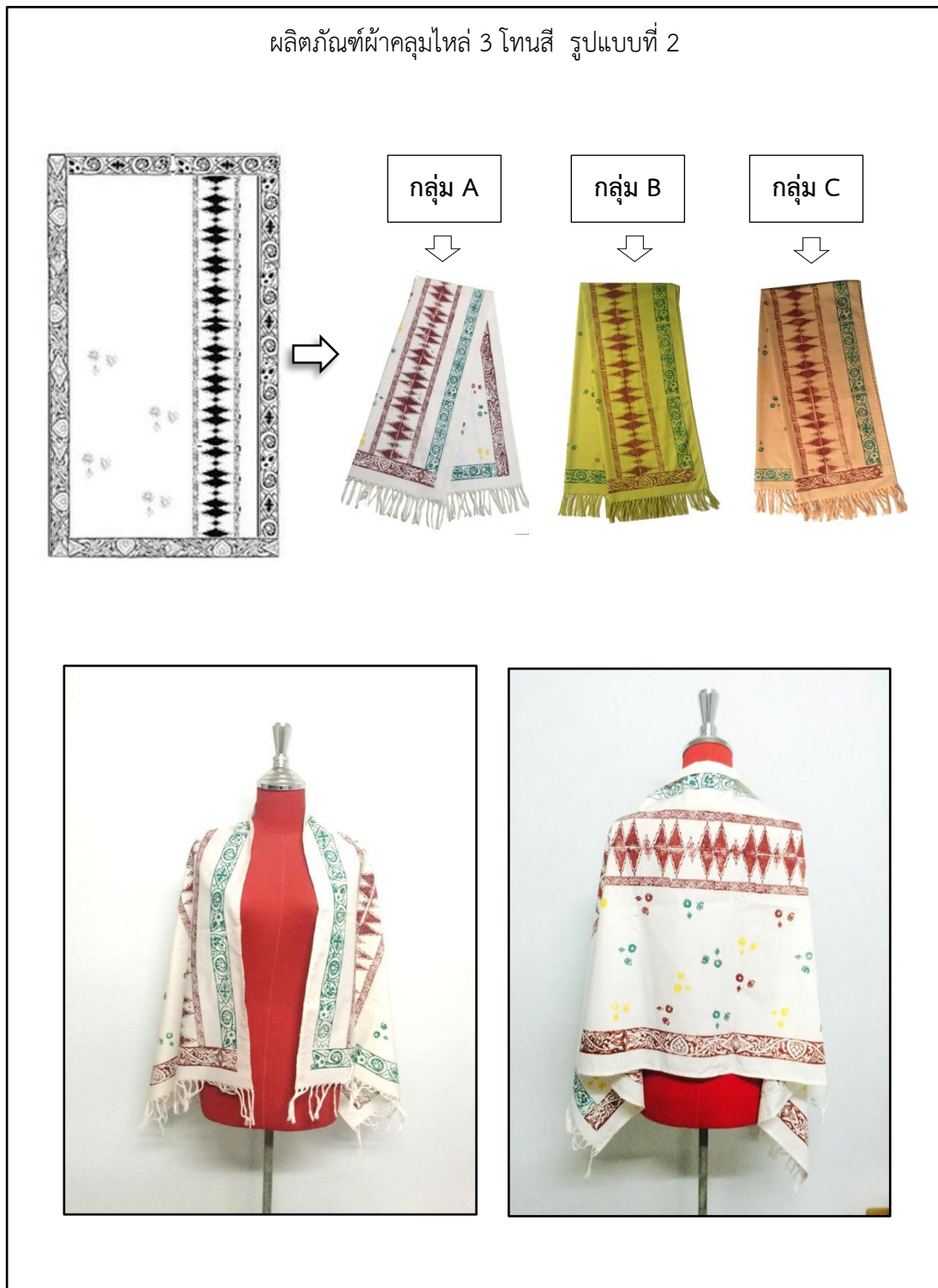
กลุ่ม C โทนสีร้อน

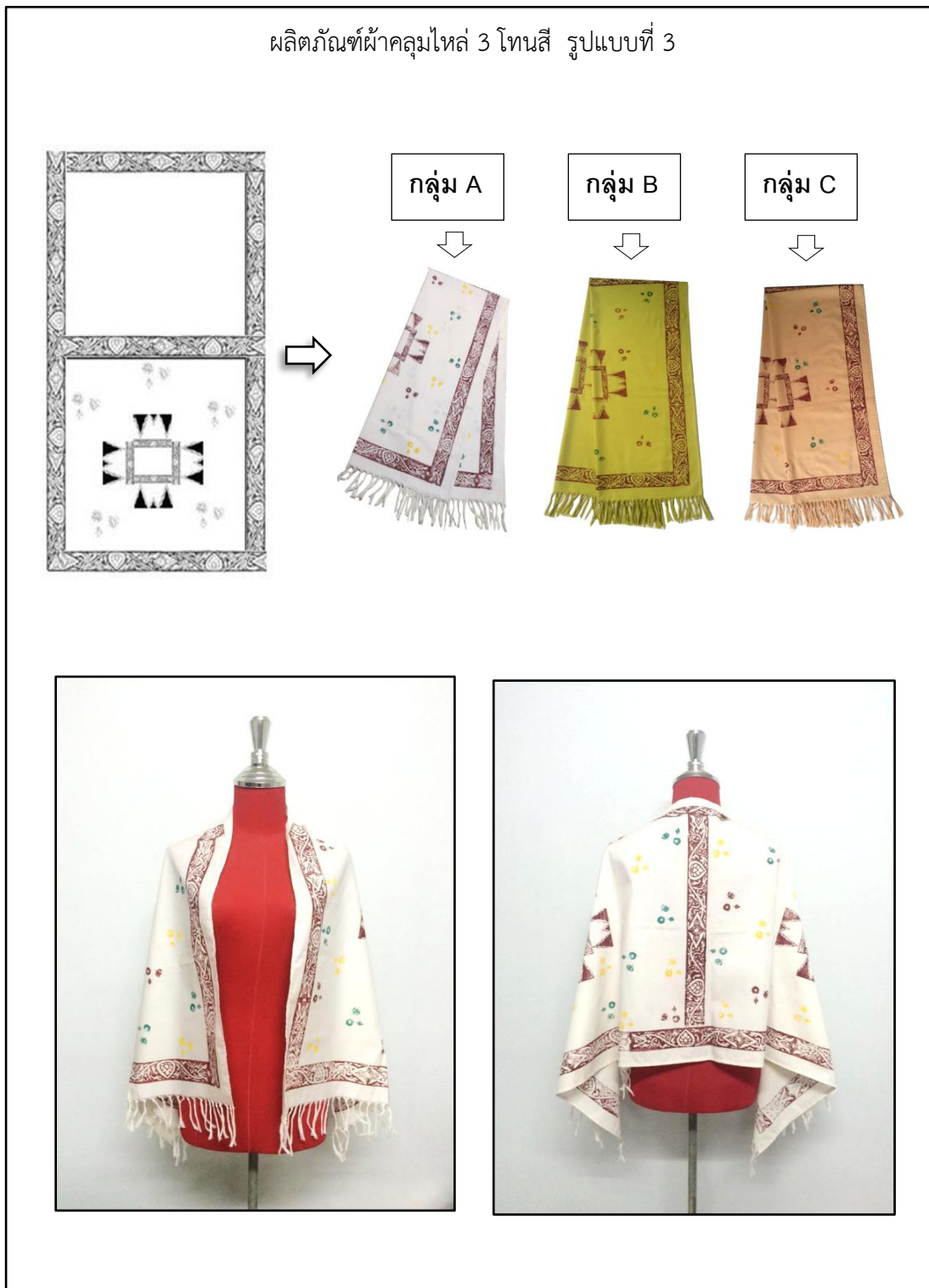

ภาพที่ 3.35 ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ 3 โทนสี จำนวน 3 รูปแบบ

ภาพที่ 3.36 ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ 3 โทนสี รูปแบบที่ 1

ภาพที่ 3.38 ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ 3 โทนสี รูปแบบที่ 3

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อลายผ้าพิมพ์ คือ สตรีวัยทำงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคารยูไนเต็ดเซ็นเตอร์ (United Center Building) เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อลายผ้าพิมพ์ คือ สตรีวัยทำงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคารยูไนเต็ด เซ็นเตอร์ (United Center Building) ที่นิยมใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ รายได้ การตัดสินใจซื้อ ราคา

ส่วนที่ 2

แบบสอบถามความพึงพอใจการออกแบบลายพิมพ์ผ้า จากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

การตอบคำถามมีคำตอบให้เลือกตอบ 5 คำตอบ ค่าระดับคะแนน มีดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3

เป็นคำถามแบบเปิด โดยเป็นข้อเสนอแนะความคิดเห็นในการปรับปรุงและพัฒนา

2. การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เป็นการหาค่า Cronbach's alpha (ครอนแบคอัลฟา) เป็นการหาค่า "สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น" (coefficient of reliability) ซึ่งมีสูตรทางคณิตศาสตร์ซึ่งค่ายิ่งสูงยิ่งดี เกณฑ์ยอมรับอยู่ที่ 0.7 ขึ้นไป โดยผลการทดสอบของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้อยู่ที่ 0.73 และในแต่ละข้อมีค่ามากกว่า 0.7 ขึ้นไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยคำนวณค่าสถิติดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550)

3.4.1 ร้อยละ เป็นการเปรียบเทียบความถี่หรือจำนวนที่ต้องการกับความถี่หรือจำนวนทั้งหมดที่เทียบเป็น 100 ดังสูตร

$$P = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.4.2 ค่าคะแนนเฉลี่ยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของความถี่ คูณ คะแนน
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลที่เป็นค่าเฉลี่ยต่าง ๆ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00 หมายถึง	ความพึงพอใจมากที่สุด
3.51-4.50 หมายถึง	ความพึงพอใจมาก
2.51-3.50 หมายถึง	ความพึงพอใจปานกลาง
1.51-2.50 หมายถึง	ความพึงพอใจน้อย
0.51-1.50 หมายถึง	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.4.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{(x-\bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	ข้อมูล (ตัวที่ 1,2,3...,n)
	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลของการวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) กลุ่มตัวอย่าง คือ สตรีวัยทำงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคารยูไนเต็ด เซ็นเตอร์ (United Center Building) ที่นิยมใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์

4.1.1.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป จำแนกตามอายุของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ แสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 25 ปี	6	12.00
25-30 ปี	25	50.00
30-35 ปี	14	28.00
มากกว่า 35 ปีขึ้นไป	5	10.00
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามอายุพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มผู้ประเมินมีอายุอยู่ระหว่าง 25-30 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาช่วงอายุ 30-35 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 รองลงมาอายุน้อยกว่า 25 ปี

จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 และอายุมากกว่า 35 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

4.1.1.2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ แสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามระดับการศึกษา

(n = 50)

รายได้ / เดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	12	24.00
ปริญญาตรี	36	72.00
ปริญญาโท	2	04.00
ปริญญาเอก	0	00.00
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 4.2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 72.00 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 และระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ตามลำดับ

4.1.1.3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ แสดงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n = 50)

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 15,000 บาท	11	22.00
15,000 – 20,000 บาท	21	42.00
20,000 – 25,000 บาท	15	30.00
มากกว่า 25,000 บาท	3	06.00
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 4.3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามรายได้ต่อเดือนพบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,000-20,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็น

ร้อยละ 42.00 รองลงมารายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,000-25,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมารายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 และรายได้ต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ตามลำดับ

4.1.1.4 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป จำแนกตามการพิจารณาเลือกซื้อผ้าคลุมไหล่ของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์เป็นอันดับแรก แสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามสิ่งที่พิจารณาเป็นอันดับแรกในเลือกซื้อ (n = 50)

สิ่งที่พิจารณาเป็นอันดับแรกในเลือกซื้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลวดลายของผ้า	20	40.00
สีสันทัน	12	24.00
วัสดุที่ใช้	8	16.00
ราคา	10	20.00
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 4.4 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามการพิจารณาเลือกซื้อผ้าคลุมไหล่พบว่า ส่วนใหญ่พิจารณาลวดลายของผ้าเป็นอันดับแรก จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาเป็นสีสันทันผลิตภัณฑ์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 รองลงมาเป็นราคาผลิตภัณฑ์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และน้อยเป็นวัสดุ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 ตามลำดับ

4.1.1.5 ผลวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลทั่วไป จำแนกตามราคาผ้าคลุมไหล่ที่นิยมซื้อของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ แสดงดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามราคาผ้าคลุมไหล่ที่นิยมซื้อ (n = 50)

ราคาชุดทำงานสตรีส่วนใหญ่ที่ท่านนิยมซื้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 300 บาท	14	28.00
300 - 500 บาท	21	42.00
500 - 700 บาท	13	26.00
มากกว่า 800 บาทขึ้นไป	2	4.00
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 4.5 ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามราคาผ้าคลุมไหล่ที่นิยมซื้อพบว่า ราคาผ้าคลุมไหล่ที่นิยมซื้อส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 300–500 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 รองลงมาราคาต่ำกว่า 300 บาท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 รองลงมาราคาอยู่ระหว่าง 500–700 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 และราคามากกว่า 800 บาทขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ตามลำดับ

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษา วัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

4.1.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนสีชาธรรมชาติ

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนสีชาธรรมชาติ รูปแบบที่ 1 ตามหัวข้อดังนี้

ตารางที่ 4.6 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม A โทนสีชาธรรมชาติ รูปแบบที่ 1

(n = 50)			
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความสวยงามของลายพิมพ์	4.40	0.58	มาก
ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน	4.46	0.50	มาก
การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์	4.36	0.56	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.41	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม A โทนสีชาธรรมชาติ รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.46$, S.D.=0.50 รองลงมาความพึงพอใจต่อความสวยงามของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.58 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อการจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.56 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 1

(n = 50)

ด้านสีสันผลิตภัณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ความคมชัดของสี	4.14	0.50	มาก
ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย	4.66	0.48	มากที่สุด
ความกลมกลืนของสี	4.30	0.61	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.37	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.37$, S.D.=0.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.66$, S.D.=0.48 รองลงมาความพึงพอใจต่อความกลมกลืนของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$, S.D.=0.61 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความคมชัดของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.14$, S.D.=0.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 1

(n = 50)

ด้านเทคนิคการพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ลวดลายมีความคมชัด	4.10	0.51	มาก
สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.04	0.49	มาก
เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน	4.12	0.56	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.09	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.09$, S.D.=0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการเลือกวิธีพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.12$, S.D.=0.56 รองลงมาความพึงพอใจต่อลวดลายมีความคมชัด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.10$, S.D.=0.51 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อสีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.04$, S.D.=0.49 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 1

(n = 50)

ด้านวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้	4.04	0.51	มาก
แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.22	0.62	มาก
ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส	4.10	0.50	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.12	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.12$, S.D.=0.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความคงทนของแม่พิมพ์ต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.62 รองลงมาความพึงพอใจต่อความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.10$, S.D.=0.50 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.04$, S.D.=0.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 1

(n = 50)

ด้านประโยชน์ใช้สอย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน	4.58	0.57	มากที่สุด
ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด	4.40	0.61	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.49	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.57 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.61 ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2 ตามหัวข้อดังนี้

ตารางที่ 4.11 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2

(n = 50)

ด้านการออกแบบลายพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความสวยงามของลายพิมพ์	4.36	0.60	มาก
ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน	4.42	0.54	มาก
การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์	4.36	0.53	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.38	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.42$, S.D.=0.54 รองลงมาความพึงพอใจต่อความสวยงามของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.60 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อการจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.53 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทัน กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2

(n = 50)

ด้านสีสันทันผลิตภัณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความคมชัดของสี	4.14	0.50	มาก
ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย	4.52	0.50	มากที่สุด
ความกลมกลืนของสี	4.28	0.57	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.31	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทัน กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

$\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.52$, S.D.=0.50 รองลงมาความพึงพอใจต่อความกลมกลืนของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.28$, S.D.=0.57 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความคมชัดของสีอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.14$, S.D.=0.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติรูปแบบที่ 2

(n = 50)

ด้านเทคนิคการพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ลวดลายมีความคมชัด	4.06	0.47	มาก
สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.04	0.45	มาก
เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน	4.10	0.51	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.06	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.06$, S.D.=0.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการเลือกวิธีพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.10$, S.D.=0.51 รองลงมาความพึงพอใจต่อลวดลายมีความคมชัด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.06$, S.D.=0.47 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อสีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.04$, S.D.=0.45 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2

(n = 50)

ด้านวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้	4.28	0.57	มาก
แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.14	0.57	มาก
ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส	4.22	0.51	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.21	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.21$, S.D.=0.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.28$, S.D.=0.57 รองลงมาความพึงพอใจต่อความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.51 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อแม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งานอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.14$, S.D.=0.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2

(n = 50)

ด้านประโยชน์ใช้สอย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน	4.52	0.65	มากที่สุด
ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด	4.36	0.63	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.44	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.44$, S.D.=0.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.52$, S.D.=0.65 และความพึงพอใจต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.63 ตามลำดับ

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ **รูปแบบที่ 3** ตามหัวข้อดังนี้

ตารางที่ 4.16 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3

(n = 50)

ด้านการออกแบบลายพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความสวยงามของลายพิมพ์	4.44	0.58	มาก
ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน	4.34	0.56	มาก
การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์	4.14	0.75	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.31	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.44$, S.D.=0.58 รองลงมาความพึงพอใจต่อขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.34$, S.D.=0.56 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อการจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.14$, S.D.=0.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3

(n = 50)

ด้านสีสันผลิตภัณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความคมชัดของสี	4.06	0.51	มาก
ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย	4.62	0.49	มากที่สุด
ความกลมกลืนของสี	4.20	0.57	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.29	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.29$, S.D.=0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.62$, S.D.=0.49 รองลงมาความพึงพอใจต่อความกลมกลืนของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.20$, S.D.=0.57 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความคมชัดของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.06$, S.D.=0.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3

(n = 50)

ด้านเทคนิคการพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ลวดลายมีความคมชัด	4.06	0.51	มาก
สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.12	0.52	มาก
เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน	4.24	0.56	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.14	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.14$, S.D.=0.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อเลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.56 รองลงมาความพึงพอใจต่อสีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.12$, S.D.=0.52 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อลวดลายมีความคมชัด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.06$, S.D.=0.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3

(n = 50)

ด้านวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้	4.28	0.64	มาก
แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.18	0.56	มาก
ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส	4.18	0.52	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.21	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.21$, S.D.=0.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.28$, S.D.=0.64 รองลงมาความพึงพอใจต่อแม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.56 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3

(n = 50)

ด้านประโยชน์ใช้สอย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน	4.50	0.61	มาก
ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด	4.30	0.68	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.40	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม A โทนสีขาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.61 และความพึงพอใจต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$, S.D.=0.68 ตามลำดับ

4.1.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ **กลุ่ม B โทนสีเย็น**

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม B โทนสีเย็น **รูปแบบที่ 1** ตามหัวข้อดังนี้

ตารางที่ 4.21 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1

(n = 50)			
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความสวยงามของลายพิมพ์	4.42	0.61	มาก
ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน	4.36	0.60	มาก
การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์	4.44	0.54	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.41	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.44$, S.D.=0.54 รองลงมาความพึงพอใจต่อความสวยงามของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.42$, S.D.=0.61 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1

(n = 50)

ด้านสีสันผลิตภัณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความคมชัดของสี	4.06	0.51	มาก
ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย	4.66	0.48	มากที่สุด
ความกลมกลืนของสี	4.32	0.62	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.35	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.35$, S.D.=0.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.66$, S.D.=0.48 รองลงมาความพึงพอใจต่อความกลมกลืนของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.32$, S.D.=0.62 และความพึงพอใจต่ำสุดต่อความคมชัดของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.06$, S.D.=0.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1

(n = 50)

ด้านเทคนิคการพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ลวดลายมีความคมชัด	4.06	0.47	มาก
สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.06	0.47	มาก
เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน	4.12	0.52	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.08	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.08$, S.D.=0.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการเลือกวิธีพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.12$, S.D.=0.52 รองลงมาความพึงพอใจต่อลวดลายมี

ความคมชัด อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.06$, S.D.=0.47 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อสีฟิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.06$, S.D.=0.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1

(n = 50)			
ด้านวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้	4.28	0.64	มาก
แม่ฟิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.22	0.62	มาก
ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส	4.04	0.45	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.18	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.18$, S.D.=0.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.28$, S.D.=0.64 รองลงมาความพึงพอใจต่อแม่ฟิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.22$, S.D.=0.62 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.04$, S.D.=0.45 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1

(n = 50)			
ด้านประโยชน์ใช้สอย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน	4.58	0.57	มากที่สุด
ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด	4.38	0.63	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.48	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.48$, S.D.=0.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการนำไปใช้

ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{x} = 4.58$, S.D.=0.57 และความพึงพอใจต่ำสุดต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.38$, S.D.=0.63 ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2 ตามหัวข้อดังนี้

ตารางที่ 4.26 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2

(n = 50)

ด้านการออกแบบลายพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความสวยงามของลายพิมพ์	4.48	0.50	มาก
ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน	4.44	0.54	มาก
การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์	4.42	0.57	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.45	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.45$, S.D.=0.54 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.48$, S.D.=0.50 รองลงมาความพึงพอใจต่อขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.44$, S.D.=0.54 และความพึงพอใจต่ำสุดต่อการจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.42$, S.D.=0.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีส้น กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2

(n = 50)

ด้านสีส้นผลิตภัณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความคมชัดของสี	4.14	0.45	มาก
ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย	4.50	0.51	มาก
ความกลมกลืนของสี	4.28	0.57	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.31	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.31$, S.D.=0.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.50$, S.D.=0.51 รองลงมาความพึงพอใจต่อความกลมกลืนของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.28$, S.D.=0.57 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความคมชัดของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.14$, S.D.=0.45 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2

(n = 50)			
ด้านเทคนิคการพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ลวดลายมีความคมชัด	4.06	0.37	มาก
สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.08	0.44	มาก
เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน	4.10	0.51	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.08	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.08$, S.D.=0.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการเลือกวิธีพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.10$, S.D.=0.51 รองลงมาความพึงพอใจต่อสีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.08$, S.D.=0.44 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อลวดลายมีความคมชัด อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.06$, S.D.=0.37 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.29 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2

(n = 50)			
ด้านวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้	4.36	0.53	มาก
แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.16	0.55	มาก
ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส	4.24	0.48	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.25	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.25$, S.D.=0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.36$, S.D.=0.53 รองลงมาความพึงพอใจต่อความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.24$, S.D.=0.48 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อแม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.16$, S.D.=0.55 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.30 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย
กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2

(n = 50)			
ด้านประโยชน์ใช้สอย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน	4.58	0.57	มากที่สุด
ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด	4.36	0.59	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.47	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.47$, S.D.=0.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{x} = 4.58$, S.D.=0.57 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.47$, S.D.=0.59 ตามลำดับ

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม B โทนสีเย็น **รูปแบบที่ 3** ตามหัวข้อดังนี้

ตารางที่ 4.31 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์
กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3

(n = 50)			
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความสวยงามของลายพิมพ์	4.50	0.54	มาก
ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน	4.38	0.53	มาก
การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์	4.12	0.77	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.33	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.33$, S.D.=0.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.54 รองลงมาความพึงพอใจต่อขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.53 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อการจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.12$, S.D.=0.77 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.32 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทัน กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3

(n = 50)			
ด้านสีสันทันผลิตภัณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความคมชัดของสี	4.06	0.47	มาก
ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย	4.68	0.47	มากที่สุด
ความกลมกลืนของสี	4.24	0.56	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.33	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทัน กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.33$, S.D.=0.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.68$, S.D.=0.47 รองลงมาความพึงพอใจต่อความกลมกลืนของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.56 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความคมชัดของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.06$, S.D.=0.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.33 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3

(n = 50)			
ด้านเทคนิคการพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ลวดลายมีความคมชัด	4.04	0.28	มาก
สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.10	0.46	มาก
เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน	4.24	0.48	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.13	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.33 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.13$, S.D.=0.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการเลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.48 รองลงมาความพึงพอใจต่อสีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.10$, S.D.=0.46 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อลวดลายมีความคมชัด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.04$, S.D.=0.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.34 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3

(n = 50)			
ด้านวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้	4.34	0.62	มาก
แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.22	0.58	มาก
ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส	4.14	0.60	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.23	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.34 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.23$, S.D.=0.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.34$, S.D.=0.62 รองลงมาความพึงพอใจต่อแม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.58 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.14$, S.D.=0.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.35 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3

(n = 50)			
ด้านประโยชน์ใช้สอย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน	4.54	0.58	มากที่สุด
ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด	4.34	0.59	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.44	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.35 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.44$, S.D.=0.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.54$, S.D.=0.58 และความพึงพอใจต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.34$, S.D.=0.59 ตามลำดับ

4.1.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนสีร้อน

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1 ตามหัวข้อดังนี้

ตารางที่ 4.36 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1

(n = 50)			
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความสวยงามของลายพิมพ์	4.34	0.69	มาก
ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน	4.36	0.66	มาก
การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์	4.22	0.76	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.31	0.70	มาก

จากตารางที่ 4.36 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.66 รองลงมาความพึงพอใจต่อความสวยงามของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.34$, S.D.=0.69 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อการจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1

(n = 50)

ด้านสีสันผลิตภัณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความคมชัดของสี	4.40	0.64	มาก
ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย	4.44	0.61	มาก
ความกลมกลืนของสี	4.28	0.70	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.37	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.37 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.37$, S.D.=0.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 4.44$, S.D.=0.61 รองลงมาความพึงพอใจต่อความคมชัดของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.64 และความพึงพอใจต่ำสุดต่อความกลมกลืนของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.28$, S.D.=0.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.38 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1

(n = 50)

ด้านเทคนิคการพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ลวดลายมีความคมชัด	4.20	0.70	มาก
สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.18	0.75	มาก
เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน	4.22	0.62	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.20	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.38 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.20$, S.D.=0.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการเลือกวิธีพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.62 รองลงมาความพึงพอใจต่อลวดลายมี

ความคมชัด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.20$, S.D.=0.70 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อสีฟิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.39 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1

(n = 50)			
ด้านวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้	4.18	0.66	มาก
แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.36	0.69	มาก
ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส	4.38	0.67	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.31	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.39 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.67 รองลงมาความพึงพอใจต่อแม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.69 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.66 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.40 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1

(n = 50)			
ด้านประโยชน์ใช้สอย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน	3.94	0.68	มาก
ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด	4.22	0.68	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.08	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.40 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.08$, S.D.=0.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อง่ายต่อการดูแลรักษา

และทำความสะอาด อยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{x} = 4.22$, S.D.=0.68 และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 3.94$, S.D.=0.68 ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนมี่ร้อน รูปแบบที่ 2 ตามหัวข้อดังนี้

ตารางที่ 4.41 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม C โทนมี่ร้อน รูปแบบที่ 2

(n = 50)			
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความสวยงามของลายพิมพ์	4.28	0.67	มาก
ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน	4.08	0.72	มาก
การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์	4.16	0.68	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.17	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.41 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม C โทนมี่ร้อน รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.17$, S.D.=0.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.28$, S.D.=0.67 รองลงมาความพึงพอใจต่อการจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.16$, S.D.=0.68 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.08$, S.D.=0.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.42 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทัน กลุ่ม C โทนมี่ร้อน รูปแบบที่ 2

(n = 50)			
ด้านสีสันทันผลิตภัณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความคมชัดของสี	4.00	0.64	มาก
ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนมี่ร้อน	4.16	0.68	มาก
ความกลมกลืนของสี	4.08	0.72	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.08	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.42 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน กลุ่ม C โทนมสีร้อน รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.08$, S.D.=0.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนมไทย อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.68 รองลงมาความพึงพอใจต่อความกลมกลืนของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.08$, S.D.=0.72 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความคมชัดของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.00$, S.D.=0.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.43 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม C โทนมสีร้อน รูปแบบที่ 2

(n = 50)			
ด้านเทคนิคการพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ลวดลายมีความคมชัด	4.22	0.68	มาก
สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.26	0.66	มาก
เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน	4.32	0.65	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.27	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.43 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม C โทนมสีร้อน รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.27$, S.D.=0.66 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการเลือกวิธีพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.32$, S.D.=0.65 รองลงมาความพึงพอใจต่อสีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.26$, S.D.=0.66 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อลวดลายมีความคมชัด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.44 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม C โทนมสีร้อน รูปแบบที่ 2

(n = 50)			
ด้านวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้	4.14	0.67	มาก
แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.12	0.72	มาก
ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส	4.22	0.62	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.16	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.44 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความละเอียดของสีเมื่อสัมผัสอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.62 รองลงมาความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.14$, S.D.=0.67 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อแม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งานอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.12$, S.D.=0.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.45 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 2

(n = 50)

ด้านประโยชน์ใช้สอย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน	3.90	0.68	มาก
ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด	4.16	0.65	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.03	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.45 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.03$, S.D.=0.66 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.65 และความพึงพอใจต่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.90$, S.D.=0.68 ตามลำดับ

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 3 ตามหัวข้อดังนี้

ตารางที่ 4.46 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 3

(n = 50)

ด้านการออกแบบลายพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความสวยงามของลายพิมพ์	4.20	0.61	มาก
ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน	3.98	0.71	มาก
การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์	4.38	0.57	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.19	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.46 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.19$, S.D.=0.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.57 รองลงมาความพึงพอใจต่อความสวยงามของลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.20$, S.D.=0.61 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.98$, S.D.=0.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.47 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 3

(n = 50)			
ด้านสีสันผลิตภัณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความคมชัดของสี	4.12	0.63	มาก
ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย	4.18	0.66	มาก
ความกลมกลืนของสี	4.32	0.59	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.21	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.47 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสัน กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.21$, S.D.=0.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความกลมกลืนของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.32$, S.D.=0.59 รองลงมาความพึงพอใจต่อความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.66 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความคมชัดของสี อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.12$, S.D.=0.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.48 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 3

(n = 50)			
ด้านเทคนิคการพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ลวดลายมีความคมชัด	4.22	0.71	มาก
สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.08	0.72	มาก
เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน	4.08	0.67	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.13	0.70	มาก

จากตารางที่ 4.48 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.13$, S.D.=0.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อลวดลายความคมชัดอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.71 รองลงมาความพึงพอใจต่อสีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งานอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.08$, S.D.=0.72 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อเลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.08$, S.D.=0.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.49 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 3

(n = 50)			
ด้านวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้	4.10	0.65	มาก
แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน	4.10	0.61	มาก
ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส	4.16	0.68	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.12	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.49 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุ กลุ่ม C โทนสีร้อนรูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.12$, S.D.=0.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อความละเอียดของสีเมื่อสัมผัสอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.68 รองลงมาความพึงพอใจต่อแม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งานอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.10$, S.D.=0.65 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.10$, S.D.=0.61 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.50 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 3

(n = 50)			
ด้านประโยชน์ใช้สอย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน	4.16	0.62	มาก
ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด	3.80	0.57	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	3.98	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.50 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอย กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 3.98$, S.D.=0.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความพึงพอใจต่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.62 และความพึงพอใจต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.80$, S.D.=0.57 ตามลำดับ

4.1.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) โดยภาพรวมแต่ละกลุ่มสีและรูปแบบ

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) โดยภาพรวม **กลุ่ม A โทนสีขาวธรรมชาติ**

ตารางที่ 4.51 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของกลุ่ม A โทนสีขาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 1

(n = 50)

ผลความพึงพอใจโดยภาพรวม (รูปแบบที่ 1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.41	0.55	มาก
ด้านสีสันทัน	4.37	0.53	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.09	0.52	มาก
ด้านวัสดุ	4.12	0.54	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.49	0.59	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.30	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.51 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนสีขาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.30$, S.D.=0.55 เมื่อพิจารณาเป็นความพึงพอใจแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.59 รองลงมาความพึงพอใจด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.55 รองลงมาความพึงพอใจด้านสีสันทัน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.37$, S.D.=0.53 รองลงมาความพึงพอใจด้านวัสดุ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.12$, S.D.=0.54 และความพึงพอใจต่ำสุดต่อด้านเทคนิคการพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.09$, S.D.=0.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.52 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2

(n = 50)

ผลความพึงพอใจโดยภาพรวม (รูปแบบที่ 2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.38	0.56	มาก
ด้านสีสันทัน	4.31	0.52	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.06	0.48	มาก
ด้านวัสดุ	4.21	0.55	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.44	0.64	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.28	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.52 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X}=4.28$, S.D.=0.55 เมื่อพิจารณาเป็นความพึงพอใจแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.44$, S.D.=0.64 รองลงมาความพึงพอใจด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.56 รองลงมาความพึงพอใจด้านสีสันทัน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.52 รองลงมาความพึงพอใจด้านวัสดุ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.21$, S.D.=0.55 และความพึงพอใจต่ำสุดต่อด้านเทคนิคการพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.06$, S.D.=0.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.53 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ
กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3

(n = 50)

ผลความพึงพอใจโดยภาพรวม (รูปแบบที่ 3)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.31	0.63	มาก
ด้านสีสันทัน	4.29	0.52	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.14	0.46	มาก
ด้านวัสดุ	4.21	0.57	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.40	0.65	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.27	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.53 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x}=4.27$, S.D.=0.57 เมื่อพิจารณาเป็นความพึงพอใจแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมาก $\bar{x}=4.40$, S.D.=0.65 รองลงมาความพึงพอใจด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x}=4.31$, S.D.=0.63 รองลงมาความพึงพอใจด้านสีสันทัน อยู่ในระดับมาก $\bar{x}=4.29$, S.D.=0.52 รองลงมาความพึงพอใจด้านวัสดุ อยู่ในระดับมาก $\bar{x}=4.21$, S.D.=0.57 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อด้านเทคนิคการพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x}=4.14$, S.D.=0.46 ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) โดยภาพรวม กลุ่ม B โทนสีเย็น

ตารางที่ 4.54 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของกลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1

(n = 50)

ผลความพึงพอใจโดยภาพรวม (รูปแบบที่ 1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.41	0.58	มาก
ด้านสีสันทัน	4.35	0.54	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.08	0.49	มาก
ด้านวัสดุ	4.18	0.57	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.48	0.60	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.30	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.54 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x}=4.30$, S.D.=0.56 เมื่อพิจารณาเป็นความพึงพอใจแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมาก $\bar{x}=4.48$, S.D.=0.60 รองลงมาความพึงพอใจด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x}=4.41$, S.D.=0.58 รองลงมาความพึงพอใจด้านสีสันทัน อยู่ในระดับมาก $\bar{x}=4.35$, S.D.=0.54 รองลงมาความพึงพอใจด้านวัสดุ อยู่ในระดับมาก $\bar{x}=4.18$, S.D.=0.57 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อด้านเทคนิคการพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x}=4.08$, S.D.=0.49 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.55 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ
กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2

(n = 50)

ผลความพึงพอใจโดยภาพรวม (รูปแบบที่ 2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.45	0.54	มาก
ด้านสีสันทัน	4.31	0.51	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.08	0.44	มาก
ด้านวัสดุ	4.25	0.52	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.47	0.58	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.31	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.55 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.52 เมื่อพิจารณาเป็นความพึงพอใจแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.58 รองลงมาความพึงพอใจด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.45$, S.D.=0.54 รองลงมาความพึงพอใจด้านสีสันทัน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.51 รองลงมาความพึงพอใจด้านวัสดุ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.25$, S.D.=0.52 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อด้านเทคนิคการพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.08$, S.D.=0.44 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.56 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ
กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3

(n = 50)

ผลความพึงพอใจโดยภาพรวม (รูปแบบที่ 3)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.33	0.61	มาก
ด้านสีสันทัน	4.33	0.50	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.13	0.41	มาก
ด้านวัสดุ	4.23	0.60	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.44	0.59	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.29	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.56 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.29$, S.D.=0.54 เมื่อพิจารณาความพึงพอใจแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอย อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.44$, S.D.=0.59 รองลงมาความพึงพอใจด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.33$, S.D.=0.61 รองลงมาความพึงพอใจด้านสีสันทัน อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.33$, S.D.=0.50 รองลงมาความพึงพอใจด้านวัสดุ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.23$, S.D.=0.60 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อด้านเทคนิคการพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.13$, S.D.=0.41 ตามลำดับ

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) โดยภาพรวม **กลุ่ม C โทนสีร้อน**

ตารางที่ 4.57 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของกลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1

(n = 50)

ผลความพึงพอใจโดยภาพรวม (รูปแบบที่ 2)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.31	0.70	มาก
ด้านสีสันทัน	4.37	0.65	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.20	0.69	มาก
ด้านวัสดุ	4.31	0.67	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.08	0.68	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.25	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.57 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.25$, S.D.=0.68 เมื่อพิจารณาเป็นความพึงพอใจแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านสีสันทัน อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.37$, S.D.=0.65 รองลงมาความพึงพอใจด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.31$, S.D.=0.70 รองลงมาความพึงพอใจด้านวัสดุ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.31$, S.D.=0.67 รองลงมาความพึงพอใจด้านเทคนิคการพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.20$, S.D.=0.69 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อด้านประโยชน์ใช้สอยอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.08$, S.D.=0.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.58 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ
กลุ่ม C โทนมัสรีร้อน รูปแบบที่ 2

(n = 50)

ผลความพึงพอใจโดยภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.17	0.69	มาก
ด้านสีสันทัน	4.08	0.68	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.27	0.66	มาก
ด้านวัสดุ	4.16	0.67	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.03	0.66	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.14	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.58 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนมัสรีร้อน รูปแบบที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.14$, S.D.=0.67 เมื่อพิจารณาเป็นความพึงพอใจแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านเทคนิคการพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.27$, S.D.=0.66 รองลงมาความพึงพอใจด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.17$, S.D.=0.69 รองลงมาความพึงพอใจด้านวัสดุ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.16$, S.D.=0.67 รองลงมาความพึงพอใจด้านสีสันทัน อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.08$, S.D.=0.68 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อด้านประโยชน์ใช้สอยอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.03$, S.D.=0.66 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.59 ผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยภาพรวมของ
กลุ่ม C โทนมัสรีร้อน รูปแบบที่ 3

(n = 50)

ผลความพึงพอใจโดยภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.19	0.63	มาก
ด้านสีสันทัน	4.21	0.63	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.13	0.70	มาก
ด้านวัสดุ	4.12	0.65	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	3.98	0.59	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.13	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.59 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนมสีร้อน รูปแบบที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.13$, S.D.=0.64 เมื่อพิจารณาเป็นความพึงพอใจแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านสีสันทัน อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.21$, S.D.=0.63 รองลงมาความพึงพอใจด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.19$, S.D.=0.63 รองลงมาความพึงพอใจด้านเทคนิคการพิมพ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.13$, S.D.=0.70 รองลงมาความพึงพอใจด้านวัสดุ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.12$, S.D.=0.65 และความพึงพอใจท้ายสุดต่อด้านประโยชน์ใช้สอยอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 3.98$, S.D.=0.59 ตามลำดับ

4.1.2.5 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่-สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) โดยภาพรวมแต่ละกลุ่มสี

ตารางที่ 4.60 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่โดยภาพรวม กลุ่ม A โทนมสีขาวธรรมชาติ จำนวน 3 รูปแบบ

(n = 50)

รายการที่ประเมิน	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3		ระดับความพึงพอใจ
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.41	0.55	4.38	0.56	4.31	0.63	มาก
ด้านสีสันทัน	4.37	0.53	4.31	0.52	4.29	0.52	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.09	0.52	4.06	0.48	4.14	0.46	มาก
ด้านวัสดุ	4.12	0.54	4.21	0.55	4.21	0.57	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.49	0.59	4.44	0.64	4.40	0.65	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม	4.30	0.55	4.28	0.55	4.27	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.60 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนมสีขาวธรรมชาติทั้ง 3 รูปแบบ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.28$ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบที่ 1 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.30$, S.D.=0.55 รองลงมาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบที่ 2 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.28$, S.D.=0.55 และการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบที่ 3 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.27$, S.D.=0.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.61 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่โดยภาพรวม
กลุ่ม B โทนสีเย็น จำนวน 3 รูปแบบ

(n = 50)

รายการที่ประเมิน	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3		ระดับความ พึงพอใจ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.41	0.58	4.45	0.54	4.33	0.61	มาก
ด้านสีสันทัน	4.35	0.54	4.31	0.51	4.33	0.50	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.08	0.49	4.08	0.44	4.13	0.41	มาก
ด้านวัสดุ	4.18	0.57	4.25	0.52	4.23	0.60	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.48	0.60	4.47	0.58	4.44	0.59	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม	4.30	0.56	4.31	0.52	4.29	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.61 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม B โทนสีเย็นทั้ง 3 รูปแบบ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.30$ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบที่ 2 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.52 รองลงมาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบที่ 1 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$, S.D.=0.56 และการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบที่ 3 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.29$, S.D.=0.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.62 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่โดยภาพรวม
กลุ่ม C โทนสีร้อน จำนวน 3 รูปแบบ

(n = 50)

รายการที่ประเมิน	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3		ระดับความ พึงพอใจ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการออกแบบลายพิมพ์	4.31	0.70	4.17	0.69	4.19	0.63	มาก
ด้านสีสันทัน	4.37	0.65	4.08	0.68	4.21	0.63	มาก
ด้านเทคนิคการพิมพ์	4.20	0.69	4.27	0.66	4.13	0.70	มาก
ด้านวัสดุ	4.31	0.67	4.16	0.67	4.12	0.65	มาก
ด้านประโยชน์ใช้สอย	4.08	0.68	4.03	0.66	3.98	0.59	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม	4.25	0.68	4.14	0.67	4.13	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.62 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนมสีร้อนทั้ง 3 รูปแบบ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.17$ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบที่ 1 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.25$, S.D.=0.68 รองลงมาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบที่ 2 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.14$, S.D.=0.67 และการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบที่ 3 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.13$, S.D.=0.64 ตามลำดับ

4.1.2.6 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่-สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) โดยภาพรวมแต่ละรูปแบบ

ตารางที่ 4.63 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่โดยภาพรวมทั้งหมด จำนวน 3 รูปแบบ

(n = 50)

รายการที่ประเมิน	ค่าเฉลี่ย รูปแบบที่ 1	ค่าเฉลี่ย รูปแบบที่ 2	ค่าเฉลี่ย รูปแบบที่ 3	ภาพรวม กลุ่มสี
กลุ่ม A โทนมสีขาวธรรมชาติ	4.30	4.28	4.27	4.28
กลุ่ม B โทนมสีเย็น	4.30	4.31	4.29	4.30
กลุ่ม C โทนมสีร้อน	4.25	4.14	4.13	4.17
ความพึงพอใจโดยรวม	4.28	4.24	4.23	4.25

จากตารางที่ 4.63 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่โดยภาพรวมทั้งหมด จำนวน 3 รูปแบบ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.25$ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.28$ รองลงมาการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 2 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.24$ และการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 3 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.23$ ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่โดยภาพรวมทั้งหมด จำนวน 3 กลุ่มสี อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.25$ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้า กลุ่ม B โทนมสีเย็น ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.30$ รองลงมาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า กลุ่ม A โทนมสีขาวธรรมชาติ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.28$ และการออกแบบลายพิมพ์ผ้า กลุ่ม C โทนมสีร้อน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.17$ ตามลำดับ

4.1.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาพบว่า มีข้อเสนอแนะดังนี้

4.1.3.1 การพิมพ์ลายผ้าลงบนผืนผ้าควรให้น้ำหนักของสีมีความคมชัดเพิ่มขึ้น

4.1.3.2 ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้หลากหลาย เพื่อให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคที่กว้างขึ้น

4.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้

4.2.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาและออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องราวจิตรกรรมฝาผนังของวัดใหญ่สุวรรณาราม และถอดแบบลวดลายเพื่อนำมาออกแบบเป็นลวดลายผ้าพิมพ์จำนวน 3 ลาย ดังนี้ 1) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A แสดงถึงธรรมชาติของยุคสมัยอยุธยา 2) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B แสดงถึงจิตใจของมนุษย์ทั้งสองด้าน 3) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C แสดงถึงการแบ่งแยกชนชั้นจิตใจของมนุษย์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน คัดเลือกเพียง 1 ลาย ที่มีความเหมาะสมจะนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่จริง ซึ่งผลการคัดเลือกต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.37$ รองลงมาคือต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 3.50$ และน้อยสุดคือต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 3.37$ ตามลำดับ ซึ่งเหตุผลที่ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C มีความพึงพอใจมากเนื่องด้วยความสวยงามและเหมาะสมของลวดลายเมื่อนำมาพิมพ์ลงบนผ้า พร้อมเรื่องราวที่บอกผ่านโดยการออกแบบที่น่าสนใจ สีที่นำมาใช้ในการพิมพ์ลายยังช่วยสร้างเอกลักษณ์ให้เห็นถึงความเป็นไทยโบราณที่หายากในการพิมพ์ลายผ้าในปัจจุบัน เมื่อได้ลวดลายที่ผ่านการคัดเลือกแล้วนำมาลงรายละเอียดและวางลงบนผ้า CVC ผสมกันระหว่าง cotton และโพลีเอสเตอร์ในอัตราส่วนประมาณ 80:20 ขนาด 55x145 เซนติเมตร และพิมพ์ตามรูปแบบให้ครบทั้ง 3 รูปแบบใน 3 กลุ่ม สีที่กำหนด ในการออกแบบครั้งนี้มีกระบวนการหลากหลายให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ที่สามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน การวิจัยเรื่องนี้ดำเนินการตามขั้นตอนของ พงศศักดิ์ อภิษุโว (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาบทบาทสื่อจิตรกรรมฝาผนังในการเผยแพร่พุทธธรรมในพระพุทธศาสนา : ศึกษาเฉพาะกรณีพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาในแง่ของบทบาทสื่อจิตรกรรมฝาผนังในเผยแพร่พุทธธรรมในพระพุทธศาสนา โดยที่เลือกศึกษาในพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามเป็นที่นิยมยกย่องว่าเป็นภาพที่มีความงดงามและสามารถ

ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของไทยได้อย่างสมบูรณ์แบบเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเผยแพร่พุทธศาสนาที่ผู้วิจัยได้สนใจต้องการที่จะศึกษาถึงหลักธรรมทางพุทธศาสนาที่ถูกนำมาถ่ายทอดผ่านภาพจิตรกรรมฝาผนัง และต้องการทราบถึงบทบาทของภาพจิตรกรรมฝาผนังในฐานะที่เป็นสื่อว่ามีบทบาทต่อการเล่าเรื่องราวในการกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกที่มีต่อพุทธศาสนา และการกระทำที่ดีของบุคคล ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากเอกสารและจากความคิดเห็นของผู้ที่เข้าชมภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถดังกล่าว ซึ่งจากการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลพบผลที่สำคัญ คือ ภาพจิตรกรรมฝาผนังในฐานะสื่อมีบทบาทในการถ่ายทอดเรื่องราวทางพุทธศาสนาให้แก่ผู้ชมได้ และสามารถทำให้ผู้ชมรู้สึกซาบซึ้งกับภาพและเรื่องราวทางพุทธศาสนาได้เป็นอย่างดี แต่ในการนำไปปฏิบัติพบว่าอาจจะยังมีผลอยู่ค่อนข้างน้อย เป็นเพียงสื่อที่อาจมีบทบาทในการกระตุ้นหรือเสริมเท่านั้น และในการออกแบบลวดลายผู้วิจัยได้ดำเนินการเช่นเดียวกับ สรัญญา ภักดีสุวรรณ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเรื่อง การออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ของจังหวัดมหาสารคามในบริบทวัฒนธรรมร่วมสมัย เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนากระบวนการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ในจังหวัดมหาสารคามให้มีความเหมาะสมร่วมสมัยและออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ให้เป็นที่พึงพอใจต่อกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ กลุ่มบุคลากร เพศหญิงอายุระหว่าง 25-35 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทำงานในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และมีกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านกุฎรัง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้ร่วมศึกษาในขั้นตอนออกแบบรายละเอียด กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษานั้นได้ประยุกต์ใช้แนวคิดร่วมสมัยหลายสาขาวิชา ได้แก่ แนวคิดเรื่องผ้าไหมมัดหมี่ในประเทศไทย แนวคิดเรื่องการตลาด แนวคิดเรื่องสัญวิทยา และทฤษฎีทางศิลปะเพื่อใช้ในการออกแบบลวดลาย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การปฏิบัติการทดลอง และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

4.2.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ประกอบด้วย 3 กลุ่มสี จำนวน 3 รูปแบบ ซึ่งพบว่าผู้ประเมินมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่อยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ ทั้งนี้เนื่องมาจากมีความสอดคล้องกับแต่ละด้านที่ประเมิน เช่นเดียวกับ รจนา จันทราสาและคณะ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาเอกลักษณ์ลวดลายบ้านเชียงเพื่อประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ผ้าแปรรูปพื้นที่บาติก เพื่อพัฒนารูปแบบเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของที่ระลึกจังหวัดอุดรธานี ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 3 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบในการประยุกต์ร่วมกับผลิตภัณฑ์ จากนั้นสร้างต้นแบบแล้วประเมินผลวัดระดับความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมผ้าแปรรูปพื้นที่บาติกที่ได้จากการออกแบบ ผลการวิจัยพบว่า 1) เอกลักษณ์ลวดลายบ้านเชียงที่สามารถสื่อถึงเอกลักษณ์บ้านเชียงได้ชัดเจนมากที่สุด 2) ผลการวิเคราะห์การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าแปรรูปออกแบบและ

พัฒนานั้นมีความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย เหมาะสมกับวัสดุและกรรมวิธีการผลิต มีความสวยงามและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ ตามลำดับ

4.2.2.1 ด้านการออกแบบลายพิมพ์ กล่าวคือ ความสวยงามของลายพิมพ์ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ต้นแบบ ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์ ทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมาใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวัน การออกแบบลวดลายมีความสำคัญในการสื่อความหมายของผลิตภัณฑ์ต้นแบบขึ้นนี้พบว่า ผู้ประเมินมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ

4.2.2.2 ด้านสีสันทัน กล่าวคือ ความคมชัดของสี ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย ความกลมกลืนของสี ทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องกับสีสันทันที่น่าสนใจของผลิตภัณฑ์ เป็นการสร้างความสำคัญในการสื่อความหมายของผลิตภัณฑ์ต้นแบบขึ้นนี้พบว่า ผู้ประเมินมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทันอยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ

4.2.2.3 ด้านเทคนิคการพิมพ์ กล่าวคือ ลวดลายมีความคมชัด สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน เลือกรูปการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน ทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมาใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวันมาก เพราะผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมาต้องใช้งานได้จริง เทคนิคการพิมพ์เปรียบเหมือนการถ่ายทอดลวดลายลงบนผ้าโดยตรง เพื่อสื่อสารลวดลายผ่านการมองและการใช้งานพบว่า ผู้ประเมินมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์อยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ

4.2.2.4 ด้านวัสดุ กล่าวคือ ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้ แม้พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส ทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมาใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวัน วัสดุทุกอย่างที่ใช้ในการผลิตผ้าคลุมไหล่ต้องมีมาตรฐานที่เหมาะสมกับการใช้งานพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุอยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ

4.2.2.5 ด้านประโยชน์ใช้สอย กล่าวคือ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด ทั้งหมดนี้มีความสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์เมื่อใช้งานจริง เพราะผลิตภัณฑ์ต้องตอบโจทย์ผู้ใช้งานตามความเป็นจริง การดูแลรักษาจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเมื่อผู้ใช้ปฏิบัติตามคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ด้วยพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์ อยู่ในระดับมากในทุกูปแบบ

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาและออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ การออกแบบลายพิมพ์ผ้า จำนวน 3 ลวดลาย แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญต่อคัดเลือกลายพิมพ์ จำนวน 6 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ 3 กลุ่มสี จำนวน 3 รูปแบบ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ คือ สตรีวัยทำงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคารยูไนเต็ด เซ็นเตอร์ (United Center Building) ที่นิยมใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ผลการศึกษาวเคราะห์การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

5.1.1.1 ผลการออกแบบร่างลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ผู้ศึกษาได้มีการสำรวจและเข้าชมจิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่สุวรรณารามในพื้นที่จริง เพื่อศึกษาข้อมูลในเชิงลึกและเห็นภาพจิตรกรรมด้วยตาของผู้วิจัยเอง เห็นถึงความเก่าแก่ของภาพ สี สัน เส้นต่าง ๆ พร้อมเก็บภาพมาทำการศึกษาต่อและเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากคนในวัดและบริเวณใกล้เคียงให้ได้มากที่สุด จากนั้นทำการร่างแบบลายออกมา 3 ลวดลาย โดยนำเอาจุดเด่นหรือจุดที่น่าสนใจมาออกแบบผสมกันดังนี้ 1) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A แสดงถึงธรรมชาติของยุคสมัยอยุธยา 2) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B แสดงถึงจิตใจของมนุษย์ทั้งสองด้าน 3) ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C แสดงถึงการแบ่งแยกชนชั้นจิตใจของมนุษย์

5.1.1.2 การคัดเลือกต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้า จากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านลายผ้า จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพิมพ์ จำนวน 2 ท่าน และผู้ประกอบอาชีพด้านเสื้อผ้า จำนวน 2 ท่าน ได้คัดเลือกลายพิมพ์ผ้าจากแบบร่างต้นแบบทั้ง 3 ลวดลาย ให้เหลือเพียง 1 ลวดลาย ที่มีความเหมาะสมที่สุดเพื่อนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ จริงพบว่า ต้นแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C แสดงถึงการแบ่งแยกชนชั้นจิตใจของมนุษย์ เป็นลวดลายที่เหมาะสมที่สุดในการพิมพ์ลายลงบนผ้า

5.1.1.3 การดำเนินการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ จากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ทั้ง 3 กลุ่มสีจำนวน 3 รูปแบบ ที่ผ่านการคัดเลือกจาก 3 ลวดลาย โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นทำการผลิตแม่พิมพ์ต้นแบบตามลวดลาย เพื่อทำการพิมพ์ลงบนผ้า CVC ผสมระหว่าง cotton และโพลีเอสเตอร์ในอัตราส่วนประมาณ 80:20 ขนาด 55x145 เซนติเมตร ให้ครบตามแบบทั้ง 3 รูปแบบ บนผ้า 3 กลุ่มสีที่กำหนด คือ 1) กลุ่ม A โทนสีขาวธรรมชาติ 2) กลุ่ม B โทนสีเย็น 3) กลุ่ม C โทนสีร้อน และนำไปสอบถามความพึงพอใจของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ตามหัวข้อที่กำหนด เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ที่มีคุณภาพและสามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

5.1.2 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่จากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

5.1.2.1 ผลข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์

ผลข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์พบว่า กลุ่มตัวอย่าง คือ สตรีวัยทำงาน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสำนักงาน อาคารยูไนเต็ด เซ็นเตอร์ (United Center Building) ที่นิยมใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ เขตบางรัก จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.00 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.00 สิ่งที่ผู้ประเมินพิจารณาเป็นอันดับแรกก่อนเลือกซื้อผ้าคลุมไหล่คือลวดลายของผ้า คิดเป็นร้อยละ 40.00 และราคาส่วนใหญ่ที่ผู้ประเมินนิยมซื้ออยู่ระหว่าง 300-500 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.00

5.1.2.2 ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความพึงพอใจในด้านภาพรวมของการศึกษาการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่โดยภาพรวมทั้งหมด จำนวน 3 รูปแบบ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{X} = 4.25$ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.28$ รองลงมาการออกแบบ

ลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 2 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.24$ และการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 3 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.23$ ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่โดยภาพรวมทั้งหมด จำนวน 3 กลุ่มสี อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.25$ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้า กลุ่ม B โทนมัสเตียน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.30$ รองลงมาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า กลุ่ม A โทนมัสเตียน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.28$ และการออกแบบลายพิมพ์ผ้า กลุ่ม C โทนมัสเตียน ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.17$ ตามลำดับ

1) ความพึงพอใจกลุ่ม A โทนมัสเตียน

1.1) ด้านการออกแบบลายพิมพ์

ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านการออกแบบลายพิมพ์พบว่า การออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.2) ด้านสีสันทัน

ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านสีสันทันพบว่า การออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.3) ด้านเทคนิคการพิมพ์

ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านเทคนิคการพิมพ์พบว่า การออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.4) ด้านวัสดุ

ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านวัสดุพบว่า การออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3.5) ด้านประโยชน์ใช้สอย

ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ด้านประโยชน์ใช้สอยพบว่า การออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และการออกแบบลายพิมพ์ผ้ารูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

5.1.2.3 ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่

ผลสรุปข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่พบว่า ควรเพิ่มสีของผืนผ้าให้มีความหลากหลาย ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้หลากหลาย เพื่อเพิ่มทางเลือกให้ผู้บริโภค และปรับความคมชัดของลวดลายพร้อมตกแต่งชายผ้าให้หลากหลาย

5.2 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะ 2 ด้าน ได้แก่ ข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป

5.2.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.2.1.1 จากการวิจัยพบว่า การเลือกใช้ผ้าและสีของผ้ายังไม่เพียงพอและไม่หลากหลายต่อความต้องการของผู้บริโภค

5.2.1.2 ขั้นตอนการพิมพ์ลายผ้าลงบนผลิตภัณฑ์พบว่า การกดทับของสีลงบนผ้ายังไม่สม่ำเสมอ จึงทำให้ลายพิมพ์ไม่มีความชัดเจนตามแบบที่วางไว้

5.2.1.3 ขั้นตอนการผลิตผ้าคลุมไหล่สำเร็จพบว่า รูปแบบของผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ยังไม่หลากหลาย และความคลาดเคลื่อนของสีพิมพ์ที่ไม่สม่ำเสมอ เนื่องด้วยแรงกดทับที่ผู้ผลิตไม่คงที่

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป

5.2.2.1 ควรศึกษาเรื่องเทคนิคการพิมพ์ลายผ้าเพิ่มเติม เพื่อลดการผิดพลาดหรือสามารถแก้ไขงานพิมพ์ได้เมื่อเจอปัญหา

5.2.2.2 ควรศึกษารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายหรือแปลกใหม่ เพื่อขยายกลุ่มผู้บริโภคและการตลาดให้มากขึ้น

5.2.2.3 วิจัยในครั้งต่อไปผู้วิจัยควรนำลายพิมพ์ที่ได้ไปผลิตหรือพิมพ์ลงบนผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ เช่น เสื้อผ้า หมวก กระเป๋า เป็นต้น เป็นการอนุรักษ์ศิลปะไทยและการพิมพ์แบบโบราณที่มีเอกลักษณ์น่าสนใจ

เอกสารอ้างอิง

- การออกแบบลวดลาย. 2555. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://nachchasangpayab.com>, 24 สิงหาคม 2559.
- กระทรวงวัฒนธรรม. 2558. สีสไทยโทน เสน่ห์ไทยเพิ่มมูลค่าธุรกิจ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <https://issuu.com>, 24 สิงหาคม 2559.
- กฤษฎา พิณศรีและคณะ. 2536. “ความสัมพันธ์ระหว่างลวดลายที่ปรากฏบนผ้าพิมพ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี กรณีศึกษาเฉพาะผ้าพิมพ์ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ-พระนคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (ภาควิชาโบราณคดี). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ขั้นตอนการออกแบบลวดลาย. ม.ป.ป. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://netra.lpru.ac.th>, 5 มีนาคม 2550.
- เจดสีไทย. 2558. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.bagindesign.com>, 24 สิงหาคม 2559.
- ไทยรัฐออนไลน์. 2553. โคมพัสเตอร์, [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.thairath.co.th>, 2 ตุลาคม 2559.
- ธานีนท์ ศิลป์จารุ. 2550. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: วี.อินเตอร์ พริ้นท์.
- ประภัสสร โพธิ์ศรีทอง. 2558. ประวัติผ้าพิมพ์. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.komchadluek.net.com>, 11 ตุลาคม 2559.
- พิพิธภัณฑ์ผ้าในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ. 2558. ผ้าพิมพ์โบราณ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.praew.com>, 18 สิงหาคม 2559.
- พิสมัย รัตนวรรณ. ม.ป.ป. ศิลปะสมัยอยุธยา. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <https://www.gotoknow.org>, 4 กันยายน 2559.
- พงศศักดิ์ อภิโชคโว. 2549. “ศึกษาบทบาทสื่อจิตรกรรมฝาผนังในการเผยแพร่พุทธธรรมในพระพุทธรูป : ศึกษาเฉพาะกรณีพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม” วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มานพ อิศราเดช. 2527. “จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยาสกุลช่างเพชรบุรีที่วัดใหญ่สุวรรณาราม” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (ภาควิชาโบราณคดี). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2527. จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.era.su.ac.th>, 3 พฤศจิกายน 2559.
- ระบบการพิมพ์. 2550. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://kanni.blogspot.com>, 19 มีนาคม 2560.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- รุ่งทิพย์ อมรวชิรวงศ์. 2557. เรื่องของสีพิมพ์ผ้า [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:
<http://www.skcolorchem.co.th>, 4 กันยายน 2559.
- รจนา จันทราสา และคณะ. 2553. “การศึกษาและพัฒนาเอกลักษณ์ลวดลายบ้านเชียง
 เพื่อประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ผ้าแปรรูปพันท์บาติก เพื่อพัฒนารูปแบบเป็นผลิตภัณฑ์
 หัตถกรรมของที่ระลึกจังหวัดอุดรธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. คณะเทคโนโลยี
 อุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วัดใหญ่สุวรรณาราม. 2559. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <https://th.wikipedia.org>,
 5 มีนาคม 2560.
- วัดใหญ่สุวรรณาราม เพชรบุรี. 2556. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.touronthai.com>,
 5 พฤศจิกายน 2559.
- วรรณิภา ณ สงขลา. 2535. จิตรกรรมสมัยอยุธยา [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:
<http://www.era.su.ac.th>, 5 พฤศจิกายน 2559.
- วิมลรัตน์ ศรีจรัสสิน. 2550. เทคโนโลยีสิ่งทอเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: คราฟแมนเพรส.
 ศิลปะอยุธยา. ม.ป.ป. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <https://thaiart.wikispaces.com>,
 11 ตุลาคม 2559.
- สร้อยญา ภักดีสุวรรณ. 2553. “การศึกษาเรื่องการออกแบบลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ของจังหวัด
 มหาสารคามในบริบทวัฒนธรรมร่วมสมัย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
 (ภาควิชาศิลปกรรม). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สีพิมพ์ผ้า. 2556. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.12tees.com>, 5 มีนาคม 2560.
- สุพริมพรินทร์. 2553. ประเภทของการพิมพ์. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:
<http://www.supremeprint.net>, 2 มีนาคม 2560.
- สันติ เล็กสุขุม. 2550. “ศิลปะอยุธยา” [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:
<https://welovemuseum.files.wordpress.com>, 22 สิงหาคม 2559.
- สมเด็จพระสังฆราชแดงโม. ม.ป.ป. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.dharma-gateway.com>, 9 เมษายน 2560.
- อภิชาติ สนธิสมบัติ. ม.ป.ป. ทฤษฎีการทดสอบความคงทนของสี. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:
<http://www.ttcexpert.com>, 4 ธันวาคม 2559.
- อัสสยา คงสิริ. 2553. โคมพ์สเตอร์ [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.thairath.co.th>,
 24 พฤศจิกายน 2559.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

Cotton 100%. 2016. [online] Available: <http://www.zazio.co/th>, January 12, 2017

Fashion designer. n.d. [online] Available: <http://www.thaitopwedding.com>,
September 12, 2016

Handicraft. 2013. [online] Available: <http://www.shirtandbag-product.com>,
December 12, 2016

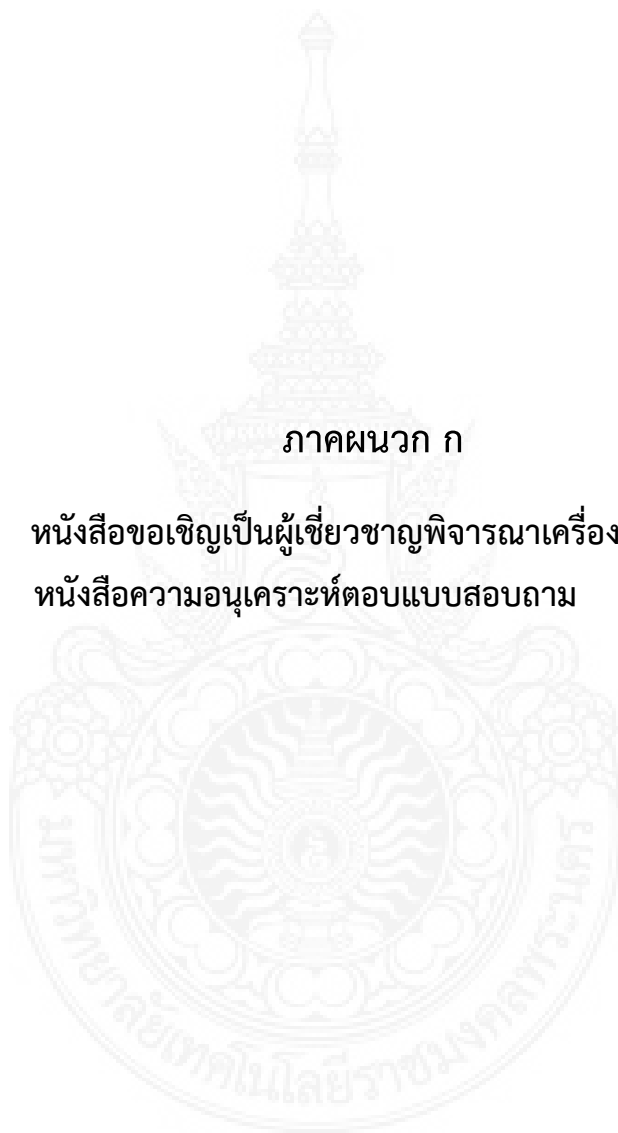
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย
หนังสือความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามประเมินผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกลายพิมพ์ผ้า

“เรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง

สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)”

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกลายพิมพ์ผ้า

เรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง

สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

คำชี้แจง

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกลายพิมพ์ผ้าเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี) เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อลวดลายที่ออกแบบมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยใช้ผ้า CVC ผสมระหว่าง cotton และโพลีเอสเตอร์ ในอัตราส่วนประมาณ 80:20 ขนาด 55x145 เซนติเมตร และใช้โทนสีไทยในการผลิต

เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยซึ่งจะทำการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อการประเมินลวดลายที่เหมาะสมและได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูงสุด

โดยกำหนดให้ความหมายเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง ความพึงพอใจมาก
2.51-3.50	หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง ความพึงพอใจน้อย
0.51-1.50	หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

นางสาวสุภาพร อามิตร

นักศึกษาปริญญาโทชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

แนวความคิดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย A

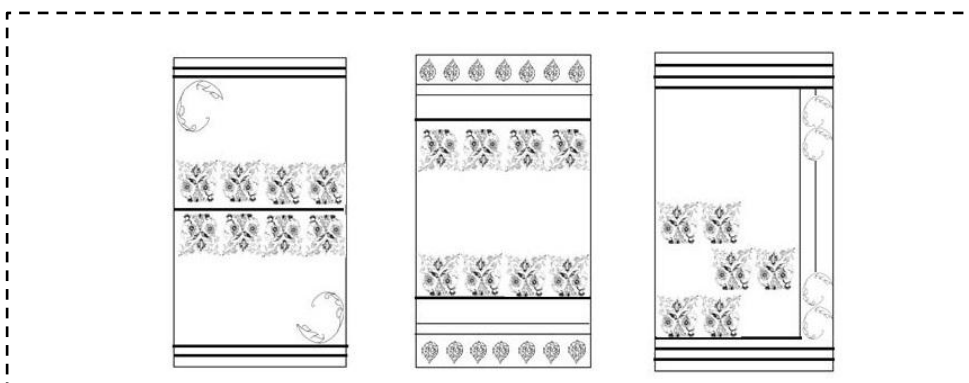
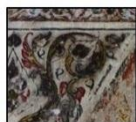
สีแดงเลือดนก

สีเขียวใบแค

สีเหลืองรง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับตามความรู้สึก/ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
						
การออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบ A						
1. ความสวยงามของลวดลาย						
2. ความเหมาะสมของลวดลายกับการนำมาใช้งาน						
3. แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย						
4. ความคมชัดของลวดลาย						
5. ความน่าสนใจเทคนิคการพิมพ์ลายผ้า						

ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบ A.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวความคิดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย B

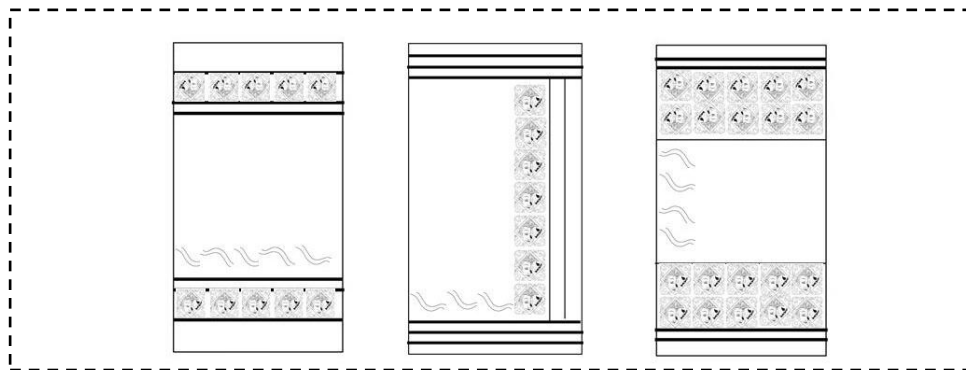
สีแดงเลือดนก

สีเขียวใบแค

สีเหลืองอร่าม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
						
การออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบ B						
1. ความสวยงามของลวดลาย						
2. ความเหมาะสมของลวดลายกับการนำมาใช้งาน						
3. แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย						
4. ความคมชัดของลวดลาย						
5. ความน่าสนใจเทคนิคการพิมพ์ลายผ้า						

ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบ B.....

.....

.....

.....

.....

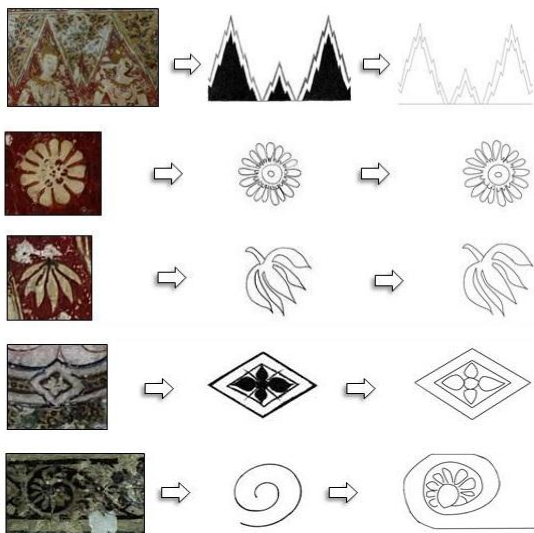
.....

.....

.....

.....

แนวความคิดแบบร่างลายพิมพ์ผ้าลวดลาย C

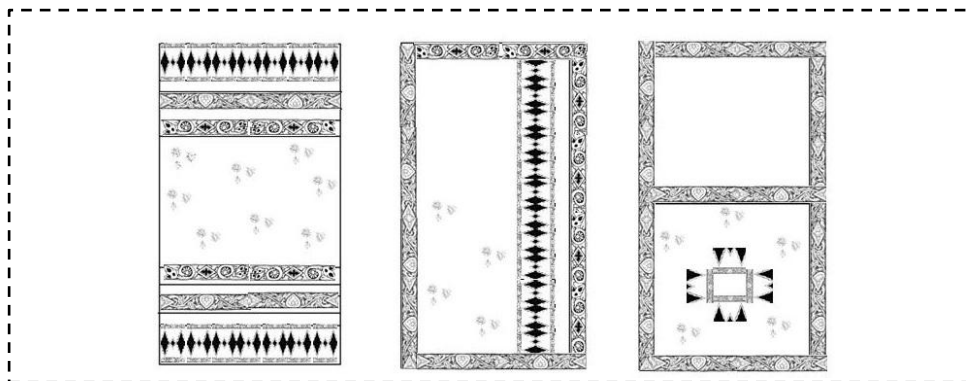
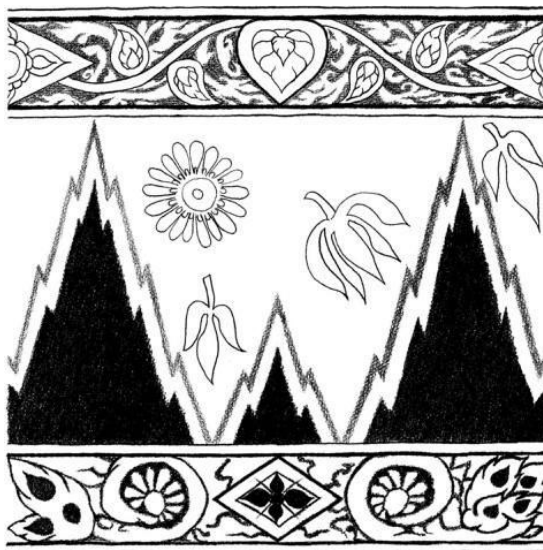
สีแดงเลือดนก

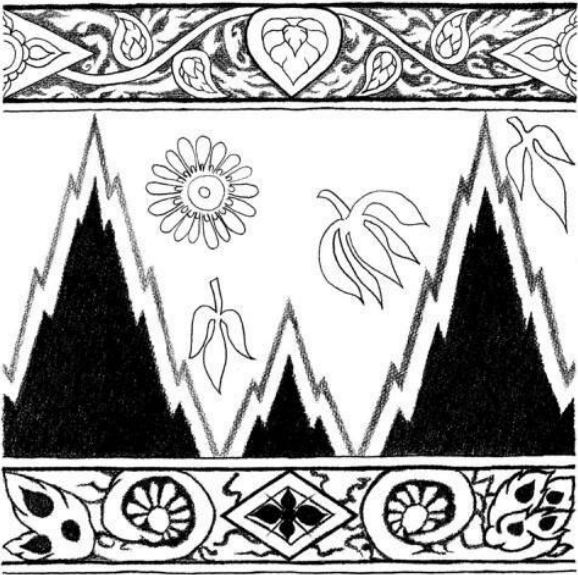
สีเขียวใบแค

สีเหลืองอร่า

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
						
การออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบ C						
1. ความสวยงามของลวดลาย						
2. ความเหมาะสมของลวดลายกับการนำมาใช้งาน						
3. แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย						
4. ความคมชัดของลวดลาย						
5. ความน่าสนใจเทคนิคการพิมพ์ลายผ้า						

ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของการออกแบบลายพิมพ์ผ้า รูปแบบ C.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

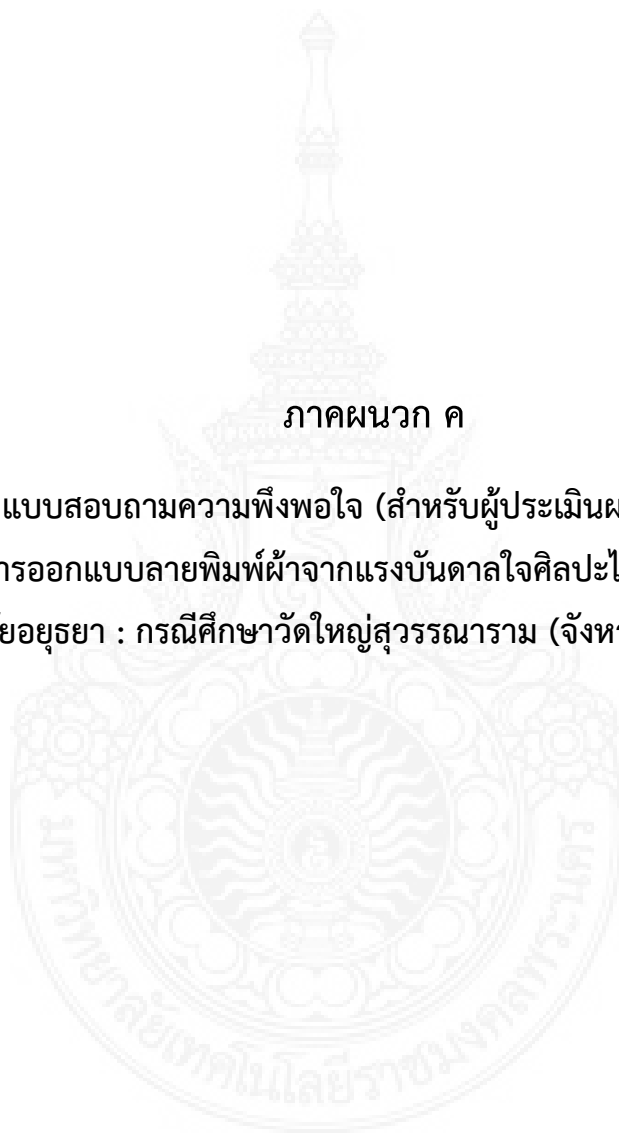
ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามความพึงพอใจ (สำหรับผู้ประเมินผลิตภัณฑ์)

“เรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง

สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)”

แบบสอบถามความพึงพอใจ

เรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง

สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคด้านการออกแบบลายพิมพ์ ด้านสีสันทัน ด้านเทคนิคการพิมพ์ ด้านวัสดุ และด้านประโยชน์ใช้สอย
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์
3. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเท่านั้น การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีการกระทบต่อท่านแต่อย่างใด

นางสาวสุภาพร อามิตร

นักศึกษาปริญญาโทชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ที่ตรงกับความจริงของท่าน

1. อายุ

☐ น้อยกว่า 25 ปี	☐ 25 - 30 ปี
☐ 30 - 35 ปี	☐ มากกว่า 35 ปีขึ้นไป
2. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาเอก
3. รายได้ต่อเดือน

☐ น้อยกว่า 15,000 บาท	☐ 15,000-20,000 บาท
☐ 20,000-25,000 บาท	☐ มากกว่า 25,000 บาท
4. สิ่งที่ท่านพิจารณาเป็นอันดับแรกก่อนเลือกซื้อผ้าคลุมไหล่

☐ ลวดลายของผ้า	☐ สีสีน
☐ วัสดุที่ใช้	☐ ราคา
5. ราคาผ้าคลุมไหล่ส่วนใหญ่ที่ท่านนิยมซื้อ

☐ ต่ำกว่า 300 บาท	☐ 300 - 500 บาท
☐ 500 - 700 บาท	☐ มากกว่า 800 บาทขึ้นไป

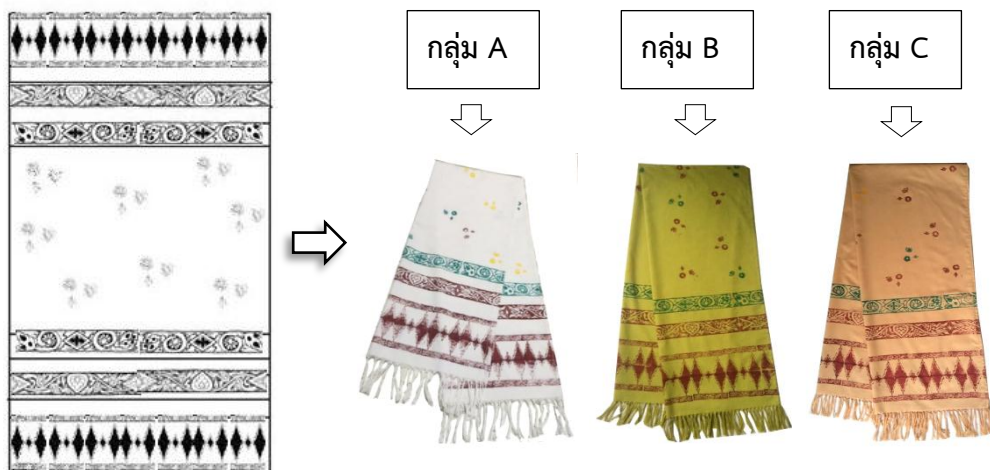
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ โดยการออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับตามความรู้สึก / ความคิดเห็นของท่านที่สุด

หมายเหตุ ระดับความพึงพอใจ

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ 3 โทนสี รูปแบบที่ 1

ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 1

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการออกแบบลายพิมพ์					
1. ความสวยงามของลายพิมพ์					
2. ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน					
3. การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์					
ด้านสีสันท					
1. ความคมชัดของสี					
2. ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย					
3. ความกลมกลืนของสี					
ด้านเทคนิคการพิมพ์					
1. ลวดลายมีความคมชัด					
2. สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน					
ด้านวัสดุ					
1. ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้					
2. แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส					
ด้านประโยชน์ใช้สอย					
1. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน					
2. ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด					

ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม B โทนสีเย็น รูปแบบที่ 1

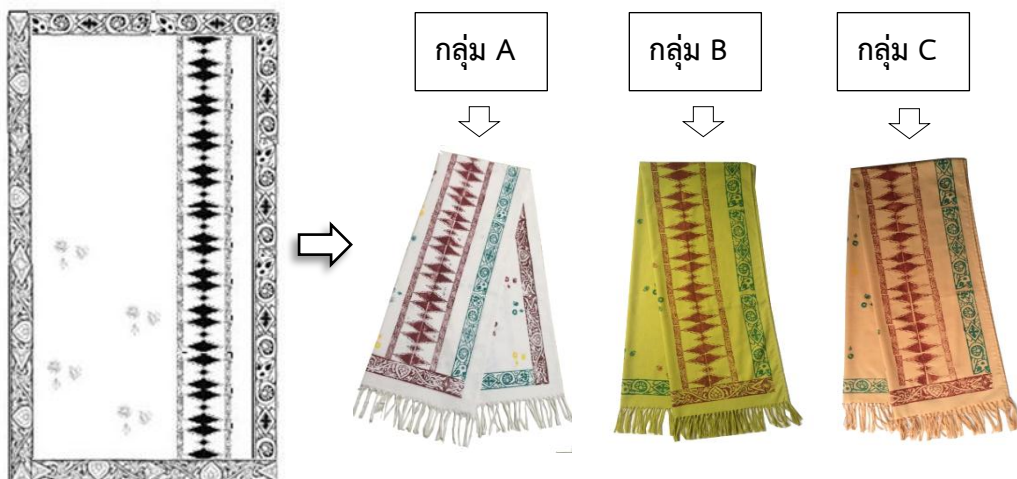
หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการออกแบบลายพิมพ์					
1. ความสวยงามของลายพิมพ์					
2. ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน					
3. การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์					
ด้านสีสัณ					
1. ความคมชัดของสี					
2. ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย					
3. ความกลมกลืนของสี					
ด้านเทคนิคการพิมพ์					
1. ลวดลายมีความคมชัด					
2. สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน					
ด้านวัสดุ					
1. ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้					
2. แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส					
ด้านประโยชน์ใช้สอย					
1. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน					
2. ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด					

ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนมี่ร้อน รูปแบบที่ 1

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการออกแบบลายพิมพ์					
1. ความสวยงามของลายพิมพ์					
2. ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน					
3. การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์					
ด้านสีสันท					
1. ความคมชัดของสี					
2. ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย					
3. ความกลมกลืนของสี					
ด้านเทคนิคการพิมพ์					
1. ลวดลายมีความคมชัด					
2. สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน					
ด้านวัสดุ					
1. ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้					
2. แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส					
ด้านประโยชน์ใช้สอย					
1. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน					
2. ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด					

ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ 3 โทนสี รูปแบบที่ 2

ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 2

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการออกแบบลายพิมพ์					
1. ความสวยงามของลายพิมพ์					
2. ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน					
3. การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์					
ด้านสีสัณ					
1. ความคมชัดของสี					
2. ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย					
3. ความกลมกลืนของสี					
ด้านเทคนิคการพิมพ์					
1. ลวดลายมีความคมชัด					
2. สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. เลือกรูปการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน					
ด้านวัสดุ					
1. ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้					
2. แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส					
ด้านประโยชน์ใช้สอย					
1. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน					
2. ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด					

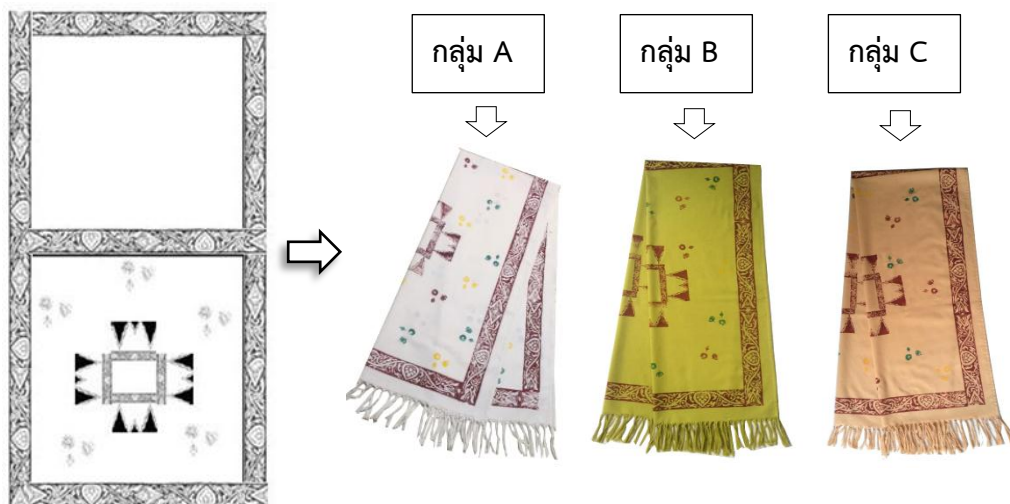
ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม B โทนมัสเย็น รูปแบบที่ 2

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการออกแบบลายพิมพ์					
1. ความสวยงามของลายพิมพ์					
2. ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน					
3. การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์					
ด้านสีสันท					
1. ความคมชัดของสี					
2. ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนมัสเย็นไทย					
3. ความกลมกลืนของสี					
ด้านเทคนิคการพิมพ์					
1. ลวดลายมีความคมชัด					
2. สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. เลือกรูปการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน					
ด้านวัสดุ					
1. ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้					
2. แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส					
ด้านประโยชน์ใช้สอย					
1. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน					
2. ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด					

ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 2

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการออกแบบลายพิมพ์					
1. ความสวยงามของลายพิมพ์					
2. ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน					
3. การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์					
ด้านสีสันท					
1. ความคมชัดของสี					
2. ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย					
3. ความกลมกลืนของสี					
ด้านเทคนิคการพิมพ์					
1. ลวดลายมีความคมชัด					
2. สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน					
ด้านวัสดุ					
1. ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้					
2. แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส					
ด้านประโยชน์ใช้สอย					
1. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน					
2. ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด					

ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ 3 โทนสี รูปแบบที่ 3

ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม A โทนสีชาวธรรมชาติ รูปแบบที่ 3

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการออกแบบลายพิมพ์					
1. ความสวยงามของลายพิมพ์					
2. ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน					
3. การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์					
ด้านสีสันท					
1. ความคมชัดของสี					
2. ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย					
3. ความกลมกลืนของสี					
ด้านเทคนิคการพิมพ์					
1. ลวดลายมีความคมชัด					
2. สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน					
ด้านวัสดุ					
1. ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้					
2. แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส					
ด้านประโยชน์ใช้สอย					
1. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน					
2. ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด					

ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม B โทนมัสเต้น รูปแบบที่ 3

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการออกแบบลายพิมพ์					
1. ความสวยงามของลายพิมพ์					
2. ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน					
3. การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์					
ด้านสีสันท					
1. ความคมชัดของสี					
2. ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนมัสเต้น					
3. ความกลมกลืนของสี					
ด้านเทคนิคการพิมพ์					
1. ลวดลายมีความคมชัด					
2. สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. เลือกรูปการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน					
ด้านวัสดุ					
1. ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้					
2. แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส					
ด้านประโยชน์ใช้สอย					
1. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน					
2. ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด					

ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ กลุ่ม C โทนสีร้อน รูปแบบที่ 3

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ด้านการออกแบบลายพิมพ์					
1. ความสวยงามของลายพิมพ์					
2. ขนาดลายพิมพ์มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้งาน					
3. การจัดวางตำแหน่งของลายพิมพ์					
ด้านสีสันท					
1. ความคมชัดของสี					
2. ความสวยงามของเอกลักษณ์สีแนวโทนไทย					
3. ความกลมกลืนของสี					
ด้านเทคนิคการพิมพ์					
1. ลวดลายมีความคมชัด					
2. สีพิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. เลือกการพิมพ์ได้เหมาะสมกับการใช้งาน					
ด้านวัสดุ					
1. ความเหมาะสมของเนื้อผ้าที่นำมาใช้					
2. แม่พิมพ์มีความคงทนต่อการใช้งาน					
3. ความละเอียดของสีเมื่อสัมผัส					
ด้านประโยชน์ใช้สอย					
1. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน					
2. ง่ายต่อการดูแลรักษาและทำความสะอาด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์

คำชี้แจง: โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

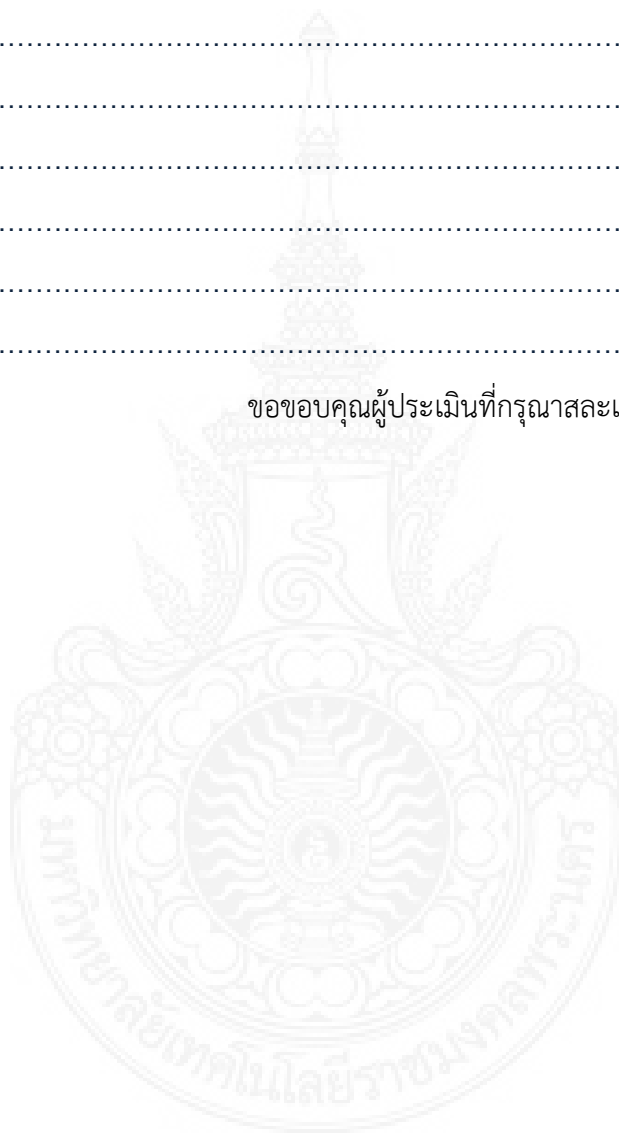
.....

.....

.....

.....

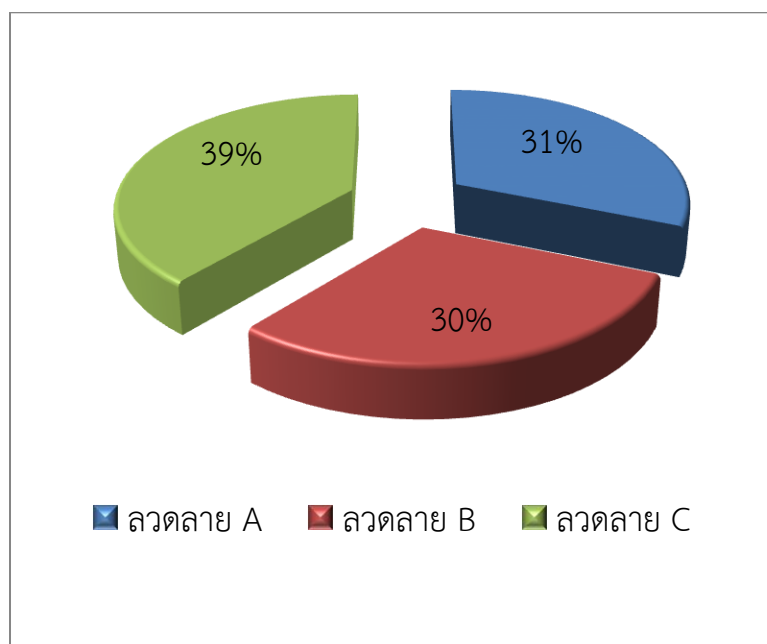
ขอขอบคุณผู้ประเมินที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

ผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกลายพิมพ์ที่ดีและเหมาะสมที่สุดจาก จำนวน 6 ท่าน
“เรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าจากแรงบันดาลใจศิลปะไทยจิตรกรรมฝาผนัง
สมัยอยุธยา : กรณีศึกษาวัดใหญ่สุวรรณาราม (จังหวัดเพชรบุรี)”

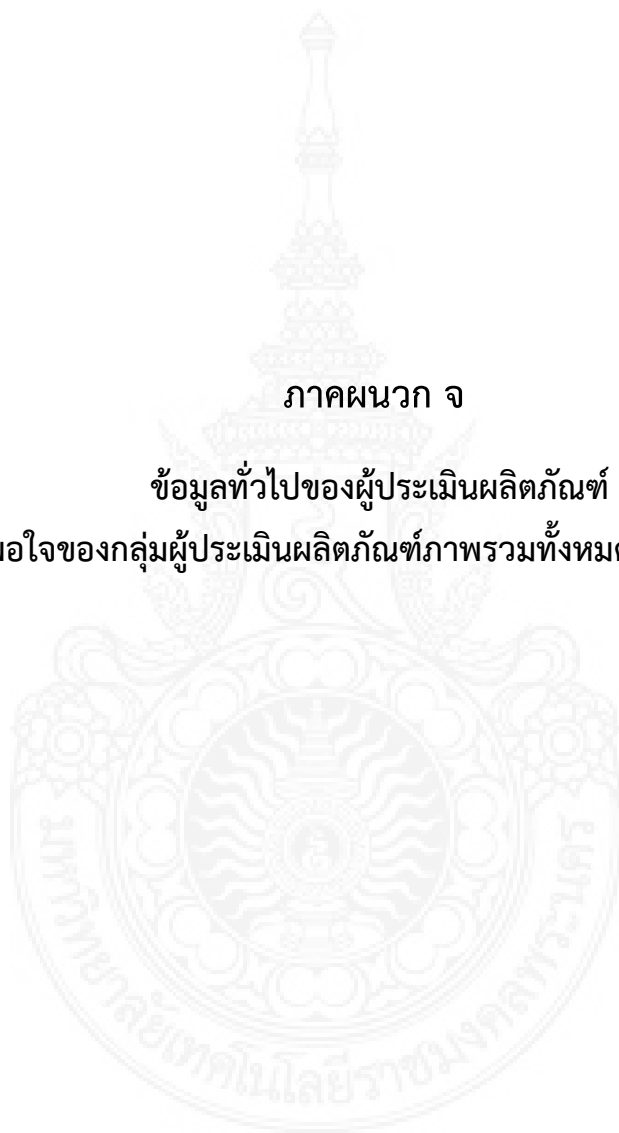
ภาพแสดงผลการคัดเลือกลายพิมพ์ที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดจาก 3 ลาย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน

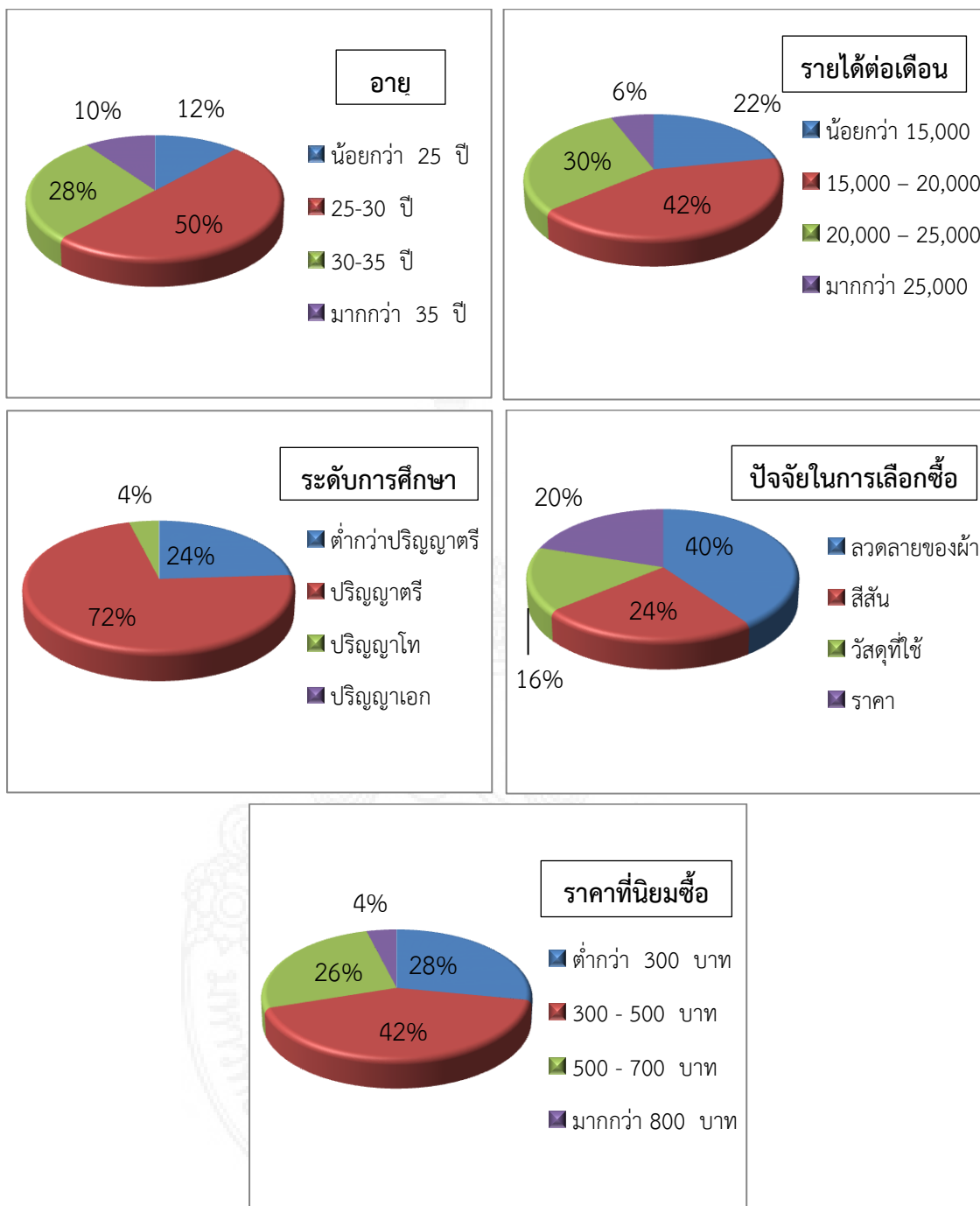

ภาคผนวก จ

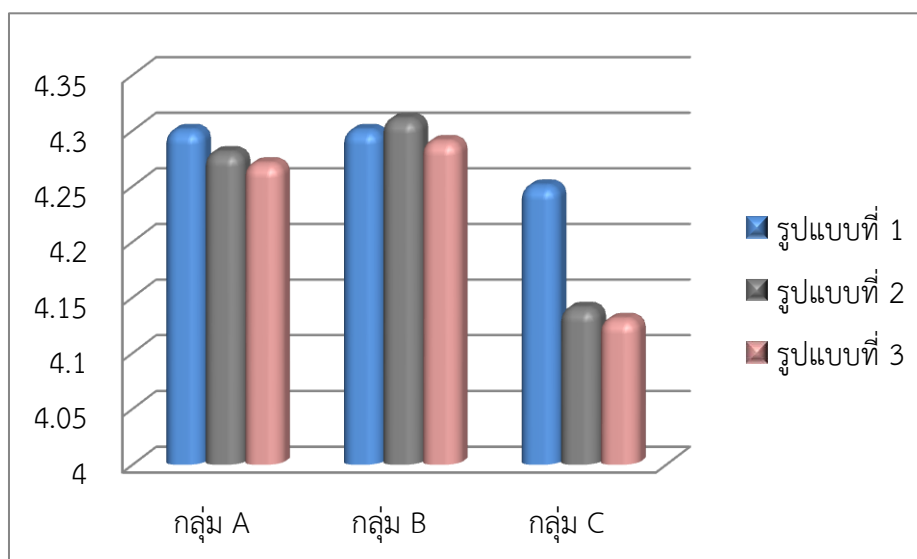
ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์

ความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ภาพรวมทั้งหมด จำนวน 3 รูปแบบ

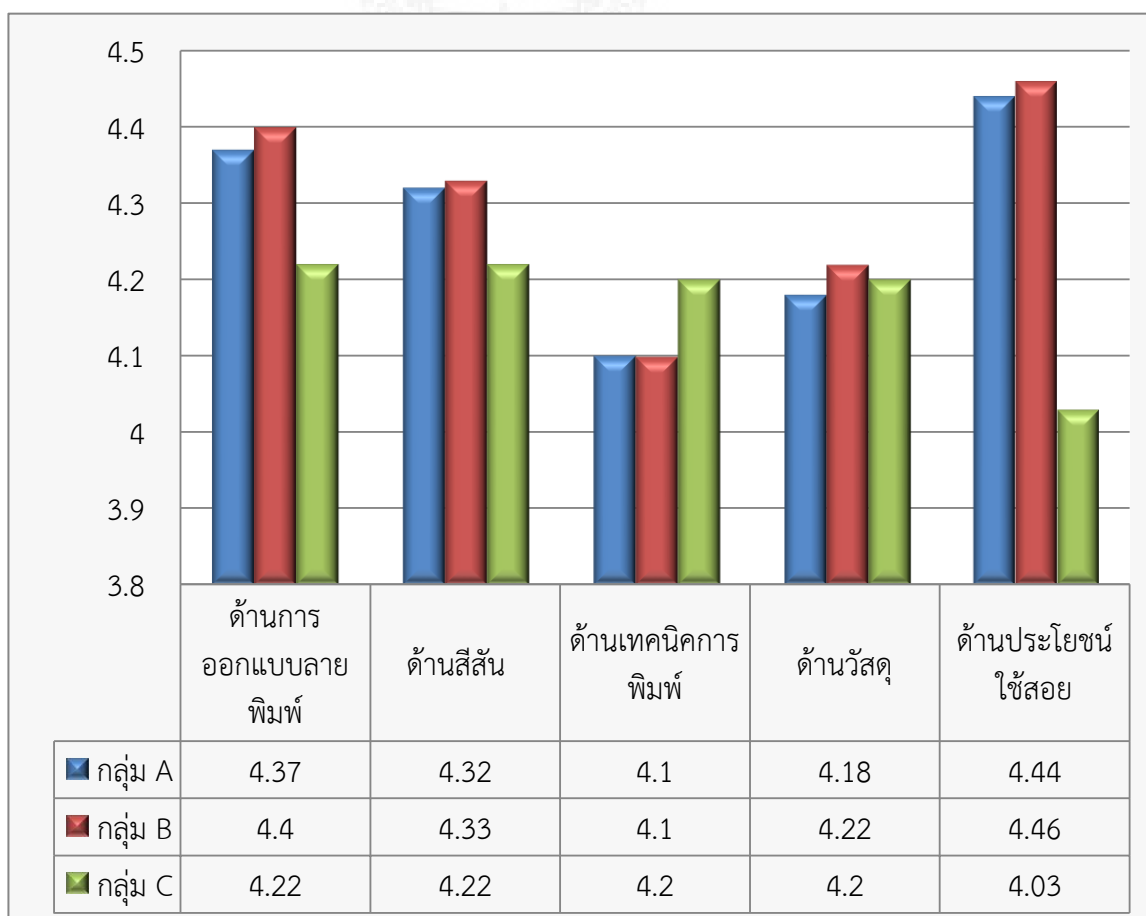

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินผลิตภัณฑ์

ระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ภาพรวมทั้งหมด

ระดับความพึงพอใจของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมไหล่ในแต่ละด้านภาพรวมทั้งหมด

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ - นามสกุล นางสาวสุภาพร อามิตร
 วัน เดือน ปีเกิด 31 มกราคม พ.ศ. 2535
 ภูมิลำเนา 90 หมู่ที่ 6 ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประวัติการศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช	สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2550
อาชีวศึกษา (ปวช.)	วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช	สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2553
ปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาแฟชั่นและเทคโนโลยีเสื้อผ้า	สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2557

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ตำแหน่ง Merchandiser และจัดซื้อ ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าและส่งออกภายใต้แบรนด์ Crocodile
 บริษัท ฉัตรทวีกิจคอร์เปอร์เรชั่น จำกัด

วุฒิปับตรและเกียรติบัตร

พ.ศ. 2552	เกียรติบัตรรองชนะเลิศ อันดับ 1 การแข่งขันทักษะการออกแบบและตัดเย็บชุดนักเรียนชาย นักเรียนหญิงระดับ ปวช. ระดับภาคใต้ ครั้งที่ 20
พ.ศ. 2553	เกียรติบัตรรางวัลชมเชย โครงการประกวดสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ประเภทเครื่องแต่งกาย ระดับจังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2557	เกียรติบัตรเป็นผู้ช่วยวิทยากร หลักสูตรเสื้อผ้าฟารี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ